

Slørhatte

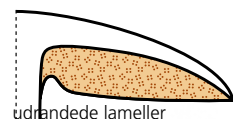
Slørhatte (*Aureonarius*, *Calonarius*, *Cortinarius*, *Mystinarius*, *Phlegmacium* og *Thaxterogaster*) er ektomykorrhizadannende lamelsvampe med $\pm$ udrandede lameller, rustbrune, vortede sporer og veludviklet svøb. Lamelsvøbet (sløret) ses som tråde fra hatrand til stok, mens fællessvøbet giver en ulden, trådet eller slimet beklædning på den nedre stok og på hatten (se side 474). Slørhatte har kun sjældent cystider (i så fald ægcystider). Sporerne kan være mere eller mindre dextrinoide, og faconen er meget variabel.

Antallet af slørhatte-arter er enormt, og der opdages nye arter hele tiden. Sikker artsbestemmelse uden analyse af arvemateriale er ofte umulig. Vigtige makroskopiske karakterer er bl.a. typen af fællessvøb (slimet eller trådet), lamelfarven hos unge frugtlegemer, frugtlegemernes form og lugt samt kemiske farvereaktioner med især 10 pct. KOH. Der er kendt over 445 arter af slørhatte i DK.

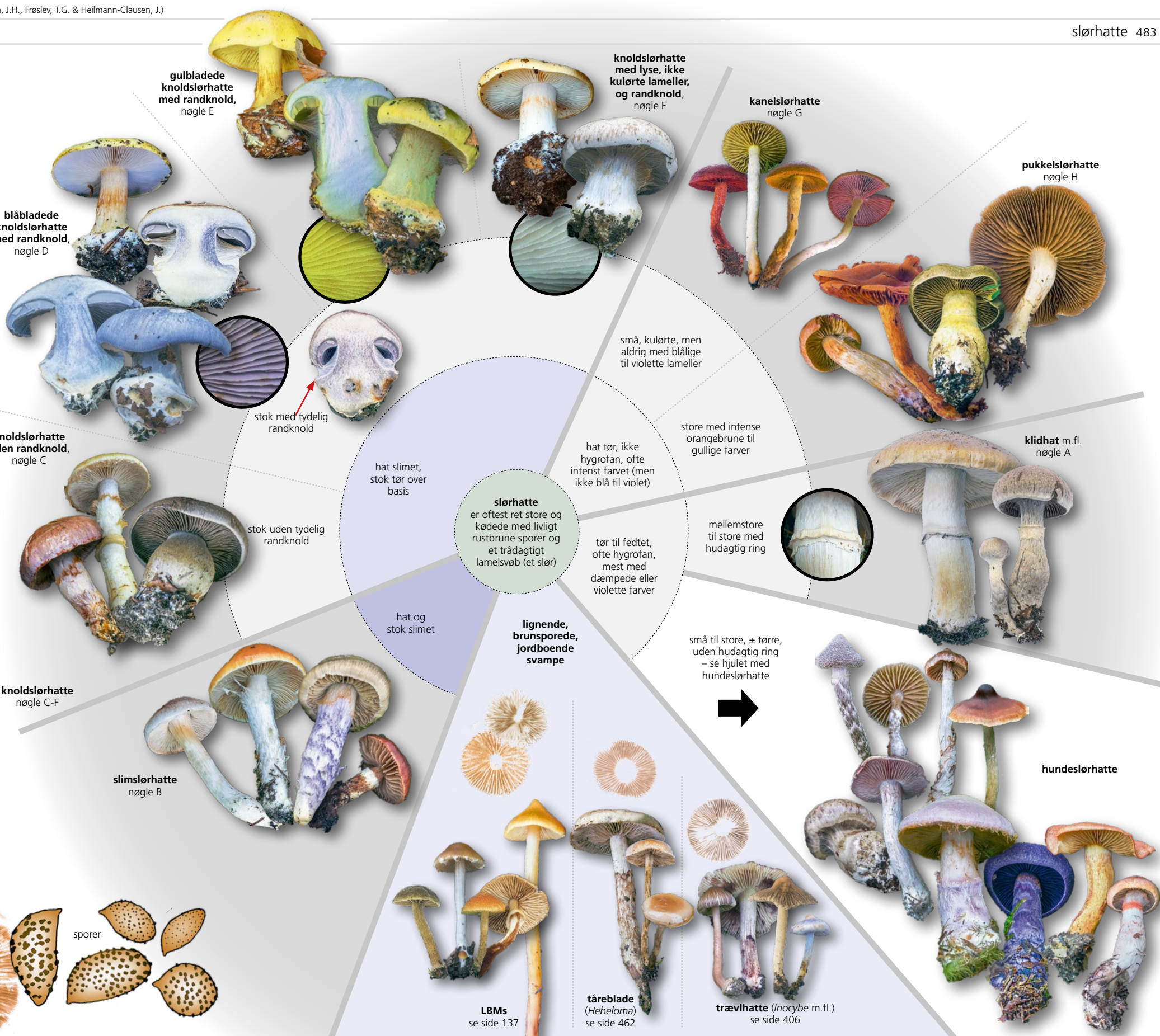
LIGNENDE GRUPPER:

- trævlhatte (*Inocybe*) lugter ofte spermatisk, har fibret-trævlet hat og gråbrune, glatte, piggede eller puklede sporer, og alle arter har cystider - mange også fladecystider; se side 406.
- tåreblade (*Hebeloma*) har ligeledes gråbrune sporer og lugter ofte jordagtig-ræddigeagtigt. Sporerne er vortede, og alle arter har markante cystider på lamelæggen; se side 462.
- de brunsporede småsvampe (LBMs) er typisk nedbrydere, og de har generelt veldifferentierede cystider; se side 372.
- klumpfod (*Leucocortinarius bulbiger*) ligner en knoldslørhat med hvide sporer; se side 137.

445+ arter i Danmark.

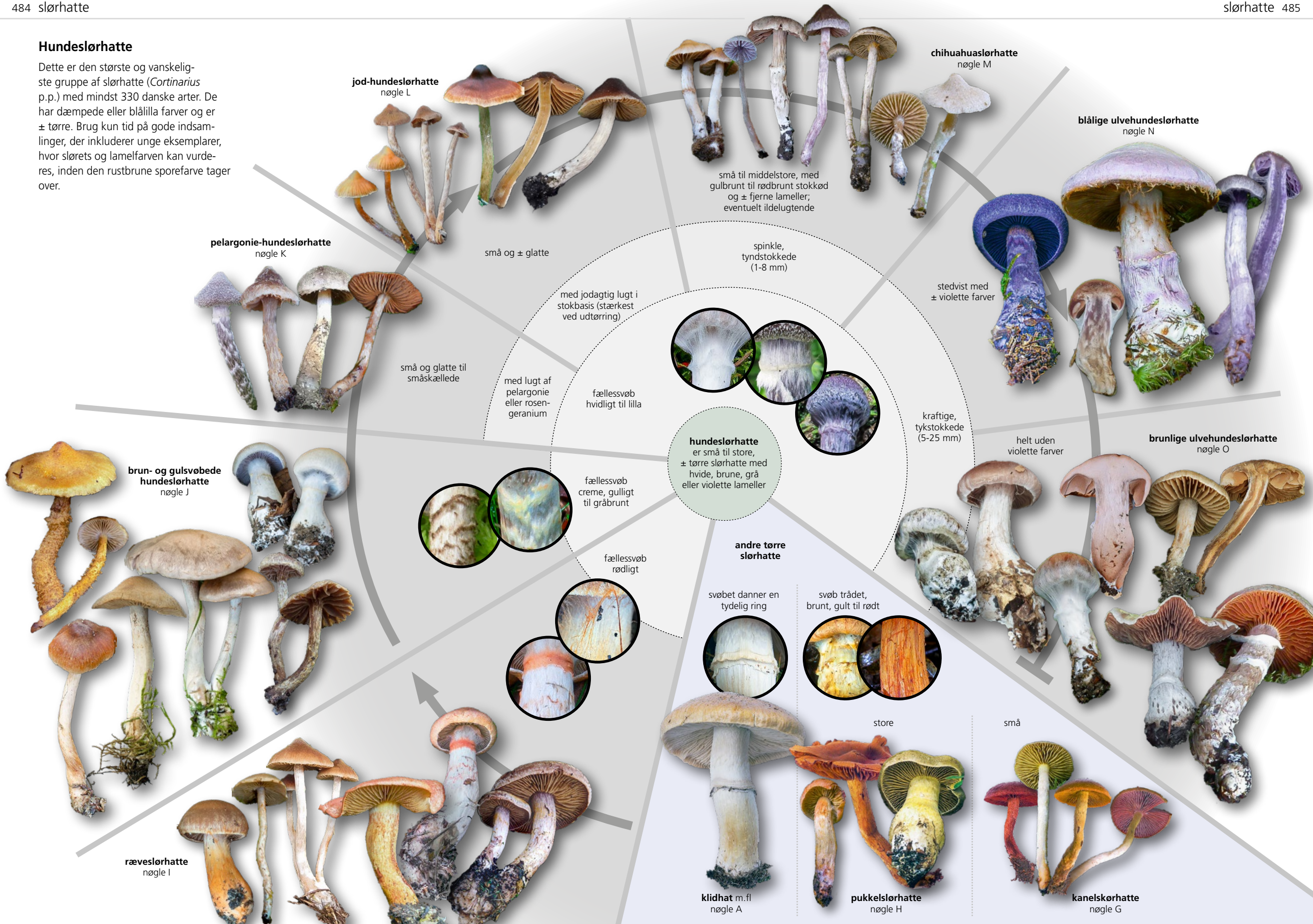


udrandede lameller



Hundeslørhatte

Dette er den største og vanskeligste gruppe af slørhatte (*Cortinarius* p.p.) med mindst 330 danske arter. De har dæmpede eller blålige farver og er ± tørre. Brug kun tid på gode indsamlinger, der inkluderer unge eksemplarer, hvor slørets og lamelfarven kan vurderes, inden den rustbrune sporefarve tager over.



5. Unge lameller med lilla, violette til blålige farver (◀) **blåbladede knoldslørhatte – nøgle D**
Unge lameller hvidlige, gullige, grønlig til brunlige (◀) 6

6. Unge lameller gullige til grøngule (◀) **gulbladede knoldslørhatte – nøgle E**
Unge lameller hvidlige, creme, grålige, brunlige til gråoliven (◀)
knoldslørhatte med lyse, ikke kulørte lameller – nøgle F

7. Unge lameller klart røde, orange, brunorange, gullige eller olivenfarvede (◀), ofte mere livligt farvede end hatten; fællessvøb med lignende farver 8
Unge lameller hvide, cremegrå, ± brunlige, lilla til violette (◀); fællessvøb hvidt, creme, gulligt, lyst brunt, orangerødt, lilla til violet [hundeslørhatte (subg. *Telamonia* m.fl.)] .. 9

8. Frugtlegerer generelt tynde; gennemsnitlig stoktykkelse under 6 mm, individuelle stokke 3-8 mm tykke; sporer ellipsoidiske (spore-Q over 1,5) **kanelslørhatte – nøgle G**
Frugtlegerer ret store; gennemsnitlig stoktykkelse over 6 mm, individuelle stokke 5-15 (-25) mm tykke; sporer ret bredt ellipsoidiske til næsten-kugleformede (spore-Q under 1,5) **pukkelslørhatte – nøgle H**
[↓ hundeslørhatte ↓]

9. Fællessvøb og/eller stokbasis ± rosa, vinrød, rød til ± orange, eventuelt først rødmende efter håndtering (||||| ▽ →) – brug lup ved stokbasis) **ræveslørhatte – nøgle I**
Fællessvøb hvidligt, blåligt, gulligt eller brunligt (||||| ▽); stokbasis aldrig ± rødtønet 10

10. Fællessvøb gråoliven, cremegult, gult, gul-, orange- eller gråbrunt (|||||), som bælte, fnug eller som en mere sammenhængende sok nederst på stokken **brun- og gulsvøbende hundeslørhatte – nøgle J**
Fællessvøb vedblivende hvidligt til lyst træbrunt eller ± violet (|||||) eller så sparsomt på selv unge, friske frugtlegerer, at det ikke kan erkendes 11

11. Lugt tydelig jodagtig, især i stokbasis hos halvt udtørrede frugtlegerer **jod-hundeslørhatte – nøgle L**
Lugt anderledes eller manglende 12

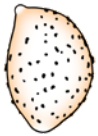
12. Frugtlegerer generelt spinkle og elegante; gennemsnitlig stoktykkelse under 6 mm, individuelle stokke 1-8 (-10) mm tykke 13
Frugtlegerer ret store; gennemsnitlig stoktykkelse over 6 mm, individuelle stokke 5-15 (-25) mm tykke 14

13. Med lugt af pelargonieblade eller rosenegranium (put gerne svampene i en lukket æske nogle minutter før lugttest) **pelargonie-hundeslørhatte – nøgle K**
Lugt svag eller anderledes **chihuahua-slørhatte – nøgle M**

14. Med blålige til violette farver () på enten hat, stok, lameller, svøb eller kød **blålige ulvehundeslørhatte – nøgle N**
Uden tydelige blålige til violette farver **brunlige ulvehundeslørhatte – nøgle O**



- Nøgle A – klidhat (*Cortinarius caperatus*) m.fl.**
– med tydelig hudagtig ring.
1. Uden tydelige svøbrester under den veldefinerede ring. Hat op til 150 mm bred, ± okkerbrun; stok 10-20 mm tyk; sporer 11,5-13,5 x 7-8 (-8,5) µm; i ældre løv- eller nåleskov, på næringsfattig bund; ret sjælden, stort set fraværende vest for israndslinjen . . . **klidhat (*Cortinarius caperatus*)**
Stok under ringen med tydelige svøbrester, fx som flossede bæltter eller som en sok se nøgle til grupper, pkt. 2



Nøgle B – slimslørhatte (*Cortinarius* p.p., *Mystinarius* og *Thaxterogaster* p.p.)
Med klæbrig til slimet hat og stok.

1. Smag af hatoverfladens slim (sæt tungen på) eller kød bitter; sporer under 6 µm brede og typisk ± ellipsoidiske til lidt mandelformede . . . 2
Smag mild; sporer over 6 µm brede, og enten bredt ellipsoidiske til næsten-kugleformede eller mandel- til citronformede 17
2. Hat stedvist ± lyst blå til violet (☞ ) , i hvert fald som ung 3
Hat uden blå til violette farver 5
3. Hat fra starten lilla til violet (☞ ) , afblegende til okkerbrun, især i midten (☞ ) . Hat op til 45 mm bred; stok op til 8 mm tyk; sporer 7,5-8,5 x 4,5-5 (-5,5) µm; overvejende med bøg på mineralrig bund; ret sjælden og fraværende vest for israndslinjen
blågullig slørhat (*Thaxterogaster croceocoeruleus*)
Hat lyst azurblå til lysviolet (☞ ) , i det mindste i hatranden 4
4. Hat med ± azurblå rand, indefter kanel- til okkerbrun se *Thaxterogaster azureomarginatus*, pkt. 15
Hat ensfarvet lysviolet se blålige ulvehunde-slørhatte, nøgle N
5. Hat hvidlig til træbrun (☞ ) , eventuelt lidt mørkere med alderen 6
Hat mørkere brun, i det mindste i hatmidten (☞ ) 8
6. Hat 8-30 mm bred; sporer 5-7 µm lange. Hat hvidlig, eventuelt lædergult eller gulbrunt tonet mod midten; stok 3-5 mm tyk; sporer 5-7 x 4-5 µm; med løv- og nåletræer; sjælden eller overset
råhvid slørhat (*Thaxterogaster alboamarens*)
Hat over 30 mm bred; sporer i gennemsnit over 7 µm lange 7
7. Hat meget slimet; både slim og kød bittert; med løvtræer. Hat op til 70 mm bred, oftest rent hvid; stok op til 14 mm tyk; sporer 7,5-8 (-8,5) x 4,5-5 µm; med fx eg, bøg og avnbøg; hist og her, men næsten fraværende vest for israndslinjen
elfenbens-slørhat (*Thaxterogaster barbatus*)¹
Hat moderat slimet og hurtigt næsten tør; slim stort set mild; kød bittert; med løv- og nåletræer. Hat op til 70 mm bred, hvidlig med brune toner; stok 5-10 mm tyk; sporer 6,5-8 (-8,5) x 3,5-4,5 µm; med fx eg, bøg, gran, ædelgran og fyr; hist og her, men kun øst for israndslinjen
isabella-slørhat (*Thaxterogaster leucoluteolus*)²
8. I løvskove 9
I nåleskove 10



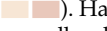
9. Med eg, bøg og lind på ret tør bund; stok over 10 mm tyk. Hat op til 70 mm bred, gullig til orangegul; kød meget bittert; sporer 7-8,5 x 4-5 µm; ret sjælden, ikke kendt vest for israndslinjen
besk slørhat (*Thaxterogaster emollitus*)
Med pil, el, birk og hassel på fugtig til våd bund; stok op til cirka 6 mm tyk. Hat 10-50 mm bred, okkergul, gul- til kanelbrun, med lædergul rand, udpræget hygrofant afblegende; kød og slim meget bittert; sporer 6,5-8 x 4,5-5,5 µm; ret sjælden eller overset
spejlægs-slørhat (*Cortinarius croceocrystallinus*)
10. Sporer under 4,5 µm brede 11
Sporer over 4,5 µm brede 12
11. Hatslim mild, sjældent lidt bitter; stok op til 10 mm tyk. Hat op til 60 mm bred, brunorange; lameller grågule; kød bittert; sporer 5-6,5 x 3,5-4 µm; med gran og fyr; meget sjælden eller overset
småsporet slørhat (*Thaxterogaster microspermus*)
Hatslim bitter; stok op til 5 mm tyk. Hat 12-30 mm bred, brunorange; lugt svagt sødlig til lidt jod-agtig; sporer 6-7 x 4-4,5 µm; primært på tør bund med fyr; sjælden eller overset
brunorange slørhat (*Thaxterogaster pluvius*)
12. Mange sporer over 5 µm brede 13
Sporer mest under 5 µm brede 14
13. Sporer bredt ellipsoidiske, Q under 1,5. Hat op til 45 mm bred, gulbrun til brunorange; stok op til 6 mm tyk; lugt stærk, sødligt ræddikeagtig, ubehagelig; sporer 7-8 x 5-5,5 µm; med gran; meget sjælden eller overset
bitter slørhat (*Thaxterogaster vibratilis*)
Sporer ellipsoidiske til mandelformede, Q over 1,5. Hat op til 45 mm bred, okkerbrun til brunorange; stok op til 10 mm tyk; lugt ukendt; sporer 7,5-8,5 x 4,5-5,5 µm; med gran; ej DK *Thaxterogaster monaensis*
14. Hatmidte fint nubret til året (lup!); sporer moderat til groft vortede. Hat op til 45 mm bred, okkerbrun, brunorange til orangebrun; stok op til 9 mm tyk; smag meget bitter; lugt svag; sporer 6,5-7,5 x 4,5-5 µm; på sandbund med fyr; meget sjælden eller overset
peber-slørhat (*Thaxterogaster causticus*)
Hat glat; sporer fint vortede 15
15. Hat okker- til kanelbrun (☞ ) , med lyst træbrun til hvidlig eller azurblå (☞ ) rand. Hat 10-30 mm bred, stok op til 10 mm tyk; sporer 6,5-8 x 4,5-5 µm; med nåletræer på fattig sandbund – i DK fundet med fyr; meget sjælden *Thaxterogaster azureomarginatus*
Hat gulbrun, brunorange til rødbrun (☞ ) , rand højest lidt lysere 16
16. Stok fastkødet, 5-15 (-20) mm tyk. Hat 30-75 mm bred; lugt svagt ræddikeagtig til sødlig; smag meget bitter; sporer 7-8 x 4,5-5 µm; i tørre nåleskove med gran og fyr; meget sjælden eller overset
Thaxterogaster tremens
Stok ikke påfaldende fastkødet, cirka 5 mm tyk. Hat cirka 30 mm bred; lugt aromatisk, behagelig; sporer 7,5-9 x 4,5-5 (-5,5) µm; med gran; ej DK (beskrevet fra UK) *Thaxterogaster ultimus*
17. Hat gullig, okkerbrun, lilla eller violet (☞ ) , klæbrig til slimet; sporer æg- til næsten-kugleformede, under 10 µm lange 18
Hat gråoliven til ± brun (☞ ) , i det mindste i midten, eventuelt violet tonet i hatranden, slimet; sporer mandel- til citronformede, over 10 µm lange 23

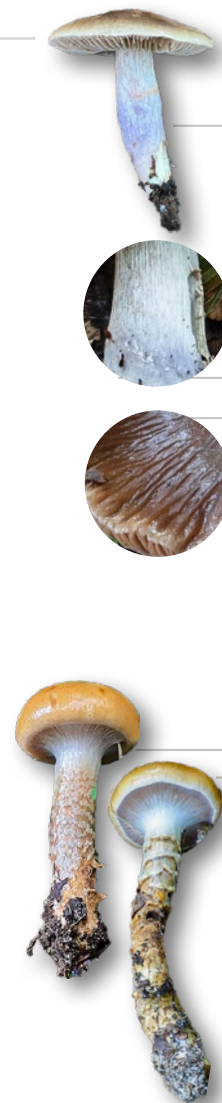


1. *Thaxterogaster reginae* (ej DK) er meget nærtstående og kan næppe adskilles på morfologiske karakterer.

2. Det er usikkert om *Thaxterogaster emollitoides* er en anden art.



- | | | |
|-----|--|----|
| 18. | Hat og stok klæbrig; hat nistret til marmoreret i smudsigt gule, blålige til lyst brune farver . . . se brun- og gulsvøbete hundeslørhatte, nøgle J | 19 |
| 19. | Hatrand ± gullig til okkerbrun (☉ ) | 20 |
| | Hatrand blågrå, grårosa, lilla til violet (☉ ) | 21 |
| 20. | Lameller på unge eksemplarer gråviolette til violette (≤ ) . Hat op til 80 mm bred; stok 5-10 mm tyk; sporer 7-9 x 6-8 µm; oftest med birk eller bøg på relativt næringsfattig bund; ret almindelig | |
| | gul slørhat (<i>Cortinarius delibutus</i>) | |
| | Lameller på unge eksemplarer lyst træ- til rosabrune (≤ ) . Hat op til 80 mm bred; stok op til 10 mm tyk; sporer 7,5-9,5 x 6-8 µm; udbredelse og økologi dårligt kendt på grund af forveksling med ovenstående, men næppe sjælden | |
| | okkergul slørhat (<i>Cortinarius illibatus</i>)³ | |
| 21. | Hele frugtlegemet bleget blågråt til gråviolet () , uden kontrast mellem hat og stok; med vedblivende slimet fællessvøb; sporer i gennemsnit under 8 µm lange. Hat op til 70 mm bred; stok 7-12 mm tyk; sporer 6,5-8,5 x 5,5-7 µm; mest med gran; forsvundet fra DK? . <i>Cortinarius emunctus</i> | |
| | Hat mere violet (☉ ) end stokken; fællessvøb ret hurtigt indtørrende; sporer i gennemsnit over 8 µm lange | 22 |
| 22. | Hat dybt lilla til violet (☉ ) . Hat op til 90 mm bred; stok op til 15 mm tyk; sporer 7,5-10 x 6-8,5 µm; med løv- og nåletræer på kalkbund; ej DK | |
| | blåslimet slørhat (<i>Cortinarius salor</i>) | |
| | Hat bleget grårosa til gråviolet (☉ ) , hurtigt afblegende til lædergul på midten. Hat op til 50 mm bred; stok 3-8 mm tyk; sporer 8-10 x 6,5-8,5 µm; mest med birk i fugtig skov; meget sjælden, ikke kendt vest for israndslinjen | |
| | akvamarin-slørhat (<i>Cortinarius betulinus</i>) | |
| 23. | Med nåletræer | 24 |
| | Med løvtræer | 27 |
| 24. | Stok hvid (☐ ) ; med fyr | 25 |
| | Stok ± lyslilla (☐ ) ; med gran, sjældent med fyr eller bøg | 26 |
| 25. | Sporer 5,5-7 µm brede; med øskner; uden honningagtig lugt i stokbasis; hat gul- til orangebrun (☉ ) , mørkest i midten. Hat op til 100 mm bred; stok op til 25 mm tyk; sporer 11,5-14 x 5,5-7 µm; på næringsfattig, ofte tør bund med rensdyrlav; sjælden | |
| | kastaniebrun slørhat (<i>Cortinarius mucosus</i>) | |
| | Sporer 7-9 µm brede; uden øskner; med honningagtig lugt i stokbasis; hat træ- til kanelbrun (☉ ) , mørkest i midten. Hat op til 120 mm bred; stok op til 15 mm tyk; sporer 12-16 (-17) x 7-8,5 (-9) µm; overvejende med fyr på næringsfattig, tør bund; ret sjælden, stort set fraværende på Øerne efter tilbagegang | |
| | rynket slørhat (<i>Cortinarius mucifluus</i>) | |
| 26. | Uden honningagtig lugt i stokbasis; sporer mandelformede; med øskner. Hat op til 100 mm bred, stærkt slimet, ± gulbrun; stok op til 23 mm tyk; sporer 13-16 x 7,5-9,5 µm; med gran på næringsfattig, ± tør bund; ret almindelig, sjælden mod sydøst | |
| | spættet slørhat (<i>Cortinarius collinitus</i>) | |
| | Med honningagtig lugt i stokbasis; sporer citronformede; uden øskner. Hat op til 80 mm bred, læder-, kanel- til gulbrun; stok op til 15 mm tyk; sporer 13-16 x 7-9 µm; overvejende i blåbær-granskov, sjældnere med fyr eller bøg; ret sjælden eller overset, næsten fraværende mod syd | |
| | honningduftende slørhat (<i>Cortinarius stillatitius</i>) | |
| 27. | Lugt i stokbasis tydeligt honningagtig | 28 |
| | Uden honningagtig lugt i stokbasis | 31 |



28. Hat op til 60 mm bred, creme, gråbliven til hjortebrun (   ) , som ung gerne med violette til brungrå toner. Hat højest svagt, radiært rynket med alderen; stok 9-16 mm tyk, med hvidligt til tydeligt violet, slimet overtræk; sporer 10-14 x 6-8 µm; typisk med bøg på bedre bund; ret almindelig **halvhøj slørhat** (*Cortinarius livido-ochraceus*)⁴
Hat 30-130 mm bred, normalt med varmere eller mørkere, brune farver ( ) 29
29. Stok ikke længdestribet over slørzonen; spore over 13 µm lange
se honningduftende slørhat (*Cortinarius stillatitius*), pkt. 26
Stok længdestribet over slørzonen; sporer under 14 µm lange 30
30. Hat 60-130 mm bred, stærkt, radiært rynket som gammel; stok tydeligt rodslående og med et hvidligt til violet slimlag, som sprækker op i bælder med alderen. Hat honninggul, grå- til rødbrun, i midten eventuelt purpurbrun; stok 10-22 mm tyk; sporer 12-14 x 7,5-9,5 µm, mandel- til citronformede, groft vortede; med bøg og eg på morbund, (sjældent med nåletræer?); almindelig, dog sjælden vest for islandslinjen **høj slørhat** (*Cortinarius elatior*)⁵
Hat 40-90 mm bred, kun svagt, radiært rynket; stok næppe rodslående, slimlaget kun opsprækkende ved udtørring. Hat strågul, okker- til gråbrun, eventuelt mørkt rødgrå i midten; stok 10-15 mm tyk; sporer 10-13 x 6,5-7,5 µm; med løvtræer på bedre bund; ej DK, men muligvis forvekslet med ovenstående *Cortinarius mucifluoides*
31. Sporer i gennemsnit over 7 µm brede 32
Sporer i gennemsnit under 7 µm brede 33
32. Med birk. Hat 25-75 mm bred, okker- til orangebrun, i midten mørkere rød- til gråbrun; stok 6-15 mm tyk; stokslim hvidt lyst brunlig, eventuelt med svag violet tone, eventuelt opsprækkende i brunlige bælder mod basis; sporer 11-13 x 6,5-8,5 µm; meget sjælden eller overset *Cortinarius fennoscandicus*
Med pil, også krybende pil, i skove, moser og åbent land. Hat 50-110 mm bred, honninggul, læder-, kanel- til dæmpet orangebrun; stok 3-10 mm tyk; stokslim hvidlig til lyst brunlig, eventuelt opsprækkende i brunlige bælder mod basis; sporer 11,5-14 x 7-8,5 µm; meget sjælden eller overset **nordlig slørhat** (*Cortinarius alpinus*)⁶
33. Med birk, i skove og plantager, typisk på fattig bund; hat livligt orangebrun til brunorange ( ). Hat op til 70 mm bred; stok op til 10 mm tyk; sporer 10,5-12,5 x 6-7,5 µm; sjælden
halvspættet slørhat (*Cortinarius collinitoides*)
Med pil, poppel eller eg i skove og klitter, gerne på leret eller kalkholdig bund; hat læder-, gul- til orangebrun (   ). Hat op til 70 mm bred; stok 6-20 mm bred; sporer 10,5-13 x 6-7,5 µm; hist og her **brunslimet slørhat** (*Cortinarius trivialis* s.l.)⁷



3. Sandsynligvis det samme som *Cortinarius myxoanomalus*.

4. Det korrekte navn for denne art er muligvis *C. dischroipes*.

5. Artsgruppen omkring høj slørhat (*Cortinarius elatior* s.l.) er mangelfuldt udredt, og det er usikkert hvor mange arter der findes i gruppen. I følge FAN bind 8 kan to arter adskilles på ITS: *C. castaneoleus* (på fatter bund, med ikke-dextrinoide sporer med gennemsnitlig bredde over 8 µm) og *C. pseudocollinitus* (på bedre bund, med dextrinoide sporer med gennemsnitlig bredde under 8 µm). Også *C. pseudosalor* hører til i denne gruppe.

6. Ifølge litteraturen kan *Cortinarius absarakonensis* adskilles på kraftigere frugtlegemer og lidt anderledes økologi. De to arter har tilsyneladende ens ITS-sekvenser, og regnes her som synonyme. Hvis der er tale om to biologiske arter, falder det danske materiale ind under *C. absarakonensis*.

7. Der findes yderligere et antal ikke fuldt udredte arter omkring brunslimet slørhat (*Cortinarius trivialis*). En af disse er knyttet til eg og har ofte kun svage stokbælter.

Nøgle C – knoldslørhatte uden kantet / randet knold (*Cortinarius* p.p., *Cystinarius* p.p., *Phlegmacium* p.p. & *Thaxterogaster* p.p.)
Med slimet hat og tør stok; uden randet knold ved stokbasis.

1. Hat og unge lameller mørke, dystert olivenbrune (☞ ) , eventuelt med et violetgråt skær; kød bittert; sporer næsten-kugleformede () [galde-slørhatgruppen] . . . 2
Hat og lameller lysere eller mere kulørte; kød mildt; sporer næsten-kugleformede til mere aflange . . . 4
2. Knippevoksende; unge lameller eventuelt med mørkt rødgrå til violetgrå (☞ ) nuancer. Hat op til 80 mm bred, mørkt gråoliven; stok op til 18 mm tyk; lugt fraværende eller jordslået; sporer 7,5-8,5 x 6-7 µm; med bøg og eg på leret til kalkrig bund; meget sjælden eller overset . . .
Cortinarius maculatocaesпитosus
Ikke udpræget knippevoksende; unge lameller okkerbrune til ± oliven (☞ ) . . . 3
3. Unge lameller ± blegt oliven (☞ ) ; lugt cedertræsagtig. Hat op til 100 mm bred, olivengullig; stok op til 18 mm bred; sporer 7,5-9 x 5,5-6,5 µm; med gran eller bøg på ± fugtig, næringsfattig bund; hist og her, sjælden mod sydøst . . .
olivengul slørhat (Cortinarius subtortus)
Unge lameller mørkt olivenbrune til næsten sortagtige med oliven (☞ ) skær; lugt ikke cedertræsagtig. Hat op til 100 mm bred, olivengrå, mørkt oliven- til umbrabrun, ofte okker- til gulbrun med alderen; stok op til 25 mm tyk; sporer 7-8,5 x 5,5-6,5 µm; med bøg, eg, hassel, lind, etc., på mineralrig, leret til kalkrig bund; ret almindelig, dog stort set fraværende vest for israndlinjen . . .
galde-slørhat (Cortinarius infractus s.l.)⁸
4. Sporer næsten-kugleformede til bredt ellipsoidiske, Q under 1,45; stok typisk 4-15 mm tyk . . . 5
Sporer ellipsoidiske, mandel- til citronformede, Q over 1,45; frugtlegemer ofte ret kraftige; stok ofte tykkere . . . 6
5. Hat gråoliven (☞ ) , udpræget slimet. Hat 40-130 mm bred; stok 8-14 mm tyk; lugt grøntsags- til jordagtig; sporer 7-8,5 x 6-7 µm; med løv- og nåletræer; ej DK . . .
Cortinarius amurceus
Hat (☞ ) , fedtet til svagt slimet . . .
se brun- og gulsvøbede hundeslørhatte, J6
6. Unge lameller hvidlige, grålige, brunlige eller gule (☞ ) . . . 7
Unge lameller lilla til violette (☞ ) . . . 28
7. Unge lameller gule (☞ ) . . . 8
Unge lameller hvidlige, grålige til brunlige (☞ ) . . . 10
8. Med nåletræer. Hat 40-90 mm bred, orangegullig; stok 10-20 mm tyk; lugt kraftig, som merian eller æbler; sporer 11-12,5 x 6-7 µm; på ± kalkrig jord; ej DK . . .
*merian-slørhat (Phlegmacium percome)*⁹
Med løvtræer . . . 9
9. Lugt stærk, som merian eller æbler; stok med utydelige, blegt strågule ()) svøbbælter. Hat 50-100 mm bred, citrongul, brunlig mod midten; stok 15-25 mm tyk, eventuelt noget knoldet; sporer 11-12,5 x 6,5-8 µm; med fx lind, hassel og eg på kalkrig jord; ej DK, sydlig og østlig . . .
Phlegmacium majoranae
Lugt som bananskrael eller umoden banan; stok med slimede brunlige (

8. Galde-slørhat (*Cortinarius infractus* s.l.) udgør et kompleks af mange ubeskrevne arter.

9. Der findes flere lignende gule arter i nåleskov, heriblandt den ildelugtende *Phlegmacium mussivum*. Ingen af disse nåleskovsarter er kendt fra Danmark.

() svøbbælter. Hat op til 70 mm bred, gul, snart varmt brun fra midten; stok 10-15 mm tyk; sporer 10-12 x 6-7 µm; med bøg på kalkrig bund; meget sjælden, sydøstlig . . .
*banan-slørhat (Phlegmacium nanceiense)*¹⁰

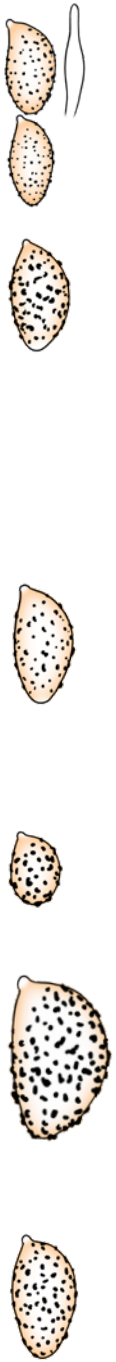
10. Overflade stærkt gulnende, siden rødmende . . . se *Cystinarius rubicundulus*, 11
Ikke gulnende eller rødmende . . . 11
11. Med nåletræer . . . 12
Med løvtræer . . . 20
12. Med blålige/violette (☞ ) farver på hatten (som ung) . . . 13
Uden blålige/violette farver på hatten . . . 14
13. Kød gulligt (☞ ) med KOH; stok ofte med hvidlige rester af fællessvøb; hat oftest kun svagt klæbrig; sporer ± citronformede. Hat op til 120 mm bred, ± brunlig på midten; stok op til 30 mm tyk, hvidlig; kød hvidligt, meget fast; lugt svag, gæragtig; sporer 9,5-11,5 x 5-6,5 µm; i ± næringsfattig granskov; ej DK . . .
*tykstokket slørhat (Phlegmacium balteatum)*¹¹
Kød brunt eller uforanderligt med KOH; stok ofte med gråviolet bælter af fællessvøb; hat oftest tydeligt klæbrig til slimet; sporer mandelformede. Hat 50-100 mm bred; stok 10-20 mm tyk; lugt svag; sporer 10-12 x 5-6 µm; på næringsrig bund med gran; ej DK . . .
havblå slørhat (Phlegmacium cumatile)
14. Hat brun til mørkt brun (☞ ) , ofte med hygrofane pletter eller striber; unge lameller læderbrune (☞ ) ; sporer 9-10,5 x 6-7 µm, ellipsoidiske . . . se vandpletet slørhat (*Thaxterogaster sphagnophilus*), F3
Hat creme til lyst brun, sjældent med tydelige hygrofane pletter; lameller cremefarvede (☞ ) ; sporer mindre, ± mandelformede . . . 15
15. Sporer 5,5-7,5 x 3,5-4,5 µm; stok op til 9 mm tyk; hatrand ikke tydeligt indrullet. Hat op til 60 mm bred, oftest tydeligt klæbrig; kød uforanderligt eller brunt med KOH; lugt svag; sporer 5,5-7,5 x 3,5-4,5 µm; oftest med fyr (sjældnere gran) på næringsfattig, tør sandbund; meget sjælden, ikke på Øerne . . .
fløde-slørhat (Thaxterogaster leucophanes)
Sporer over 7 µm lange; stok mere end 10 mm tyk; hatrand længe indrullet . . . 16
16. Stok med rigelige bælter af fællessvøb . . . 17
Stok uden bælter af fællessvøb . . . 18
17. Stok med brune svøbbælter; sporer fint vortede, 5-6 µm brede. Hat 60-120 mm bred, ± gulbrun; stok lysere, op til 25 mm tyk; lugt svag; sporer 8-10 x 5-6 µm; med nåletræer – i DK med gran; meget sjælden . . .
brunbæltet slørhat (Phlegmacium saginum)
Stok med hvide svøbbælter; sporer næsten glatte, 4-4,5 µm brede. Hat 70-150 mm bred, ± gulbrun; stok 10-30 mm tyk; sporer 7-8,5 x 4-4,5 µm; med nåletræer, sjældent tilsyneladende også med birk; ej DK . . .
Phlegmacium claricolor
18. Hat træ- til rosabrun (☞ ) ; kød gulligt (☞ ) med KOH. Hat op til 100 mm bred, næsten tør; stok 18-25 mm tyk; lugt svag; sporer 7,5-9,5 x 4,5-5 µm; med gran (eller fyr) i sandede plantager; meget sjælden . . .
Phlegmacium areni-silvae
Hat kanel- til gulbrun (☞ ) ; kød uforanderligt eller brunt med KOH . . . 19

10. Den meget lignende *Phlegmacium stjernegaardii* har ± tydelig randknold og mere rene og vedholdende grønlig/gule farver på hatten, men vokser i samme habitater; ej DK.

11. Der findes flere lignende arter i nåleskov.



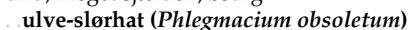
19. Hatoverflade mat og næsten tør; lamelægge sterile, eventuelt med ægcystider. Hat 40-110 mm bred; stok 10-25 mm tyk; sporer 7-9 x 3,5-4,5 µm; med nåletræer, især fyr; ej DK *Cystinarius crassus*
Hatoverflade noget slimet eller skinnende; lamelægge fertile. Hat 40-100 mm bred; stok 10-15 mm tyk, med rigeligt, hvidt svøb; sporer 7-8,5 x 3,5-4 µm; med nåletræer; ej DK *Thaxterogaster turmalis*
20. Hat oftest med små, olivenbrune skæl eller fine korn; stok med gullige til brunlige bælter; med lugt som rå majs eller nyslået græs. Hat op til 100 mm bred; stok op til 20 mm tyk; sporer 9,5-10,5 x 5,5-6,5 µm; især med bøg på mineralrig (og kalkrig og leret) bund; hist og her **majs-slørhat (*Phlegmacium cliduchus*)**¹²
Hat glat til radiært fibret; stok uden gule til brune bælter; lugt ikke som rå majs 21
21. Stok med rigelige, hvide bælter af uldent fællessvøb 22
Stok uden eller eventuelt med tiltrykte bælter af fællessvøb 23
22. Stok tydeligt rodslående
..... se ringbæltet slørhat (*Phlegmacium vulpinum*), pkt. 48
Stok ikke rodslående se ulve-slørhat (*Phlegmacium obsoletum*), pkt. 50
23. Med poppel; hat ± cremegrå (☉ ☐ ☐); stok ofte brunligt anløbende (☐ → ☐) mod basis. Hat op til 100 mm bred, eventuelt med silkefibrede fællessvøbrestre; stok op til 15 mm tyk; lugt svagt ubehagelig jordagtig; sporer 9,5-11,5 x 5-6,5 µm; på leret, næringsrig til noget kalkrig bund; sjælden, sydøstlig **hvidlig slørhat (*Phlegmacium argutum*)**
Med bøg, hassel, eg eller birk; hat cremegrå eller mere farvet, eventuelt med blålige farver; stok ikke tydeligt anløbende 24
24. Stok tenagtigt afsmalnende mod basis; sporer 6-7 x 4,5-5 µm; hat uden violette toner. Hat okkergul med længe indrullet rand, 30-100 mm bred; stok 7-15 mm tyk; lugt svagt cedertræs-agtig; med bøg eller birk på relativt næringsfattig jord; meget sjælden, sydøstlig **blegfodet slørhat (*Thaxterogaster vespertinus*)**
Stok cylindrisk, kølle- til tøndeformet; sporer længere end 8 µm; hat eventuelt med violette toner 25
25. Sporer 14-17 µm lange; stok 70-200 x 20-50 mm tyk; hatrand ofte med tydelige radiære rynker. Hat 70-200 mm bred, kanel- til purpurbrun, ofte med store, hvide totter af svøb; stok ofte med blålige rester af fællessvøb; kød fast og hvidt; lugt svag; sporer 14-17 x 8-10 µm; med løvtræer på kalkbund; ej DK **kæmpe-slørhat (*Phlegmacium praestans*)**
Sporer under 13 µm lange; stok i reglen tyndere; hatrand ikke radiært rynket 26
26. Hat gråoliven, okker- til orangebrun (☉ ☐ ☐ ☐), helt uden violette farver. Hat 20-70 mm bred; stok 10-22 mm tyk, gerne med et tydeligt, efterhånden brunligt bælte af fællessvøb, gerne lidt kølleformet; lugt frugtagtig eller som croissanter; sporer 9-13 x 5,5-6,5 µm; med løvtræer på kalkholdig bund; meget sjælden, østlig ***Phlegmacium ochraceobrunneum***
Hat tydeligt brunrosa, grårosa, gråblå til violet (☉ ☐ ☐ ☐), i det mindste i randen 27



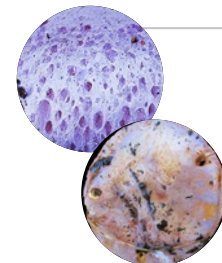
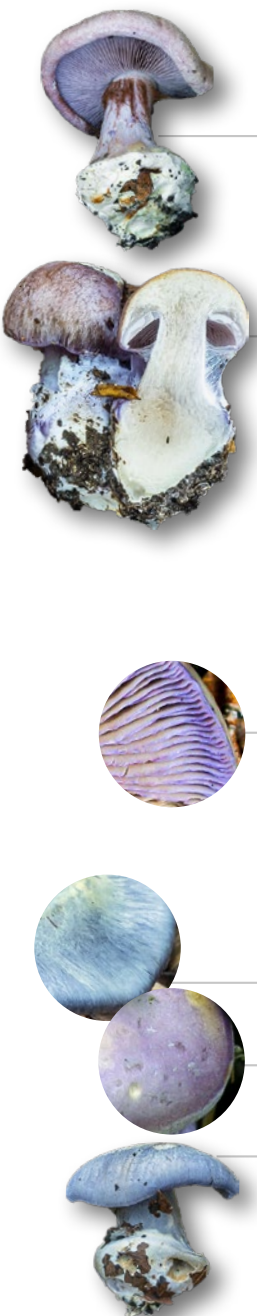
27. Stok 15-40 mm tyk; lugt svag, eventuelt svagt frugt- til jordagtig; hat og stok ikke tydeligt anløbende; stok ofte med violette farver. Hat op til 150 (-200) mm bred, radiært trådet; sporer 9,5-11 x 5-6 µm; med løvtræer i parker, gamle haver etc., gerne på næringsrig til kalkholdig bund; hist og her til lokalt ret almindelig, østlig **violetterådet slørhat (*Phlegmacium balteatocumatile*)**
Stok 12-20 mm tyk; lugt kraftigt jordagtig, for nogle personer udpræget ubehagelig; hat og stok tydeligt, brunligt anløbende; stok uden violette farver. Hat op til 100 mm bred; sporer 9,5-11,5 x 5,5-6,5 µm; primært med eg, men eventuelt også andre træer; meget sjælden eller overset, østlig ***Phlegmacium daulnoyae***
28. Frugtlegermer (lameller, stok og kød) farves violette til vinrøde (→ ☐ ☐) efter såring, tryk og håndtering; stok ± violet 29
Frugtlegermer farves ikke på denne måde ved såring; stok violet eller anderledes farvet 34
29. Hat 15-40 mm bred; stok under 5 mm tyk. Hat violetgrå til blegt violet, med et sølvagtigt udseende, okkergrå med alderen; lameller dybt violette; kød violet; alle dele dybere violet ved såring; lugt svag; sporer 8,5-10,5 x 5,5-6,5 µm; med eg, hassel, bøg, lind, pil eller ædelgran; hist og her **ametyst-slørhat (*Thaxterogaster subporphyropus*)**
Hat over 40 mm bred; stok over 5 mm tyk 30
30. Hat næsten ikke klæbrig; kød i stokbasis gulbrunt, stedvist vinrødtligt (☐ → ☐ - efter ca. 1 minut) ved såring; lameller uforanderlige. Hat 40-100 mm bred, violetgrå, mørkt gråbrun fra midten, med mørkere, indvoksede fibre; stok 10-25 mm tyk; kød blåligt til blågråt; lugt svag til svagt sødlig; sporer 8,5-10,5 x 5,5-6,5 µm; oftest med birk eller gran på relativt fugtig bund, men også med eg; meget sjælden **mørkeblå slørhat (*Phlegmacium cyanites*)**
Hatoverflade tydeligt klæbrig til slimet; kød i stokbasis ikke vinrødt; lameller ± violette (☐ → ☐) ved såring 31
31. Med nåletræer, sjældent løvtræer; sporer i gennemsnit cirka 8 µm lange; stok tydelig knoldet
..... se purpurbrun slørhat (*Thaxterogaster purpurascens*), D15
Med løvtræer; sporer i gennemsnit over 8,7 µm lange; stok cylindrisk til knoldet 32
32. Med birk på relativt næringsfattig, ofte fugtig, bund; hat cremegrå, lyst okker- til lyst kanelbrun (☉ ☐ ☐ ☐), sjældent med et violet (☉ ☐) skær, 40-70 mm bred. Stok 10-15 mm tyk; lugt honningagtig; sporer 8-9,5 x 5-6 µm; sjælden **purpurstokket slørhat (*Thaxterogaster porphyropus*)**
Med bøg, eg, eventuelt hassel og lind, på næringsrig, leret til kalkrig bund; hat med mørkere, brune til violette (☉ ☐ ☐) farver og typisk bredere 33
33. Hat overvejende okker- til lyst orangebrun (☉ ☐ ☐ ☐), eventuelt med violet (☐) rand; stok cylindrisk til lidt kølleformet, men med tilspidset, ofte næsten rodslående basis. Hat 50-120 mm bred; stok 12-20 mm tyk; lugt honningagtig; sporer 8-9,5 x 4,5-6 µm; med bøg og eg; hist og her **mørkeblående slørhat (*Thaxterogaster subpurpurascens*)**
Hat overvejende grå- til mørkt brunviolet (☉ ☐ ☐ ☐), eventuelt med alderen med mere okkerbrun (☉ ☐) midte; stok udpræget kølleformet med mere afrundet basis. Hat 40-100 mm bred; stok 10-30 mm tyk; lugt honningagtig; sporer 8-10,5 x 5-6 µm; med eg; antagelig meget sjælden eller sammenblandet med ovenstående, østlig/sydlig ***Thaxterogaster collocandoides***



12. Den meget lignende *Phlegmacium pseudocephalixus* er påvist i danske jordprøver. Den adskiller sig muligvis ved en glat hat og mere utydelige stokbælter.



15. Stok ± kølleformet se *Thaxterogaster subpurpurascens*, C33
 Stok med tydelig, ± randet knold ved basis. Hat op til 90 mm bred, indvokset radiært fibret, ofte med små hygrofane pletter, striber eller en ring nær randen, med blandede grå, brune og rødbrune farver; lameller violette; stok op til 20 mm tyk; lugt svag; sporer 7-9 x 4,5-6 µm; på næringsrig, sjældent kalkrig bund, i nåle- eller løvskov, især med gran; ret sjældent **purpurbrun slørhat** (*Thaxterogaster purpurascens*)





- bøge-slorhat (*Phlegmacium anserinum*)**
Hathud næppe bitter; sporer ellipsoidiske, mandel- til en anelse citron-
formede; knoldydside, hat eller kød eventuelt lyserødt med KOH;
lugt anderledes eller manglende 17



18. Lugt tydeligt som sort peber; KOH-reaktion på hat og i stokkød dybt olivengrøn ($\rightarrow$ ); hat gråoliven, olivengrøn til olivenbrun (  ); stokkød med gulgrønne farver. Hat op til 60 mm bred; stok op til 13 (-25) mm tyk; sporer 9-12 x 6-7 μ m; med eg, fyr og rypelyng; ej DK



Lugt anderledes; KOH-reaktion anderledes; hat lysere; stökkød ikke grønligt 19

- Uden tydelige rosa til røde reaktioner på knold eller i kød med KOH 27



20. Kød tydeligt dybt rosa til blåligrødt () med KOH. Hat op til 120 mm bred, ensfarvet orange- til rosabrun, sjældent med hvidlige til violette fællessvøbrestre; lameller cremegrå, eventuelt med violet æg; stok op til 20 mm tyk, hvidlig, ofte med tydelige, violette fællessvøbrestre på knoldkanten; kød hvidligt, bittert; lugt ubetydelig til svagt honningagtig; sporer 9,5-10,5 x 6-7 µm; med eg, hassel, bøg på kalkrig bund; meget sjælden, østlig ... **violetflaget slørhat** (*Calonarius arcuatorum*) Kød højst svagt rosa med KOH 21



21. Stokkød, knoldydgerside og mycelium gult (■ ■). Hat op til 70 mm bred, gulbrun til orangegul; stok op til 15 mm tyk; kød brunende; stokoverflade og knold dybt rød med KOH, kød uforanderligt; lugt svag til sødlig, eventuelt svagt peberagtig i stokbasis; sporer 9-10 x 5,5-6 µm; med eg; ej DK *Cortinarius prodigiosus*
- Stokkød, knoldydgerside og mycelium ikke gult 22



22. Hat cremegrå, creme, grårosa til ± træbrun (☐ ) , eventuelt blegt olivengrøn mod randen; uden rent gule farver på knoldkanten (fællessvøbrester) 23
- Hat mere gullig eller mørkere brunlig (☐ ) ; eventuelt med rent gule farver på knoldkanten 25

23. KOH-reaktion på hat tydeligt rosa til blodrød (→ ); stok hvid (); lameller creme til blegt lilla (). Hat op til 100 mm bred; stok op til 14 mm tyk; KOH-reaktion på kød negativ; lugt svag; sporer (9-) 9,5-11 x 5,5-6 (-6,5) µm; med bøg (og eg?) på kalkrig til mineralrig bund; meget sjældnen, sydlig/østlig. **Alberts slørhat (*Calonarius albertii*)**
KOH-reaktion på hat negativ, brunlig til blegt rosa; stok oftest ± violet (); lameller oftest tydeligt lilla (). 24



24. Hat lyst cremegrå til creme (☹  ), med tiden noget brunlig på midten; lameller ensfarvet violette uden kontrasterende æg; KOH-negativ eller brunlig på hat. Hat op til 55 mm bred; stok op til 10 mm tyk, ofte tydeligt vedblivende violet; rosa til blåligrød på knoldydside med KOH; lugt svag; sporer 10-11,5 x 6-7 µm, mandelformede; med bøg på kalkrig bund; meget sjælden, sydlig/østlig

kridt-slørhat (*Calonarius insignibulbus*)



- Hat cremegrå, lædergul, træbrun til gråoliven (☞ ) , eventuelt med et svagt violet skær, ofte med flager af fællessvøb; lameller blegt violette med kontrasterende violet æg; KOH-reaktion ± svagt rosa (→ ) på hat. Hat op til 80 mm bred; stok op til 11 mm tyk, hvidlig til violet, brunt anløbende, ofte med en tydelig violet zone øverst; rosa til blåligrød på knoldydside med KOH; sporer 9-10,5 x 5,5-6,5 µm, ellipsoide til mandelformede; med bøg på kalkrig til mineralrig bund; sjældn, østlig **sjællandsk slørhat** (*Calonarius selandicus*)



25. Hat ± brun (☐☐☐☐), uden gule nuancer (eventuelt med gule prikker eller småflager af fællessvøb); knold smal og dyb (næsten rodagtigt forlænget). Hat op til 50 mm bred; lameller ± violette; stok op til 12 mm tyk, hvidlig; KOH-reaktion på knoldkanten ± vinrød, på knoldydside negativ; lugt svag; sporer 10,5-11,5 x 6-7 µm; med bøg på mineralrig, kalkrig bund; meget sjælden, østlig

Hat cremegul, gul, lyst gulbrun, honninggul til gråoliven (☹); knold bred og kantet. 26



26. KOH-reaktion på knoldydgersiden ikke rosa, på knoldkant ± vinrød (→ ); sporer mandel- til citronformede. Hat op til 80 mm bred; stok op til 14 mm tyk, hvidlig; lugt svag; sporer 10-11 x 6-7 µm; med bøg (og eg, m.fl.?) på mineralrig til kalkrig bund, i andre lande også kendt med soløjetræ og soløje; meget sjælden, østlig

KOH-reaktion på knoldydside og knoldkant rosa (→ ); sporer ellipsoidiske til mandelformede. Hat op til 80 mm bred, som ældre ofte med striber eller pletter; stok op til 12 mm bred, hvidlig, ofte med gullige fællessvøbrester på knoldkanten; sporer 9,5-10,5 x 5,5-6,5 µm; med bøg og måske andre løvtræer på kalkrig (til mineralrig) bund; sjældn, østlig



27. Sporer bredt ellipsoidiske, Q cirka 1,3. Hat 50-100 mm bred, brunlig til olivengrøn; stok 12-22 mm tyk; sporer 9,5-11,5 x 8-8,5 µm; med løvtræer på kalkbund; ej DK	<i>Phlegmacium prasinocyaneum</i>
Sporer mere aflange, Q over 1,5	28



28. Hatglat, uidentydelige indvoksede fibre; sporer med ornament af $\pm$ aflange vorter; hathud af $\pm$ ensformede, aflange celler; lugt oftest $\pm$ jordagtig 29
 Hat indvokset radiært fibret; sporer med ornament af overvejende runde vorter; hathud med underhud af $\pm$ oppustede (næsten-kugleformede) hyfer; lugt $\pm$ maltagtig 33



29. Myceliestrengte blegt citrongule ( – se godt efter!); knoldydside ofte med blegt citrongule () områder; hat oftest ret klart gul (). Hat op til 70 mm bred, ofte med små, brune skæl på midten; lameller klart violette; stok op til 12 mm tyk, hvidlig; sporer $9-10 \times 5-6 \mu\text{m}$; lugt svag; med bøg på mineralrig bund; hist og her, østlig

Myceliestrengte hvidlige; knoldydside hvid, creme, lysviolet til læderbrun (); hat cremegrå, blegt karrygul til ± brunlig ()

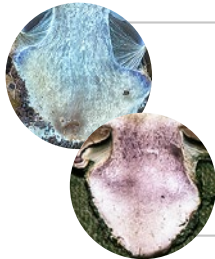
..... 30



30. Hat kanel- til gulbrun (☺  ); stok ofte ± lilla (∇  ). Hat op til 90 mm bred, som ældre ofte noget radiært fibret; lameller violette; stok op til 17 mm tyk; lugt svag; sporer 10-11,5 x 5,5-6,5 µm; med bøg på kalkrig bund; meget sjælden, østlig

Hat cremegrå, lyst karrygul til lyst honninggul (☺   ); stok hvidlig til blegt blåviolet (☾  )..... 31





31. Fællessvøb med lysviolet (|||||) farver (kig godt efter på knold-yderside, knoldkant og på fællessvøb-flager på hat, gerne under eventuelt tilklæbede blade, etc.). Hat op til 70 mm bred; stok op til 12 mm tyk, hvidlig; lugt svag; sporer 8,5-10 x 5-6 µm; med bøg på kalkrig bund; sjælden, østlig **violetknoldet-slørhat (*Calonarius lilacinovelatus*)** Fællessvøb creme- til blegt okkerfarvet (|||||) 32

32. Sporer 9,5-10,5 x 5,5-6,5 µm, mandelformede. Hat op til 90 mm bred; stok op til 20 mm tyk, hvidlig; lugt svag; med løvtræer (måske kun bøg) på kalkrig til mineralrig bund; sjælden, østlig **plاتفodet slørhat (*Calonarius platypus*)** Sporer 10-12 x 6-7 µm, ten- til næsten mandelformede. Hat op til 85 mm bred; stok op til 16 mm tyk; lugt svag; med bøg; meget sjælden, østlig **okkerbleg slørhat (*Calonarius ochraceopallescens*)**

33. Sporer under 8,5 µm lange 34
Sporer over 8,5 µm lange 35

34. Knold bred og afladet med en markant rand, ofte dobbelt så bred som stokken; fællessvøb tykt, ofte som brunlige, fibrede rester nær hatranden, som hudagtige flager på hatmidten eller som fibrede til poseagtige rester på knoldkanten. Hat op til 150 mm bred; stok op til 28 mm tyk, violetblå, med tiden anløbende gulligt til kobberbrunt; lugt svag til svagt jordagtig; sporer 7-8 x 4,5-5,5 µm; i mineralrige eller kalkrige løvskove; meget sjælden, østlig **magisk slørhat (*Phlegmacium magicum*)** Knold relativt smal, sjældent dobbelt så bred som stokken; fællessvøb normalt sparsomt og tyndt, eventuelt som et rimagtigt overtræk på hatmidten. Hat op til 120 mm bred, brun; stok op til 25 mm bred; sporer 6,5-7,5 x 3,5-4,5 µm; på muldbund i løvskove; meget sjælden ***Phlegmacium tirolianum*¹⁴**

35. Sporer gennemsnitligt over 11 µm lange, ellipsoidiske; stok med ret afrundet knold 36
Sporer gennemsnitligt under 11 µm lange, mandelformede; stok med en udpræget skarprandet knold 37

36. Hat kanel-, gulbrun til brunorange (| | | | |), nogle gange med et oliven skær; med gran. Hat op til 110 mm bred; lameller violetblå; stok op til 22 mm tyk, violetblå foroven, ofte med grønlig refleks; lugt svag; sporer 12-13,5 x 8-9 µm; relativt næringsfattig; ej DK ***Thaxterogaster riederi*** Hat cremegrå, træbrun til blegt honninggul (| | | | |), med et sølvgråt til sølvblåligt skær; med bøg. Hat op til 90 mm bred; lameller violetblå til gråviolet; stok op til 22 mm bred, blålig til meget lyst blålig; lugt svag; sporer 11-13,5 x 7,5-9 µm; på mineralrig til kalkrig bund; meget sjælden, sydlig **sølvskinnende slørhat (*Thaxterogaster argenteolilacinus*)**

37. Sporer 9-10 x 5-6 µm; svøbrester på knoldens kant grålige til lædergule (|||||); stokkød først ± violet. Hat op til 65 mm bred, med tykke okkergule flager af fællessvøb; stok op til 15 mm tyk, violetblå i toppen som ung, anløbende gulbrunt, så den får en kobberagtig farve; hathud ofte bitter; lugt svag; med bøg på næringsrig, mineralrig til kalkrig bund; ret sjælden, østlig **musegrå slørhat (*Phlegmacium luhmannii*)** Sporer 10-11,5 x 5,5-7 µm; svøbrester på knoldens kant ± lysviolet (|||||); stokkød hvidt. Hat 50-70 mm bred, brun med et brunrosa til brunviolet skær i randen; stok 10-15 mm tyk, ± violet; smag neutral; lugt lidt frugtagtig; med hassel på kalkrig bund; ej DK ***Cortinarius ionodactylus***

14. *Phlegmacium tirolianum* og *P. magicum* tilhører en gruppe dårligt udredte arter omkring *P. glaucopus*. Sidstnævnte er ikke med sikkerhed påvist i Danmark.



Nøgle E – gulbladede knoldslørhatte (*Calonarius* p.p. & *Cortinarius* p.p.) Med slimet hat, tør stok, randknold og gullige til grøngule (| | | | |) lameller.

1. Lugt stærk og sødlig som hæg-blomster eller som sødtduftende tåreblad, men også lidt af sort peber hos overskærne frugtleger. Hele frugtleget med gulgrønt; hat op til 70 mm bred; stok op til 15 mm tyk; KOH-reaktion brun, senere purpur på hatten, negativ i kødet; sporer 9,5-11 x 5,5-6,5 µm; med eg eller bøg på mineral- til kalkrig jord, ofte kystnært; meget sjælden, østlig **krydret slørhat (*Calonarius odoratus*)** Lugt svag, maltagtig, melagtig, som kogte kartofler, anis, ræddike, bananskraël eller ubetydelig 2

2. Smag (og lugt ved håndtering) melagtig. Hele frugtleget med blege, grønlig, olivengrønne til olivenbrune nuancer; hat op til 100 mm bred; stok op til 20 mm tyk; KOH-negativ; sporer 9-10,5 x 5-6 µm; med hassel, eg eller bøg på mineralrig til kalkrig bund; sjælden, østlig **mel-slørhat (*Calonarius flavovirens*)** Smag og lugt ikke melagtig 3

3. KOH-reaktion på basalmycelium og myceliestreng tydeligt rosa til rød (→ | | | | |); lugt ofte persille- eller selleriagtig 4
KOH-reaktion på basalmycelium og myceliestreng negativ; lugt svag eller anderledes (radise, jord, sort peber, frugtagtig, etc.) 5

4. Hat ofte ujævn eller bugtet, tydelig radiært fibret mod randen; stok oftest kortere end hatdiametere. Hat op til 100 mm bred, lædergul, ofte med et grønligt skær; stok op til 20 mm tyk, creme; lameller bleggule; sporer 11-13,5 x 6,5-7,5 µm; med bøg på mineralrig bund; meget sjælden, østlig **strågul slørhat (*Cortinarius koldingensis*)** Hat jævnt hvelvet til udbredt, højt utydeligt radiært fibret mod randen; stok ofte længere end hatdiameter. Hat op til 120 mm bred, lædergul, ofte med et grønligt skær; stok op til 22 mm tyk, creme til svagt grønligt gul; lameller bleggule; sporer 11-13,5 x 6,5-7,5 µm; med bøg på mineralrig bund, men i Skandinavien primært kendt fra nåleskov; meget sjælden **selleri-slørhat (*Calonarius sulfurinus*)**

5. Lugt tydelig som sort peber; KOH-reaktion dybt olivengrøn (→ | | | | |) på hatten og i stokkødet; hat gråoliven, olivengrøn til olivenbrun (| | | | |) se *Calonarius atrovirens*, D18 Lugt anderledes; KOH-reaktion anderledes; hat lysere 6

6. KOH-reaktion på hatten negativ, brunlig til rødbrun til vinrød eller svagt oliven (→ | | | | |) 7
KOH-reaktion på hatten tydeligt ± rød (→ | | | | |) 16

7. Stokkød hvidt til lyst lædergult (| | | | |) 8
Stokkød stedvist ± gult (| | | | |) 11

8. Lugt jord- til radiseagtig, nogle gange lidt sødlig; sporer i gennemsnit 10,5-12 µm lange 9
Lugt svag; sporer i gennemsnit kortere eller længere 10

9. Sporer 10-11,5 x 6-7 µm. Hat op til 120 mm bred, som ung strå- til bleggul, senere gul- til læderbrun fra midten; lameller ofte kun svagt gullige; stok op til 20 mm tyk, creme til blegt gul, med hvidlig, bred, afladet knold; med bøg på leret, mineralrig eller kalkrig bund; meget sjælden, østlig/sydlig **radise-slørhat (*Calonarius humolens*)** Sporer 11-12,5 x 6,5-7,5 µm. Hat op til 70 mm bred, bleggul; stok 8-15 mm tyk, med hvidlig randknold; lameller bleggule; i løvskov på kalkbund; ej DK ***Calonarius osloensis***

10. Sporer 8,5-10,5 (-11) µm lange; KOH-reaktion på hatten brunlig se *Calonarius natalis*, F29 Sporer 12,5-15 µm lange; KOH-reaktion på hatten negativ. Hat 60-150 mm bred, okker- til gulbrun; stok 15-30 mm tyk; lameller bleggule; kød ± bleggult; sporer 12,5-15 x 7,5-9 µm; med løv- og nåletræer; ej DK ***Calonarius elegantior***



11. Kød i både hat, stok og knold ret ensartet gult til grøngult; sporer i gennemsnit under 11 µm lange 12
Kød hvidligt i hatten, mere gult i enten stokken eller knolden; sporer i gennemsnit over 11 µm lange 13
12. Frugtlegemer først grøngule (☐ ▽ ■ ■ ■), siden creme- til lædergule (☐ ▽ ■ ■ ■); stoktop relativt blegt grøngul; lugt svagt af sort peber; sporer 8,5-10 x 5-5,5 µm. Hat op til 80 mm bred; stok op til 15 mm bred; KOH-negativ til svagt oliven på hat, i kød negativ; med bøg på kalkrig bund; hist og her, østlig **citrongul slørhat** (*Calonarius citrinus*)
Frugtlegemer ret vedblivende gule til orangegule (☐ ▽ ■ ■ ■), næppe med grønne toner som ung; stoktop intenst gul; lugt svag; sporer 9,5-11,5 x 5,5-6 µm. Hat op til 70 mm bred; stok op til 15 mm bred; KOH-reaktion på hat oliven, rødlig i kød; med bøg på kalkrig bund; sjælden, østlig/sydlig **sirene-slørhat** (*Calonarius splendens*)
13. Stokkød uforanderligt med KOH 14
Stokkød rødligt (→ ■ ■ ■) med KOH 15
14. Hat 60-140 mm bred; stok 15-30 mm tyk; hatmidte oftest med rødbrune små flageagtige svøbskæl. Lameller gullige til grøngule; KOH-reaktion på hatten negativ til brunlig; kød i stokbarken grøngult, indefter hvidligt; lugt svag; sporer 11-13 x 6,5-8 µm; med eg på kalkbund; ej DK
Calonarius quercilicis
Hat op til 80 mm bred; stok 10-20 mm tyk; hatmidte glat eller med oliven- til sortbrune svøbskæl. Lameller gule til grøngule; kød i stokken grøngult; KOH-reaktion på hatten negativ til brunlig; lugt svag; sporer 12-14 x (6,5-) 7-8 µm; med bøg og eg på leret eller kalkrig bund; meget sjælden, østlig **gulgrøn slørhat** (*Calonarius xanthochlorus*)
15. Hat med bleggul (☐ ■ ■) rand og kun lidt mørkere (☐ ■ ■) midte; lugt frugtagtig eller af umodne bananer. Hat 40-80 mm bred; stok 10-20 mm tyk; lameller blegt gulgrønne; kød blegt grøngult; sporer 11-12,5 x 6,5-7,5 µm; med løvtræer på kalkbund; ej DK
bananskræl-slørhat (*Phlegmacium xanthosuave*)
Hat med bleggul (☐ ■ ■) rand og udpræget mørkere, orangebrun (☐ ■ ■ ■) midte; lugt svag eller lidt bananskræl-agtig. Hat 50-100 mm bred; stok 10-25 mm tyk; lameller gulgrønne til olivengule; kød grøngult; sporer 10,5-12 x 6,5-7,5 µm; med eg på varme steder; ej DK
Phlegmacium aurilicis
16. Lameller, hat, stok og kød gult til orangegult (■ ■ ■), uden grøngule nuancer; hat mørkt rød med KOH (→ ■ ■ ■); tørrede frugtlegemer ikke vinrøde til mørkt purpurrøde med KOH; hat eventuelt med små, brune skæl 17
I det mindste stedvist (lameller, hat, stok, kød) med grøngule nuancer (■ ■ ■); hat rød, purpurrød, purpurbrun eller mørkt grønlig (→ ■ ■ ■ ■ ■) med KOH, derefter mørkt purpurrød til sortagtig; tørrede frugtlegemer vin- til purpurrøde (stadig rød efter 15 minutter) med KOH; hat ikke med små, brune skæl 18
17. Hatmidte ofte dækket med talrige, små, mørke- til purpurbrune svøbskæl; frugtlegemer ikke orangegule til gulbrune ved beskadigelse og håndtering; sporer mandel- til svagt citronformede. Hele frugtlegemet fra starten gult; hat op til 100 mm bred; stok op til 20 mm tyk; lugt svag; sporer 10-11,5 x 5,5-6,5 µm; primært med bøg i mineral- til kalkrig skov; ret sjælden, østlig
gyldenbrun slørhat (*Calonarius alcalinophilus*)
Hat oftest uden eller med få, brune svøbskæl eller flager; frugtlegemer langsomt orangegule til gulbrune (■ ■ ■ ■) i insektgnav, sår, og ved håndtering (knoldkant); sporer citronformede. Hele frugtlegemet fra starten gult; hat op til 140 mm bred; stok op til 20 mm tyk; lugt svag; sporer 10,5-12 x 6,5-7,5 µm; med løvtræer på mineral- til kalkrig jord, gerne med eg eller hassel i parkagtig skov, sjældnere i ren bøgeskov; sjælden, østlig **safran-slørhat** (*Calonarius olearioides*)



18. Hatrand hos unge frugtlegemer gul til grøngul (☐ ■ ■) 19
Hatrand hos unge frugtlegemer grøn, olivengrå, brunrosa til gråviolet (☐ ■ ■ ■ ■) 20
19. Sporer over 11,5 µm lange; stokkød hvidt (□), sjældent med utydelig lavendelblå tone. Hat op til 130 mm bred, klart gul til grøngul, senere varmt orange til orangebrun fra midten; unge lameller grøngule; stok op til 30 mm tyk; lugt svag; sporer 12,5-16,5 x 8-9,5 µm; KOH-reaktion på hat dybt vinrød, senere mørkebrun, i gule dele af kødet rød, ellers negativ; med bøg i mineral- til kalkrige skove; ret sjælden, østlig/sydlig
orangegylden slørhat (*Calonarius elegantissimus*)
Sporer under 11,5 µm lange; stokkød tydeligt lavendelblåt (□). Hat op til 80 mm bred, klart grøngul, senere (hurtigere end orangegylden slørhat) varmt orangebrun fra midten; unge lameller grøngule; stok op til 25 mm tyk; lugt svag; sporer 10-11,5 x 6,5-7,5 µm; KOH-reaktion på hat dybt vinrød, senere mørkebrun, i gule dele af kødet rød, ellers negativ; med bøg i mineralrige til kalkrige skove; sjælden, østlig
prægtig slørhat (*Cortinarius bergeronii*)
20. Unge hatte og stok samt dele beskyttet af bladførne med violette og olivengrå (☐ ▽ ■ ■ ■) farver, senere vinrøde til purpur (☐ ▽ ■ ■ ■). Hat op til 100 mm bred; stok op til 20 mm tyk; lugt svag; sporer (10,5-) 11-12,5 x 6,5-7,5 µm; i mineral- til kalkrige løvskove, primært med bøg; sjælden, østlig/sydlig **firefarvet slørhat** (*Calonarius rufo-olivaceus*)
Hat og/eller stok med grøngule til grønne (☐ ▽ ■ ■ ■) farver, senere brunlig, vinrød til purpur (☐ ■ ■ ■ ■) 21
21. Stokkød blegt, hvidligt, med grønne til gullige nuancer, evt. med violet skær i toppen; hat blodrød med KOH, efter nogle minutter mørkt purpur til sortagtig; svøb på knoldkanten vinrød til purpur med alderen 22
Stokkød tydeligt gult til grønligt, ikke med violette toner; KOH-reaktion på hat oliven-, rød- til purpurbrun; svøb på knoldkanten uforanderligt eller noget brunligt til rødbrunt med alderen 23
22. Hatkød med en tydelig, violet zone under hathuden; hat oftest med violette farver som ung; lameller tydeligt grøngule. Hat 40-100 mm bred; stok op til 20 mm tyk; sporer 9-11 x 5,5-7 µm; lugt svag; i mineral- til kalkrige løvskove; ej DK *Calonarius xanthophyllus*
Hat og hatkød uden violette farver; lameller olivengrønne til strågule. Hat 50-100 mm bred; stok op til 22 mm tyk; sporer 10-11,5 x 6-7 µm; lugt svag; i mineral- til kalkrige løvskove; ej DK *Calonarius prasinus*
23. Med mere eller mindre flygtige, violette toner på stok eller lamelæg; hat ikke rødligt anløbende fra midten; kød ± ensfarvet gult i alle dele. Hat op til 100 mm bred, gulbrun til orangegul, rød med KOH; stok op til 20 mm tyk; lugt lidt frugtagtig; sporer 8,5-11 x 4,5-6 µm; med eg i mineral- til kalkrige løvskove; ej DK *Calonarius splendidus*
Uden violette toner på stok og lameller; hat rødligt anløbende fra midten; kød gulligt, stærkest farvet i stok, blegere i hat og knold. Hat 50-100 mm bred, rød med KOH; stok op til 20 mm tyk; lugt svag; sporer (10-) 11-13 (-14) x 6-8 µm; i mineral- til kalkrige løvskove; ej DK
Calonarius glaucescens



15. Gruppen omkring honning-slørhat indeholder adskillige nærtstående arter som er vanskelige at adskille fra hinanden. Kun *T. rufocollutus* er konfirmeret molekylært fra Danmark, men er næppe den mest almindelige art herhjemme



17. Sporer smalt ellipsoidiske; hat ± træbrun til lædergul (☞  ). Hat op til 80 mm bred; lameller grålige; stok op til 15 mm tyk, anløbende med orangebrunlige pletter; lugt honningagtig i knoldens kød; sporer 7,5-9,5 x 4,5-5,5 µm, ikke dextrinoide; på relativt næringsrig bund; hist og her, sjældnen mod vest **knogle-slørhat (*Thaxterogaster talus*)**
Sporer mandelformede; hat okkerbrun til karrygul (☞  )
..... se *Phlegmacium mediterraneense*, pkt. 26

18. Med lugt af kakao; knold ± blålig på randen. Hat 60-150 mm bred, først gullig, siden mere brun; stok op til 22 (-50) mm tyk; sporer 9,5-12,5 x 5,5-7 µm; med eg og avnbøg; ej DK ***Cortinarius flavidolilacinus***
Lugt anderledes eller manglende; knoldrand ikke blålig 19

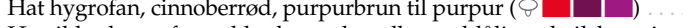
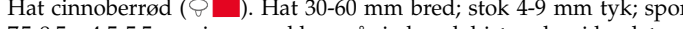
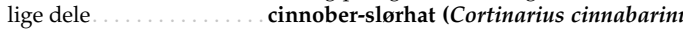
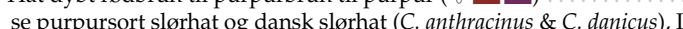
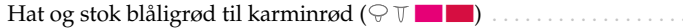
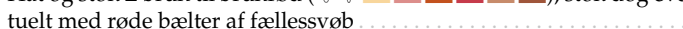
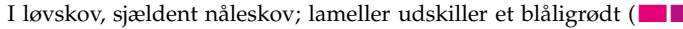
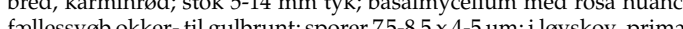
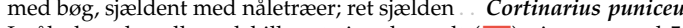
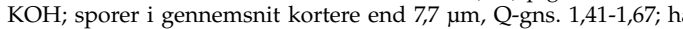
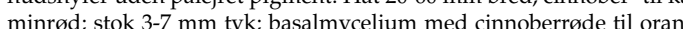
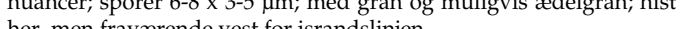
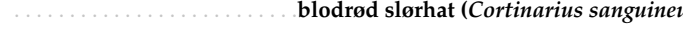
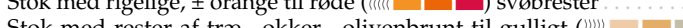
19. KOH-reaktion på hat rød (☞ →  ); knoldydside ofte med ± gullige farver 20
KOH-reaktion på hat negativ til brunlig; knoldydside ± hvid 21

20. Sporer 8,5-10 x 7-8 µm; hatrand ofte med svøbrester (typisk brune af sporer); kød gulligt (☞ →  ) med KOH; knold karakteristisk pile-spidsformet, fra starten hvidlig, med alderen okkergulligt anløbende. Hat op til 120 mm bred, læder-, creme- til orangegul, ofte ± flammert; lameller cremegrå, ofte med takket æg; stok op til 35 mm tyk; lugt og smag ± maltagtig; med bøg (og eg?) på kalkrig bund; sjældnen, østlig **rundsporet slørhat (*Phlegmacium caesiocortinatum*)**
Sporer 11-12,5 x 6,5-8 µm; hatrand uden svøbrester; kød ikke gult med KOH; knold bredt tilspidset, fra starten med grøngule farver. Hat op til 120 mm bred, læder- til karrygul, eventuelt med grønligt skær, med tiden mere brunlig; lameller cremegrå; stok op til 25 mm tyk; lugt med alderen svagt karryagtig; med bøg på mineral- til kalkrig bund; sjældnen, østlig **Langes slørhat (*Calonarius langeorum*)**

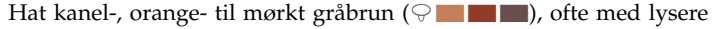
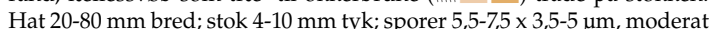
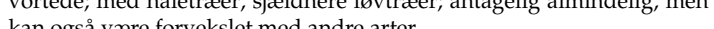
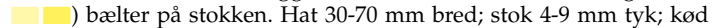
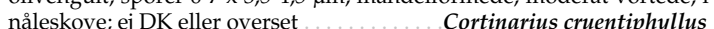
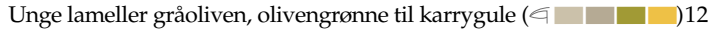
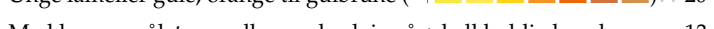
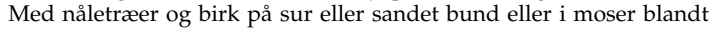
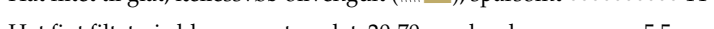
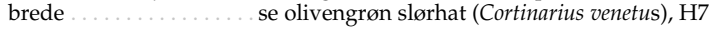
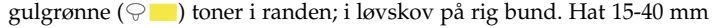
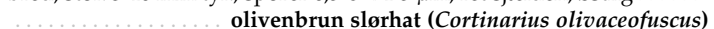
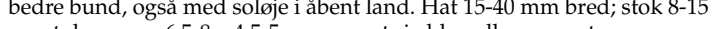
21. Hat ± brun (☞                                      

Nøgle G – kanelslørhatte (*Cortinarius* p.p.)

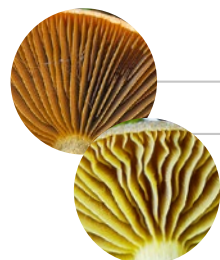
Med tør hat og stok; ret spinkle; unge lameller klart røde, orange, brunorange, gullige eller oliven (⇐ ).

1. Unge lameller karminrøde, cinnoberrøde til brunorange (⇐ ). 2. Unge lameller ± orange, brunorange, lyst brungule, gule til gråoliven (⇐ ) 11
2. Hat hygroman, cinnoberrød, purpurbrun til purpur (⇐ ) 3. Hat ikke hygroman, okkerbrun, kanelbrun, blåligrød til karminrød (⇐ ) 4
3. Hat cinnoberrød (⇐ ). Hat 30-60 mm bred; stok 4-9 mm tyk; sporer 7,5-8,5 x 4,5-5,5 µm; især med bøg på rig bund; hist og her i landets østlige dele **cinnoberslørhat (*Cortinarius cinnabarinus*)** Hat dybt rødbrun til purpurbrun til purpur (⇐ ). se purpursort slørhat og dansk slørhat (*C. anthracinus* & *C. danicus*), 123
4. Hat og stok blåligrød til karminrød (⇐ ) 5. Hat og stok ± brun til brunrød (⇐ ), stok dog eventuelt med røde bælter af fællessvøb 6
5. I løvskov, sjældent nåleskov; lameller udskiller et blåligrødt (⇐ ) pigment med 5 % KOH; sporer i gennemsnit længere end 7,7 µm, Q-gns. 1,67-1,74; hathudshyer med klatter af pålejret pigment. Hat 30-70 mm bred, karminrød; stok 5-14 mm tyk; basalmycelium med rosa nuancer; fællessvøb okker- til gulbrunt; sporer 7,5-8,5 x 4-5 µm; i løvskov, primært med bøg, sjældent med nåletræer; ret sjælden ***Cortinarius puniceus***¹⁶ I nåleskov; lameller udskiller et cinnoberrødt (⇐ ) pigment med 5 % KOH; sporer i gennemsnit kortere end 7,7 µm, Q-gns. 1,41-1,67; hathudshyer uden pålejret pigment. Hat 20-60 mm bred, cinnoberrød til karminrød; stok 3-7 mm tyk; basalmycelium med cinnoberrøde til orange nuancer; sporer 6-8 x 3-5 µm; med gran og muligvis ædelgran; hist og her, men fraværende vest for israndslinjen **blodrød slørhat (*Cortinarius sanguineus*)**
6. Stok med rigelige, ± orange til røde (⇐ ) svøbrestre 7. Stok med rester af træ-, okker-, olivenbrunt til gulligt (⇐ ) fællessvøb, nederst eventuelt rødligt 9
7. Fællessvøb orange (⇐ ), som et overtræk nederst på stokken og på hatten, især langs randen. Hat 18-25 mm bred, puklet, rødbrun med brunorange rand; sporer 5-6,5 x 3,5-4,5 µm, fint vortede; i blandskove på kalkbund typisk med gran; ej DK ***Cortinarius rubrophyllus*** Fællessvøb ± rødt (⇐ ), fibret eller som bælter på stokken 8
8. Stok 3-8 mm tyk, ensfarvet rødlig (⇐ ), med ret utydelige, trådede rester af fællessvøb. Hat 20-50 mm bred, mørkt rødbrun til rød; sporer 5,5-7 x 3,5-4,5 µm; med gran; ej DK ***Cortinarius vitiosus*** Stok 5-12 mm tyk, gul (⇐ ), med markante purpurrøde bælter af fællessvøb nedefter. Hat 15-80 mm bred, som ung ± brunrød; sporer 6-8 x 3-4,5 µm; med nåletræer, sjældnere bøg; hist og her **brunrød slørhat (*Cortinarius purpureus*)**
9. Stokbasis koral- til blåligrød (⇐ ); typisk med ædelgran og fyr. Hat 30-60 mm bred, hjorte- til purpurbrun; stok 5-8 mm tyk; sporer 6,5-8 x 4,5-5,5 µm, moderat vortede; sjælden, men i hvert fald lokalt almindelig, men snarere forvekslet med lignende arter ***Cortinarius ominosus*** Stokbasis kanelbrun til abrikosorange (⇐ ); typisk med gran, ædelgran eller løvtræer 10

16. *Cortinarius marylandensis*, beskrevet fra Nordamerika, er påvist i Danmark fra jord-DNA. Det er usikkert om den kan adskilles morfologisk.

10. Hat kanel-, orange- til mørkt gråbrun (⇐ ), ofte med lysere rand; fællessvøb som træ- til okkerbrune (⇐ ) tråde på stokken. Hat 20-80 mm bred; stok 4-10 mm tyk; sporer 5,5-7,5 x 3,5-5 µm, moderat vortede; med nåletræer, sjældnere løvtræer; antagelig almindelig, men kan også være forvekslet med andre arter **cinnoberslørhat (*Cortinarius semisanguineus*)** Hat okkerbrun til honninggul (⇐ ); fællessvøb som gule (⇐ ) bælter på stokken. Hat 30-70 mm bred; stok 4-9 mm tyk; kød olivengult; sporer 6-7 x 3,5-4,5 µm, mandelformede, moderat vortede; i nåleskove; ej DK eller overset ***Cortinarius cruentiphyllus***
11. Unge lameller gråoliven, olivengrønne til karrygule (⇐ ). 12. Unge lameller gule, orange til gulbrune (⇐ ) 20
12. Med løv- og nåletræer eller med soløje på ± kalkholdig bund 13. Med nåletræer og birk på sur eller sandet bund eller i moser blandt tørvemos (*Sphagnum*) 16
13. Hat med fine, gråbrune skæl; fællessvøb gråbrunt (⇐ ), som ukomplette bælter på stokken se ***Cortinarius melanotus***, H7 Hat filtet til glat; fællessvøb olivengult (⇐ ), sparsomt 14
14. Hat fint filtet, sjældnere næsten glat, 20-70 mm bred; sporer over 5,5 µm brede se olivengrøn slørhat (***Cortinarius venetus***), H7 Hat glat; 10-40 mm bred; sporer under 5 µm brede 15
15. Hat honninggul til olivengrøn (⇐ ), som ung med tydelige gulgrønne (⇐ ) toner i randen; i løvskov på rig bund. Hat 15-40 mm bred; stok 3-10 mm tyk; sporer 6,5-8 x 4-5 µm; ret sjælden, østlig **olivenslørhat (*Cortinarius olivaceofuscus*)** Hat kanel- til mørkt rødbrun (⇐ ), som ung med honninggule til gulbrune (⇐ ) toner i randen; med løv- og nåletræer på lidt bedre bund, også med soløje i åbent land. Hat 15-40 mm bred; stok 8-15 mm tyk; sporer 6,5-8 x 4,5-5 µm; meget sjælden eller overset ***Cortinarius ultrodistortus***
16. Lameller brune (⇐  med KOH; basidier uden gult, grynet pigment. Hat 15-50 mm bred, radiært fibret, som ung gul-, orange- til mørkt gråbrun; sporer 8-12 x 4,5-6,5 µm; oftest med birk, sjældnere med nåletræer i tørvemos; ret sjælden, ikke kendt vest for israndslinjen **højmoseslørhat (*Cortinarius subfusipes*)**¹⁷ Lameller sædvanligvis ± orange, karminrøde til vinrøde (⇐  med KOH; nogle basidier med gult, grynet pigment 17
17. Hat honninggul til olivenslørhat (⇐ ); lameller ± gråoliven (⇐ ). Hat op til 45 mm bred, eventuelt med gråbrune fællessvøbrestre; stok op til 8 mm tyk; sporer 8-10,5 x 4,5-6 µm; mest med birk blandt tørvemos; meget sjælden eller overset **tørveslørhat (*Cortinarius chrysolithus*)** Hat grå-, kanel- til rødbrun (⇐ ); lameller ± karrygule (⇐ ) 18
18. Med birk og nåletræer i tørvemos. Hat 15-45 mm bred, grå-, kanel- til rødbrun; stok 3-5 mm tyk; fællessvøb meget sparsomt, gulligt; sporer 8-9,5 x 5-6 µm, moderat vortede; meget sjælden eller snarere forvekslet med ovenstående **Mallochs slørhat (*Cortinarius davemallochii*)** På sandet bund med nåletræer 19
19. Hat karrygul til hjortebrun, med olivenslørhat til mørkt gråbrune streger og pletter se ***Cortinarius tillamookensis***, pkt. 41 Hat orange- til rødbrun, evt. mørkt gråbrun i midten, som ung med lysere honninggul rand se ***Cortinarius hadrocroceus***, pkt. 29

17. Det korrekte navn er muligvis *Cortinarius sphagnogenus*, som er beskrevet fra Sydbyn. *Cortinarius tubarius* er nært beslægtet og findes muligvis også i Danmark.



20. Unge lameller ± orange til brunorange eller livligt gulbrune (☞ ) 21

— Unge lameller ± gule (☞ ) 30

21. Med star og pil i klitterræn og kystnært græsland. Hat 15-60 mm bred, kanel- til rødbrun; fællessvøb sparsomt, som rødbrune tråde på stokken; stok 2-7 mm tyk; sporer 7-10 x 4,5-5,5 µm; ret sjældnen eller overset. **hede-slørhat (*Cortinarius pratensis*)**
Med løv- eller nåletræer i skove og tørvemoser 22



22. Sporer i gjennomsnitt over 8,5 µm lange; lameller orangegule (☐) se *Cortinarius transatlanticus*, pkt. 39
 Sporer op til 8,5 µm lange; lameller ± orange til brunorange eller livligt
 gulbrune (☐☐☐☐☐) 23



23. Fællessvøb med orange (|||| ) farver (i reglen rigeligt – hatrand på unge eksemplarer helt dækket med orange fællessvøb); kød tydeligt olivengrøntligt (|||| ) ; sporer 5,5-6,5 µm lange. Hat 15-50 mm bred, rød-, gul- til orangebrun; stok op til 10 mm tyk, med ret sparsomme, orange fællessvøbrestre; sporer 5,5-6,5 x 3,5-4,5 µm; med gran og ædelgran, sjældnere bøg; almindelig . **grønkødet slørhat (*Cortinarius malicorius*)**
Fællessvøb livligt okkerbrunt, rosabrunt til brunligt (||||     ); kød brunligt, gult til grøngult (||||     ); sporer i gen-
nemsnit over 6,5 µm lange



24. Unge lameller brunorange (☞ ); kød i stokbasis okker- til gulbrunt (☞ ). 25

— Unge lameller klart orangegule, orange til livligt gulbrune (☞ ); kød i stokbasis overvejende gult til grøngult (☞ ). 26



25. Hat dæmpet rød- til purpurbrun (☞ ) , lidt lysere udefter, eventuelt med mørke, koncentriske zoner. Hat 13-70 mm bred, kegleformet til hvælvet; stok 5-9 mm tyk; fællessvøb sparsomt, som rødbrune til vinrøde tråde på stokken; sporer 6,5-8,5 x 4-5 µm; med nåletræer; sjældn eller overset **zoneret slørhat (*Cortinarius pellstonianus*)**
Hat brunorange til livligt rødbrun (☞ ) , lysere udefter, uden koncentriske zoner. Hat 25-80 mm bred, hvælvet til udbredt, med eller uden lav pukkel; stok 3-9 mm tyk; fællessvøb sparsomt; sporer 6,5-7,5 x 4-5 µm; med nåletræer; DK? **rustbladet slørhat (*Cortinarius pseudofervidus*)**¹⁸



26. Fællessvøb ofte veludviklet, livligt rosabrunt til orangebrunt (||||
) , gerne dannende et overtræk eller bælder på den nederste halv-
del af stokken 27
Fællessvøb ret sparsomt, gul-, grå- til rødbrunt (||||
) , som træde
eller utydelige bælder på stokken 28



27. Med gran på sur bund, gerne i tilknytning til rødmuldet ved. Hat 10-40 mm bred, hvælvet til udbredt, evt. med lav bred pukkel, gul- til rødbrun; stok 3-5 mm tyk; sporer 6,5-8 x 4-5 µm; meget sjælden eller overset. *Cortinarius lignicola*

Med ædelgran og bøg, sjældnere gran, gerne på lidt bedre bund. Hat 10-40 mm bred, hvælvet til udbredt, evt. med lav bred pukkel, gul- til orangebrun, mørkere hjørte- til purpurbrun mod midten; stok 5-10 mm tyk; sporer 6,5-8,5 x 4-4,5 µm; sjælden eller overset

28. Unge lameller mættet orange (☐  ). Hat 12-60 mm bred, puklet til hvælvet, gul- til kastaniebrun; stok op til 10 mm tyk, blegt gul, olivengul til gulbrun, basis ofte cinnoberrødtligt filtet; sporer 6-8,5 x 4-5 µm; med nåletræer eller birk; hyppighed usikker pga. forveksling med de to ovennævnte arter. **kanel-slørhat (*Cortinarius cinnamomeus*)**
Unge lameller orangegule (☐  )



29. Fællessvøb og hatmidte med rødbrune til mørkt gråbrune farver; mange sporer med afladet ende. Hat 20-45 mm bred, orange- til rødbrun, inderst gerne mørkt gråbrun, som ung med lysere honninggul rand; fællessvøb sparsomt, gul- til hjørtebrunt, som bælder på stokken; stok 3-6 mm tyk; sporer 7,5-8,5 x 4,5-5 µm; med nåletræer på sandet bund; sjælden eller forvekslet med nærtstående arter. *Cortinarius hadrocroceus* Fællessvøb gråoliven, gulbrunt til olivenbrunt; hatmidte kanel- til orangebrun; sporer med afrundet til konisk ende se gulbladet slørhat (*Cortinarius croceus*), pkt. 41



30. Med star i klitter og kystnært græsland se hede-slørhat (*Cortinarius pratensis*), pkt. 21
Med løv- eller nåletræer i skove eller moser 31



31. Nederste tredie- til femtedel af stokken anløber $\pm$ orange ($\nabla \rightarrow$ ). 32
Nederste del af stokken ikke orange anløbende (men eventuelt orange
helt ved basis) 34

32. Frugtlegermer overordnet set kontrastfattede, med ret matte oliventonedede farver. Hat 20-50 mm bred, honninggul til orangebrun, mørkest mod midten; fællessvøb sparsomt, som orangebrune, spredte tråde på stokken; stok op til 6 mm tyk; sporer 8-10 x 4-6 µm; på sur bund med løv- og nåletræer, både med tørvemos og på mere tør, gerne mosrig bund; næppe sjælden . . . **safranfodet slørhat** (*Cortinarius huronensis*) Frugtlegermer mere kontrastfulde og livligt farvede . . . 33



33. Fællessvøb veludviklet, gråbrunt, som bælder på stokken. Hat 15-40 mm bred, blegt okker- til rødbrun, evt med et oliven skær; stok 3-7 mm tyk; sporer 7,5-9,5 x 4,5-5,5 µm; blandt mosser, ofte tørvemos, på fugtig bund, med nåletræer eller birk – især fundet i klitplantager; hist og her **orangefodet slørhat (*Cortinariopsis batailei*)**
Fællessvøb sparsomt se *Cortinarius hadrocrocus*, pkt. 29



34. Ung hat strå-til honninggul (☹   ); med pil og muligvis el . . . 35
Ung hat gul-, kanel-, orange-, rødbrun, koralrød, brunrød til brun-
orange (☹       ); med pil, birk eller nåletræer . . . 36



35. Fællessvøb meget sparsomt, som lyst gullige tråde på stokken. Hat op til 35 mm bred, ofte spidspuklet, oliven- til blegt okkergul, mere brun med alderen; stok 3-7 mm tyk; sporer 7,5-10,5 x 5-6,5 µm; på fugtig bund i sumpe og sumpskove, oftest med pil, muligvis også el; sjælden eller overset *Cortinarius cinnamomeoluteus*

Fællessvøb veludviklet, gulbrunt til brunrosa, som ukomplette bælder, især nederst på stokken. Hat op til 85 mm bred, med eller uden pukkel, blegt gul-, gyldenbrun eller beskidt orangegul; stok 3-13 mm tyk; sporer 8-11,5 x 5-6,5 µm; med pil på fugtig jord i moser og klitter, typisk sammen med hovedformen; ret almindelig

form af mose-slørhat (*Cortinarius uliginosus* f. *luteus*)



36. Med pil; ung hat koral-, brunrød til ± orange (☞ ); øvre stok dækket af røde (||||| ) svøbrestes. Hat op til 85 mm bred, ofte spids-puklet, radiært fibret, silkeagtig; stok 3-13 mm tyk; sporer 8-11,5 x 5-6,5 µm; på fugtig jord i moser og klitter; ret almindelig
..... **mose-slørhat** (*Cortinari^{us} uliginosus* f. *uliginosus*)
Med andre partnere; ung hat brunlig, sjældent teglrød (☞ ); øvre stok uden røde svøbrestes, men eventuelt med røde til orange svøbrestes nedefter



37. Fællessvøb veludviklet, som rødlig til brunrøde (||||| ) tråde og flager på stokken. Hat 10-40 mm bred, oftest kegleformet med en tydelig pukkel, først teglrød, rød- til orangebrun, senere mørkere; stok 2-8 mm tyk; sporer 7-10,5 x 4,5-6 µm; med nåletræer, sjældnere birk, blandt mosser, ofte tørvemos, på fugtig bund; sjælden eller overset **safranpuklet slørhat (*Cortinarius croceoconus*)**
Fællessvøb mindre veludviklet eller med gul- til gråbrune farver 38



18. *Cortinarius fervidus* er tidligere angivet fra Danmark, men hverken denne eller *C. pseudofervidus* er med sikkerhed danske.



38. I tørvemoser; hat ofte spidspuklet
..... se højmoseslørhat (*Cortinarius subfusipes*), pkt. 16
I løv- og nåleskove på mere tør bund, næppe i tørvemos; hat hvælvet til
but puklet 39

39. Fællessvøb orange til gulbrunt (||||| ■■■■), som ukomplette bælter på
stokken. Hat 10-30 mm bred, kegleformet til udbredt med ± tydelig
pukkel, okker- til rødbrun; stok 3-7 mm tyk; sporer 8-10 x 5-6 µm, mo-
derat vortede; med nåletræer og birk – i DK fundet med fyr i hedeagtigt
græsland; sjælden eller overset

transatlantisk slørhat (*Cortinarius transatlanticus*)
Fællessvøb gulbrunt, kanelbrunt, gråbrunt til olivenbrunt (||||| ■■■■ ■■■■)
..... 40

40. Hat som ung groft filtet til småskællet. Hat 15-40 mm bred, hjorte- til
rødbrun, mod randen først gulbrun til karrygul; fællessvøb som ret
sparsomme, kanel- til gråbrune bælter på stokken; stok 3-8 mm tyk,
basis honning- til okkergul; sporer 7,5-9,5 x 4-5,5 µm; med nåletræer – i
DK fundet med fyr på fattig sandbund; meget sjælden eller snarere for-
vekslet med nærtstående arter ***Cortinarius holoxanthus***
Hat som ung glat til filtet

..... [gulbladet slørhat i bred forstand (*Cortinarius croceus* s.l.)] .. 41

41. Hat gul-, orange- til rødbrun (♀ ■■■■ ■■■■) lysest i randen; lameller
typisk med utydelig orange (≡ ■■■■) tone. Hat op til 60 mm bred, klok-
keformet til udbredt, med eller uden lav bred pukkel; stok 3-10 mm tyk;
fællessvøb gråoliven, gul- til olivenbrunt, som utydelige bælter eller et
filtet overtræk på stokken; sporer 6,5-9 x 4-5,5 µm; med nåletræer eller
birk; almindelig **gulbladet slørhat (*Cortinarius croceus*)**

Hat karrygul til hjortebrun (♀ ■■■■ ■■■■), med olivenbrune til mørkt grå-
brune streger og pletter, især mod midten; lameller typisk med utydelig
oliven (≡ ■■■■) tone. Hat 12-40 mm bred, hvælvet til udbredt, gerne med
utydelig pukkel; stok 3-7 mm tyk; fællessvøb som grå- til olivenbrune
tråde på stokken; sporer 7-9,5 x 4,5-6 µm; i nåleskove på sandet bund;
meget sjælden eller overset/forvekslet ***Cortinarius tillamookensis***



Nøgle H – pukkelslørhatte (*Cortinarius* p.p.)
Med tør hat og stok; ret kraftige/kødfulde; fællessvøb gult, gulbrunt,
brunt til olivenbrunt; lameller med ret klare, gule, gul-, orange- eller
olivenbrune (≡ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■) farver.

1. Overflade stærkt gulnende, siden rødmende
..... se *Cystinarius rubicundulus*, I1
Ikke gulnende eller rødmende 2

2. Hat og stok med krumme skæl; frugtleget karregult til honninggult (♀
♂ ■■■■ ■■■■) se krumskællet slørhat (*Cortinarius humicola*), J4
Hat og stok glat, filtet til småskællet, eventuelt med andre farver 3

3. Fællessvøb rosa til rødt (||||| ■■■■ ■■■■ ■■■■) 4
Fællessvøb hvidligt, creme, gulligt, brunorange til gråbrunt (||||| □ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■) 5

4. Unge lameller ± strågule (≡ ■■■■)
..... se cinnoberskællet slørhat (*Cortinarius bolaris*), I9
Unge lameller røde (≡ ■■■■ ■■■■)
..... se brunrød slørhat (*Cortinarius purpureus*), G8

5. Unge lameller ± gråoliven (≡ ■■■■ ■■■■) 6
Unge lameller mere varmt brune (≡ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■) 10

6. Sporer 5-6 µm brede; stok ± cylindrisk, op til 12 mm tyk 7
Sporer i gennemsnit mere end 6 µm brede; stok kølleformet til tenfor-
met, stokbasis tykkere 8

7. Hat med små, uldne skæl; fællessvøb gråbrunt (||||| ■■■■), som ukom-
plette bælter på stokken. Hat 40-80 mm bred, gråoliven til mørkt
gråbrun med oliven tone, mørkest i midten; stok 6-12 mm tyk; lugt
tydeligt af ræddike eller persille; sporer 6,5-8 x 5-6 µm; med løv- og
nåletræer på kalkholdig bund; ej DK ***Cortinarius melanotus***
Hat fint filtet til næsten glat; fællessvøb ± olivengult (||||| ■■■■), sparsomt.
Hat ofte fint filtet, 20-70 mm bred; stok 5-10 mm tyk; lugt ræddikeagtig;
sporer 6,5-7,5 x 5,5-6 µm; på leret, ± kalkrig bund, mest med bøg (nord
for DK, gran og fyr); sjælden, østlig
..... **olivengrøn slørhat (*Cortinarius venetus*)**

8. Sporer 7-8 µm brede. Hat 50-100 mm bred, tydeligt filtet til fint skællet,
okkerbrun til gråoliven; stok 8-20 mm tyk, kølleformet; lugt tydeligt af
ræddike eller persille; sporer 8,5-9,5 x 7-8 µm; med løvtræer, især bøg;
sjælden, østlig **ulden slørhat (*Cortinarius cotoneus*)**
Sporer i gennemsnit under 7 µm brede 9

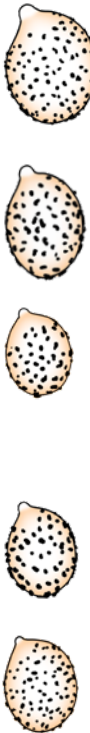
9. Hat overvejende olivenbrun til orangebrun, ofte med markant kontrast
til de livligt honninggule til karrygule lameller. Hat 30-90 mm bred,
orangebrun til gråoliven; stok 10-25 mm tyk, kølleformet; lugt noget
persilleagtig; sporer 7,5-8,5 x 6,5-7 (-7,5) µm; med bøg; sjælden, østlig ..
..... **gyldenbladet slørhat (*Cortinarius subcotoneus*)**
Hat og lameller gråoliven, okkerbrune til honninggule, uden påfal-
dende kontrast. Hat 20-60 (-80) mm bred, fint filtet; stok 5-30 mm tyk,
± cylindrisk til kølleformet; lugt ræddikeagtig; sporer 6-8,5 (-9,5) x 5,5-7
µm; med fx eg, bøg og ægte kastanie; meget sjælden, østlig
..... ***Cortinarius leproleptopus***

10. Fællessvøb hvidligt til creme (||||| □ ■■■■), ses ofte som stokbelægning
eller hatskæl 11
Fællessvøb gulligt til brunorange (||||| ■■■■ ■■■■), ses tydeligst som bælter
ned ad stokken 12





11. Med gran; lameller livligt brunorange (☐); sporer 10-12 x 6-7 µm se teglbladet slørhat (*Cortinarius laniger*), O28
Med birk; lameller livligt gulbrune (☐); sporer 7-8 x 4-4,5 µm se flosset slørhat (*Cortinarius alborufescens*), nøgle O28
12. Unge lameller ± orangebrune (☐), fjerne; sporer i gennemsnit over 8,8 µm lange 13
Unge lameller ± okkerbrune, karregule til gulbrune (☐), moderat tætte; sporer i gennemsnit under 8,8 µm lange 14
13. Hat ofte ret spidspuklet; fællessvøb som tydelige, lyse zoner på stokken; sporer over 7 µm brede; på sur bund i nåle- eller løvskov. Hat op til 80 mm bred, kegleformet, senere hvælvet med pukkel; stok op til 15 mm tyk; kølleformet, tilspidset ved basis; lugt svagt ræddikeagtig; sporer 8,5-10,5 (-11) x 6,5-8 (-8,5) µm; sjælden til hist og her i Midt- og Nordjylland og Nordsjælland **puklet gift-slørhat** (*Cortinarius rubellus*)
Hat hvælvet eller med en bred, afrundet pukkel; fællessvøb sparsomt; sporer under 7 µm brede; i løvskov. Hat op til 80 mm bred; stok op til 15 mm tyk, cylindrisk til tilspidset nedefter; lugt svagt ræddikeagtig; sporer 9-10 (-10,5) x 6-6,5 µm; med bøg på soleksponeret morbund; meget sjælden, ikke vest for israndslinjen **hvælvet gift-slørhat** (*Cortinarius orellanus*)
14. Med lugt som ozon (stearinlys, der pustes ud/varmt metal). Hat op til 90 mm bred; stok 8-15 mm tyk, lyst gul i toppen, nedefter gulbrun; sporer 7-8,5 x 5,5-6,5 µm; med nåletræer på næringsrig til kalkholdig bund; meget sjælden (uddød?) **lokomotiv-slørhat** (*Aureonarius callisteus*)
Lugt af kælder, rå kartofler eller fraværende 15
15. Uden påfaldende lugt; ung hat brunorange til orangebrun (☐), noget hygroman; hatmidte glat, rand eventuelt fint skællet ved udtørring; stok cylindrisk eller tilspidset nedefter. Hat op til 80 mm bred; stok 6-18 mm tyk; sporer 7,5-9,5 x 6-6,5 µm; på næringsfattig bund i nåleskov eller løvskov; ret sjælden til hist og her i Midtjylland, fraværende mod syd **orangegul slørhat** (*Aureonarius limonius*)
Med lugt af kælder eller rå kartofler; ung hat lyst brungul (☐), højt svagt hygroman; hatmidte skællet; stok ± kølleformet. Hat op til 110 mm bred; stok op til 15 mm tyk, gullig; sporer 7,5-9 x 5,5-7 µm; med løvtræer på kalkholdig bund; meget sjælden, ikke vest for israndslinjen **ravgul slørhat** (*Aureonarius tofaceus*)



- Nøgle I – ræveslørhatte (*Cortinarius* p.p., *Cystinarius* p.p.)**
Hundeslørhatte med orange til rødlige farver i fællessvøb eller basalmycelium, enten straks eller efter håndtering.
1. Hat- og stokoverflade stærkt gulnende, siden rødmende. Hat op til 80 mm bred; stok 10-30 mm tyk; fællessvøb fibret, gulorange; lugt svag; sporer 6,5-9,5 x 3,5-5 µm; med løv- og nåletræer; ej DK ***Cystinarius rubicundulus***
Ikke med sådanne farveskift 2
2. Hat tydelig randstribet som våd; hatfarve livligt gul-, rød- til purpurbrun (☐); med nåletræer 3
Hat uden tydelig randstribning; hatfarve eventuelt anderledes; med løv- og nåletræer 9
3. Med lugt af cedertræ; fællessvøb abrikosorange, gulbrunt til brunorange (☐). Hat op til 60 mm bred; basalmycelium ± orange; stok 4-8 mm tyk; sporer 7,5-8,5 x 5-5,5 µm; i urterig, næringsrig gran- skov, ofte på kalkrig bund; ej DK ***Cortinarius aurantimarginatus***
Lugt anderledes; fællessvøb mere orangerødt (☐) 4
4. Sporer i gennemsnit over 9 µm lange 5
Sporer i gennemsnit kortere 7
5. Med nåletræer eller birk på fugtig bund, typisk i tørvemoser; sporer i gennemsnit over 10,5 µm lange. Hat 10-30 mm bred, brunorange til rødbrun, kegleformet til klokkeformet; fællessvøb ofte hvidligt; sporer 10-12 x 5,4-6 µm, Q 1,7-2,1; ej DK ***Cortinarius sphagnofulvescens* nom. prov.**
Med fyr på sandet bund; sporer i gennemsnit under 10,5 µm lange 6
6. Stok 4-10 mm tyk; hat op til 45 mm bred. Hat mørkt orange- til purpurbrun (☐), med lysere rand, hvælvet til udbredt, med ret spids pukkel; sporer 8,5-11 x 5-7 µm, ret fint vortede; ej DK ***Cortinarius fulvoides***
Stok 2-4 mm tyk; hat op til 30 mm bred, gul- til rødbrun, i midten mørkt grå- til purpurbrun (☐), hvælvet til udbredt, med ret lav pukkel; lugt svag; sporer 8-11 x 4,5-7 µm, ret fint vortede; meget sjælden eller overset **egern-slørhat** (*Cortinarius oligofulvescens*)
7. Hat 10-30 mm bred; stok 2-5 mm tyk øverst. Hat kegle- til klokkeformet, gul- til rødbrun; lugt svag; sporer 7-9,5 x 5-5,5 µm, Q 1,4-1,7; med nåletræer, typisk på ret tør, gerne sandet bund, fx langs vejkanter; sjælden eller overset **rævehvalp-slørhat** (*Cortinarius tenuifulvescens*)
Hat op til 50 mm bred; stok 3-9 mm tyk øverst 8
8. Med gran på fugtig sur bund, gerne i tørvemos. Hat 10-40 mm bred; stok 2-5 mm tyk øverst; lugt svag; sporer 8-9,5 x 5-6 µm, Q-gns. 1,5-1,7, ret groft vortede; sjælden eller overset **sjakal-slørhat** (*Cortinarius fulvescentoides*)¹⁹
Med gran og ædelgran, gerne på rig, mosklædt bund. Hat 15-35 (-50) mm bred; stok 2,5-6 (-9) mm tyk; lugt svag eller ræddikeagtig; sporer 7,5-9 x 5-6 µm, mandelformede, Q-gns. under 1,65, moderat til groft vortede; sjælden eller overset **ræve-slørhat** (*Cortinarius magnifulvescens*)
9. Hat med cinnober- til brunrøde (☐) skæl og flager på en ± gullig baggrund. Hat 30-60 mm bred; stok 5-12 mm tyk; lugt svag; sporer næsten-kugleformede, 6,5-7,5 x 5-5,5 µm; med løvtræer på morbund, særligt bøg; ret almindelig **cinnoberskællet slørhat** (*Cortinarius bolaris*)
Hat uden udpræget brunrøde skæl eller flager 10



19. *Cortinarius fulvescens* ligner meget og kan næppe adskilles sikkert på morfologiske kendetegn. Den har dog lidt smallere, mandelformede sporer, 8-9,5 x 4,5-5,5 µm; ej DK?.



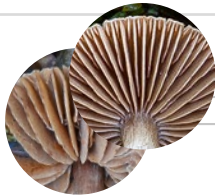
- 

- 

20. Den meget lignende *Cortinarius subminiatus* har større sporer, cirka 9-11 x 5,5-6,5 µm og findes i tørre fyrreskove; ej DK.



31. På forholdsvis fattig, gerne sandet eller fugtig bund, med løv- og nåletræer; sporer fint vortede 32
På tør, kalkrig bund med løvtræer, gerne i selskab med knoldslørhatte; sporer moderat til groft vortede 33
32. Stok 2-5 (-8) mm tyk; typisk på fugtig mosrig bund. Hat 10-70 mm bred, klokkeformet til udbredt, rosa- til mat rødbrun, ofte puklet; fællessvøb fra starten hvidt til lyst rosa, anløbende rosa til rødt; lugt svag; sporer 6,5-8,5 x 4-5,5 µm; ret sjælden eller overset *Cortinarius praestigiosus*
Stok 5-10 mm tyk; typisk på tør, ± fattig bund. Hat 20-70 mm bred, klokkeformet, eventuelt puklet, dæmpet rød- til mørkt gråbrun; hvidfibret, senere grålig, rødrende ved basis; fællessvøb tyndt, hvidt til grårosa, eventuelt rødrende efter indsamling; lugt svag; sporer 7-8,5 x 3,5-5 µm; hist og her i Midtjylland, dårligt kendt i andre landsdele *Cortinarius inconspicuus*
33. Stok op til cirka 60 mm lang, ± kølleformet. Hat 10-45 mm bred, hjorte- til rødbrun, klokkeformet til udbredt, med ret lav pukkel; stok 4-8 (-12) mm tyk; fællessvøb svagt udviklet som tråde og bælter på stokken, hvidt, anløbende rosa til brunrødt; lugt svag; sporer 6-8 x 4,5-5,5 µm; meget sjælden eller overset *Cortinarius bonachei*
Stok 60-100 mm lang, ± cylindrisk. Hat 15-45 mm bred, mørkt hjorte- til mørkt gråbrun, klokkeformet til udbredt, med ret lav pukkel; fællessvøb svagt udviklet som tråde og bælter på stokken, hvidt, anløbende rosa til brunrødt; lugt svag; sporer 7-8 x 4,5-5 µm; meget sjælden eller overset *Cortinarius stans* nom. prov.
34. Kød i stokbasis ± brunt (■ ■ ■ ■ ■), næppe rødrende 35
Kød i stokbasis med grårosa til vinrøde toner (■ ■ ■ ■ ■) 36
35. Hat kanel- til rødbrun (☞ ■ ■ ■) med lysere rand; sporer 7,5-10 µm lange se *Cortinarius minusculus*, M63
Hat hjorte- til purpurbrun (☞ ■ ■ ■); sporer 6,5-8 µm lange. Hat 5-20 mm bred, kegleformet til udbredt, spidspuklet; stok op til 4 mm tyk; fællessvøb fra starten hvidt, tydeligt vin- til rustbrunt anløbende; lugt svag; sporer 6,5-8 x 4,5-5 µm; med løv og nåletræer på kalkholdig bund; meget sjælden eller overset *Cortinarius ferrugineovelatus*
36. Hat omkring midten hjorte-, orange- til rødbrun (☞ ■ ■ ■) 37
Hat omkring midten mørkt gråbrun til purpurbrun (☞ ■ ■ ■) 38
37. Sporer op til 5,5 µm brede
..... se nøddebrun slørhat (*Cortinarius nucicolor*), M47
Sporer over 5,5 µm brede. Hat op til 35 mm bred, klokkeformet til udbredt, spidspuklet, hygroman; stok op til 6 mm tyk; fællessvøb gråhvidt; lugt svagt af appelsin eller rosmarin; sporer 8-11 x 5,5-6,5 µm, groft vortede; i lysåbne habitater med soløje, men sandsynligvis også med andre partnere; meget sjælden eller overset
..... rosafodet slørhat (*Cortinarius subturibulosus*)
38. Hat ± gråbrun (☞ ■ ■ ■ ■ ■), mørkest i midten, uden purpurbrune toner. Hat 5-35 mm bred, kegleformet til udbredt, med lav pukkel; stok 1-4 mm tyk; fællessvøb sparsomt, som bælter på stokken, hvidligt, anløbende brunrødt, rosa til vinrødt eller efter berøring; lugt svag; sporer 7-8,5 x 5-5,5 µm, moderat vortede; med løvtræer, særligt eg, bøg og hassel, på rig bund; ej DK *Cortinarius umbrinobellus*
Hat hjorte- til rødbrun (☞ ■ ■ ■ ■ ■), mod midten ± purpurbrun (☞ ■ ■ ■ ■ ■)
..... 39



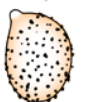
39. Lameller ret fjerne; fundet om efteråret 40
Lameller middeltætte; fundet både forår, sommer og efterår 41
40. Sporer groft vortede, markant dextrinoide; lugt eventuelt lidt persilleagtig. Hat 15-40 mm bred, klokkeformet til udbredt med bred pukkel, hjorte-, rød- til purpurbrun med lidt lysere rand; stok 3-7 mm tyk; fællessvøb ret sparsomt, som fibre og tråde på stokken, hvidligt, tydeligt brunrosa anløbende eller ved berøring; sporer 7-10 x 5-7 µm; med løvtræer, særligt eg og hassel, på rig bund; hist og her
..... bredbladet slørhat (*Cortinarius caliginosus*)
Sporer moderat vortede, svagt dextrinoide; lugt svag. Hat 15-40 mm bred, klokkeformet til udbredt med bred pukkel, hjorte-, rød- til purpurbrun med lidt lysere rand; stok 2-7 mm tyk; fællessvøb ret sparsomt, som fibre og tråde på stokken, hvidligt, tydeligt brunrosa anløbende eller ved berøring; sporer 8-10 x 5-6 µm; med løvtræer, særligt eg og hassel, på rig bund; meget sjælden eller overset *Cortinarius subcastaneus*
41. Typisk med eg, bøg, lind eller ædelgran; fællessvøb hvidligt, brunrødt anløbende ved berøring, til sidst næsten sort (■ ■ ■ ■ ■ → ■ ■ ■ ■ ■). Hat 10-40 mm bred, klokkeformet til udbredt, hygroman, mørkt rød- til sortbrun; stok op til 5 mm tyk; lugt svag; sporer 7,5-8,5 x 5-6 µm, groft vortede; med løv- og nåletræer; hyppighed ukendt, grundet forveksling med nedenstående
..... sommer-slørhat (*Cortinarius vernus*)
Typisk med birk, poppel og pil; fællessvøb hvidligt, tydeligt grårosa til vinrødt (■ ■ ■ ■ ■ → ■ ■ ■ ■ ■) anløbende. Hat 10-50 mm bred, klokkeformet til udbredt, ± puklet, purpur- til sortbrun; stok op til 8 mm tyk; fællessvøb ret sparsomt, som fnuggede bælter nederst på stokken; lugt svag; sporer 7-9,5 x 4,5-6,5 µm, groft vortede; i løvskove, parker og klitter; ret sjælden eller overset, østlig
..... vår-slørhat (*Cortinarius suberythrinus*)





Nøgle J – brun- og gulsvøbede hundeslørhatte (*Cortinarius* p.p.)
Fællessvøb gråoliven, cremegult, gult, gulbrunt, orangebrunt, hjortebrunt eller gråbrunt (|||||).
1. Hat jævnt, udstående småskællet; fællessvøb rigeligt, som fnuggede bæltter, skæl eller en ringzone på stokken
2. Hat glat, radiært fibret til indvokset småskællet, evt. med udstående skæl mod hatranden; fællessvøb sparsomt til rigeligt
3. Med løvtræer, fortrinsvis eg, på rig jordbund. Hat 10-30 mm bred, okker- til kanelbrun; stok 2-5 mm tyk; fællessvøb rigeligt, som en mørk, gulbrun ringzone og fnug nederunder; sporer 7,5-8,5 x 4,5-5 µm; hist og her, fortrinsvis øst for israndslinjen
4. Hat og stok med talrige karri- til honninggule (|||) krumme skæl. Hat 20-60 mm bred; stok 5-10 mm tyk; lugt svagt af cedertræ; sporer 8,5-9,5 x 5-6 µm; med løvtræer på kalkrig bund; meget sjælden, østlig
5. Sporer næsten-kugleformede til bredt ellipsoidiske, Q under 1,45; unge lameller ofte ± lilla (≡); fællessvøb som tiltrykte bæltter eller som en mere sammenhængende sok nederst på stokken; hat ofte ± perlemorsagtigt skinnende eller klæbrig som våd
6. Fællessvøb træbrunt, gråbrunt til rødbrunt (|||||); fællessvøb bleggult, gult til gråoliven (|||||)
7. Fællessvøb ± rødbrunt (|||||); stok med tydeligt violette farver
8. Sporer bredere end 6 µm. Hat 30-100 mm bred, orange- til okkerbrun; stok 5-15 mm tyk; kød blegbrunt, eventuelt violet i stoktoppen; med svag lugt af ræddike; sporer (7,5-) 8-9 x 6-7 µm, Q ca. 1,3; med gran på næringsrig bund; hist og her
9. Spore-Q 1,3-1,45
10. Stoktop typisk violet tonet, i det mindste i kødet; fællessvøb ret svagt udviklet, som spredte tråde eller utydelige bæltter på stokken
11. Stoktop uden violette toner; fællessvøb typisk ret veludviklet, som et eller flere markante bæltter på stokken

agernskål-slørhat (*Cortinarius quercoconicus*)
Med nåletræer på sandet eller hedeagtig bund, gerne med tyttebær. Hat 20-50 mm bred, mørkt brun, udtørrende til gulbrun, dækket med gulbrune skæl; stok 2-6 mm tyk; fællessvøb rigeligt, ± gul- til okkerbrunt; lugt svag; sporer 7-8,5 x 4,5-5,5 µm; ej DK eller overset
kogle-slørhat (*Cortinarius angelesianus*)
krumskællet slørhat (*Cortinarius humicola*)
Hat og stok med læder-, kanel- til gråbrune (|||) næppe udpræget krumme skæl. Hat 30-70 mm bred; stok 5-15 mm tyk; lugt svag; sporer 7-8 x 5-6 µm; med birk, ofte på sur bund; ret sjælden, efter tilbagegang
brunskællet slørhat (*Cortinarius pholideus*)
gran-slørhat (*Cortinarius caninus*)
Sporer op til ca 6 µm brede. Hat 35-65 mm bred, læder- til okkerbrun, af og til med oliven toner; stok 5-11 mm tyk; kød hvidligt til træbrunt; lugt svag; sporer 8-9 x 5,5-6 µm, Q 1,2-1,45; på næringsfattig bund med gran; ej DK
Cortinarius ochrophyllus



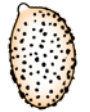


11. Hat glat, indvokset radiærfibret, typisk glimmeragtigt skinnende; sporer over 7 µm lange. Hat 35-85 mm bred, grå- til rødbrun med en olivengrøn tone; stok 5-13 mm tyk; lugt ræddikeagtig; sporer 7,5-9 x 5,5-6 µm; med birk og bøg; sjælden eller overset
oliventonet slørhat (*Cortinarius valgius*)
Hat glat til fint filtet, mat; sporer op til 7 µm lange. Hat 30-50 mm bred, gul- til kanelbrun, mod midten mørkere grå- til rødbrun, typisk med olivengrøn tone; stok 4-8 mm tyk; lugt svag; sporer 6-7 x 5-5,5 µm; med bøg; meget sjælden eller overset
Cortinarius phegoraphanoides
12. Med birk; sporer moderat vortede. Hat 30-70 mm bred, gråbrun til gråoliven; stok 5-15 mm tyk; lugt af ræddike; sporer 7-8 x 5-6 µm; på næringsfattig bund; hist og her
ræddike-slørhat (*Cortinarius raphanoides*)
Med eg; sporer groft vortede. Hat 25-50 mm bred, grå-, gul- til rødbrun; stok 4-9 mm tyk; lugt af ræddike; sporer 6,5-8 x 5-5,5 µm; på fugtig bund; meget sjælden eller overset
Cortinarius dryoraphanoides
13. Sporer under 6 µm lange. Hat 50-80 mm bred, hvælvet til udbredt, gulligt til okkerbrun; stok 8-18 mm tyk; fællessvøb ± bleggult, som en sok nederst på stokken; lugt svag; sporer 5-6 x 4-5 µm, næsten-kugleformede, moderat vortede; med eg i varme løvskove; ej DK eller overset
Cortinarius microglobisporus
Sporer over 7 µm lange
14. Basidier overvejende 2-sporede; mange sporer over 9,5 µm lange. Hat træ- til læderbrun, ofte med violet skær, 30-100 mm bred; stok 6-10 mm tyk; fællessvøb ofte rigeligt, gult til cremegult, i bæltter; lugt eventuelt stærkt krydret (som honningurt); sporer 9,5-10,5 x 7,5-8,5 µm; i løvskov på kalkrig bund; meget sjælden, østlig
Cortinarius luteoperonatus
Basidier 4-sporede; sporer kortere
15. Med soløje. Hat 20-90 mm bred, ± træ- til okkerbrun, eventuelt med svagt blålig tone som ung; stok 4-10 mm tyk; fællessvøb sparsomt, hvidligt til lyst gulligt, som fnug eller tråde på stokken; lugt svagt jord- til rødbrunagtig; sporer 8-10,5 x 6,5-8,5 µm, groft vortede; i lysåbne skove, klitter og græsland, typisk på kalkrig bund; sjælden eller overset
soløje-slørhat (*Cortinarius epsomiensis*)
Med andre partnere
16. Ung hat træbrun, lædergul, okker- til gråbrun (|||) farver
Ung hat med tydelige violette til sølvgrå (|||) farver
17. På næringsrig, gerne leret bund med løvtræer, primært bøg; sporer i gennemsnit bredere end 6,5 µm. Hat 40-150 mm bred; stok 10-20 (-27) mm tyk; sporer 8-9 x 6,5-7,5 µm, moderat vortede; ret sjælden eller overset
Cortinarius azureovelatus
På næringsfattig bund med løv- og nåletræer; sporer i gennemsnit op til 6,5 µm brede
18. Fællessvøb veludviklet, gulligt (|||||), som tydelige klatter eller bæltter på stokken. Hat 30-80 mm bred, tør til fedtet, læder- til hjortebrun, af og til med blålig tone i hatranden; stok 5-8 mm tyk; lugt tydelig ræddikeagtig; sporer 7-8 x 5,5-6,5 µm; på sandet jord, oftest med birk, bævreasp eller gran; hist og her eller forvekslet med andre arter
Cortinarius modestus
Fællessvøb sædvanligvis sparsomt, ± bleggult (|||||), som fnug eller et utydeligt bælte på stokken. Hat 20-110 mm bred, tør til fedtet, okker- til gråbrun; stok 4-15 mm tyk; lugt svag; sporer 7,5-8,5 x 5,5-6,5 µm, svagt til moderat vortede; i løvskove, oftest med pil, eg og birk, eventuelt i klitter; hist og her, men nok overset
lerbrun slørhat (*Cortinarius tabularis*)





19. Fugtig hat tør til fedtet; ungt fællessvøb ± bleggult (|||||) 20
Fugtig hat klæbrig; ungt fællessvøb hvidligt til tydeligt gult (|||||) 21
20. Frugtlegerer kraftigt byggede; med bøg og eg på leret, gerne kalkholdig bund. Hat 25-80 mm bred, sølvgrå til læderbrun, gerne med blåviolette toner som ung; stok 7-20 mm tyk; fællessvøb som utydelige bælter, især mod stokbasis; lugt ofte ræddikeagtig; sporer 7,5-10 x 6-8,5 µm, moderat til groft vortede; hist og her eller overset
Cortinarius pelerinii
- Frugtlegerer spinkle; med løv- og nåletræer på morbund og let muldbund. Hat 25-80 mm bred, lædergul, gul- til lyst gråbrun, ofte med tydelige blåviolette toner som ung, især nær hatranden; stok 4-15 mm tyk; fællessvøb oftest tyndt, som et sokagtigt overtræk, der brydes op i tynde bælter; lugt ofte ræddikeagtig; sporer 7-9 x 5,5-7 µm, svagt til moderat vortede; almindelig
gulfnugget slørhat (Cortinarius anomalus)
21. Fællessvøb først hvidligt, eventuelt med blålig tone, senere gulligt. Hat 20-80 mm bred, først hvidlig til blegt blålig, især nær hatranden, senere okkerbrun til gullig fra midten, klæbrig til slimet i vådt vejr; stok 4-12 mm tyk; fællessvøb sparsomt, som fibre eller ukomplette bælter på stokken; lugt svag ræddikeagtig; sporer 7,5-9 x 6-7,5 µm, stærkt vortede; med løvtræer, oftest på fugtig, næringsrig bund; sjælden eller overset
blegblå slørhat (Cortinarius albocyanus)
Fællessvøb fra starten tydeligt gult 22
22. Fællessvøb sparsomt, som spredte gule fibre og flager på stokken. Hat 20-70 mm bred, først gråblå, men efterhånden okkerbrun, især mod midten; stok 4-13 mm tyk; lugt svag eller let frugtagtig; sporer 8-9,5 x 6,5-7,5 µm, groft vortede; i løv- og blandskove, med hassel, birk, pil, poppel og gran; ej DK
Cortinarius jonimitchelliae
Fællessvøb kraftigt udviklet, som ret få, men tydelige, gule bælter på stokken eller som en sok ved basis 23
23. Stok markant kølleformet udvidet ved basis, og her op til 30 mm bred; sporer i gennemsnit cirka 9 µm lange. Hat 30-80 mm bred, cremegrå til gullig, normalt tydelig violetgrå mod randen, sølvagtigt skinnende; lugt svag; sporer 8,5-9,5 x 6,5-7,5 µm, moderat vortede; i løvskove med eg og avnbøg på rig bund; ej DK
Cortinarius lividomalvaceus
Stok cylindrisk til let kølleformet, ved basis op til 20 mm bred; sporer i gennemsnit 8-8,5 µm lange. Hat 30-80 mm bred, cremegrå til okkerbrun, normalt tydelig violetgrå mod randen, sølvagtigt skinnende, ofte markant radiært rynket; lugt ofte ubehagelig stikkende; sporer 7,5-9 x 6,5-7,5 µm, moderat vortede; i løvskove; ej DK
Cortinarius perrugatus
24. Hat tydelig randstribet som våd; livligt gul- til orangebrun med mørkere midte (☐); stok hvidlig, sølvfibret, med sparsomme, tiltrykte rester af gulligt til rødt fællessvøb; med nåletræer 25
Hat uden randstribning og/eller med mørkere, mere gråbrune (☐) farver; stok ofte mørkere og mere livligt farvet; med løv- og nåletræer 26
25. Fællessvøb gulligt (|||||); sporer over 5,5 µm brede. Hat op til 50 mm bred, i randen livligt, gulligt brun, indefter orangebrun; stok 3-9 mm tyk; lugt svag; sporer 9-10 x 5,5-6 µm, fint vortede til næsten glatte; med gran; meget sjælden eller overset
fladtoppet slørhat (Cortinarius detonsus)
Fællessvøb mørkere, abrikosgult, gulbrunt til brunrødt (|||||); sporer under 5,5 µm brede se *Cortinarius aurantiomarginatus*, 13



26. I ellesumpe og moser med el; lameller meget fjerne. Hat 5-30 mm bred, okker- til kanelbrun, eventuelt rødbrun mod midten; stok 2-4 mm tyk, ± violet i toppen; lameller rosabrune til rødgrå; fællessvøb kraftigt udviklet, livligt karrygult i hatranden og som grove bælter på stokken; lugt svag, evt. syrlig frugtagtig; sporer 8-10 x 5-6,5 µm; almindelig, sjælden vest for israndslinjen
fernbradet slørhat (Cortinarius helvelloides)
På andre voksesteder; lameller tætte til fjerne 27
27. Hat 20-60 mm bred, karry-, okkergul til abrikosorange (☐); lameller fjerne 28
Hat smallere eller med mere dæmpede farver; lameller tætte til fjerne 29
28. Lugt svag, ræddike-, malt- til frugtagtig; kød mørkt violet (☐→☐) med KOH; stokbasis ofte med violet filt. Hat 20-50 mm bred, karrygul til orangebrun, klokkeformet, ofte spidspuklet; stok 4-8 mm tyk; fællessvøb ret veludviklet, først hvidligt til okkerbrunt, gerne rosa anløbende ved berøring, som bælter eller en ringzone på stokken; sporer 8-10 x 4,5-6,5 µm; på fugtig bund med eg; sjælden eller overset
siennapuklet slørhat (Cortinarius lacustris)
Lugt stærk, kompleks, ræddike-, blomsteragtig, stikkende jord- til gasagtig; kød uden violette farver med KOH; stok uden violet filt. Hat okkerbrun til abrikosorange, 30-60 mm bred, hvælvet til udbredt, ofte med pukkel; stok 5-12 mm tyk; fællessvøb normalt veludviklet, gul- til orangebrunt, som bælter på stokken; sporer 8,5-10,5 x 5-6,5 µm; på fugtig bund med eg; meget sjælden eller overset
Cortinarius hinnuleoarmillatus
29. Hat og lameller hos unge eksemplarer ± violette til purpur tonede (☐); sporer ofte mere end 6 µm brede 30
Hat og lameller ikke violette til purpur; sporer ofte smallere end 6 µm 33
30. Med fyr på sandet bund; fællessvøb som spredte bælter på stokken. Hat 10-40 mm bred, gråviolet til kanelbrun; stok 3-6 mm tyk; fællessvøb okkergult til okkerbrunt, ± frugget; kød ofte ± violet; lugt svag; sporer 9-10,5 x 6-7 µm; meget sjælden eller overset
Cortinarius anomalellus
Med løvtræer, typisk bøg og eg på bedre bund; fællessvøb veludviklet, typisk dannende en ± sammenhængende sok, som ender i en udstående ring øverst på stokken 31
31. Stok cylindrisk, dog ofte tilspidset mod basis, op til cirka 12 mm bred; lugt æbleagtig; fællessvøb cremegult til okkerbrunt. Hat 30-80 mm bred, træ- til kanelbrun, mod midten mere orangebrun, som ung gerne med violette toner i randen; lugt svag; sporer 8,5-10 x 5,5-6,5 µm; med bøg og eg, typisk på fattig bund; meget sjælden
Cortinarius tigrinipes
Stok kølleformet, ved basis op til 20 mm bred; lugt appelsin- til blommeagtig; fællessvøb hvidligt til cremegult 32
32. Hat træ-, rosabrunt til gråviolet (☐), med alderen kanel- til hjortebrun (☐), men normalt ensfarvet; lugt appelsinagtig.
se champignonagtig slørhat (*Cortinarius torvus*), O25
Hat okkerbrun til honninggul (☐), eventuelt grå- til rødbrunt (☐) spættet med alderen; lugt blommeagtig. Hat 40-100 mm bred, hvælvet til udbredt; stok 10-15 mm tyk; sporer 9-10,5 x 5-6,5 µm; i DK fundet med bøg på plastisk ler; meget sjælden eller overset
Cortinarius subpulchrifolius
33. Fællessvøb karrygult, gulbrunt til brunorange (|||||) 34
Fællessvøb creme, okker- til orangebrunt (|||||) 40
34. Lugt cedertræsagtig se *Cortinarius aurantiomarginatus*, 13
Lugt svag 35
35. Hat 40-70 mm bred; sporer 7-9 x 3,5-4,5 µm. Hat hygroman, rødbrun,



- udtørrende orange- til gulbrun, evt. med mørke pletter; stok 4-9 mm tyk; mest med nåletræer på sandet bund, men også fundet i løvskov; ej DK *Cortinarius gentilissimus*
Hat under 40 mm bred; sporer over 4,5 µm brede 36
36. Lameller fjerne, som unge med en grålig til violet tone. Hat 6-22 mm bred, orange- til mørkt gråbrun med lysere rand, ofte filtet i midten; stok 1-3 mm tyk, med bælter og fnug af gult fællessvøb; lugt svag; sporer 7,5-9,5 x 4,5-5,5 µm; med løvtræer; ej DK *Cortinarius obscurosaniosus*
Lameller middeltætte, uden grålig til violet tone. 37
37. I det mindste nogle sporer over 10 µm lange, Q over 1,65 38
Sporer under 10 µm lange, Q under 1,65 39
38. Med pil på sandet bund i klitter og langs søbredder; sporer 8-11 x 5,5-7 µm. Hat 7-15 mm bred, hygroman, gulbrun, men ofte mørkere brun i midten; stok 1,5-3 mm tyk; lugt lidt ræddikeagtig; meget sjælden eller overset *Cortinarius subsaniosus*
Med nåletræer på sandet tør bund; sporer 10-11 x 5-7 µm. Hat 8-30 mm bred, orange- til rødbrun; stok op til 5 mm tyk; fællessvøb ± okkergult; meget sjælden eller overset *Cortinarius laetus*²¹
39. Sporer svagt dextrinoide, 7,5-10 x 5-6,5 µm; lamelæg fertil; med løvtræer, typisk på næringsfattig, ± sandet bund. Hat op til 30 mm bred, gulbrun, ofte med mørkebrun midte, hygroman; stok 1-5 mm tyk; lugt svag; med birk, lind, eg, poppel og pil; ret almindelig *gultrævlet slørhat (Cortinarius saniosus)*
Sporer tydeligt dextrinoide, 8-9 x 5-5,5 µm; lamelæg stedvist med kølleformede cystider; på ± næringsrig, fugtig bund med pil og poppel. Hat op til 35 mm bred, gulbrun, hygroman; stok 2-4 mm tyk; lugt svag; meget sjælden eller forvekslet med ovenstående *Cortinarius paludosaniosus*
40. Sporer bredt ellipsoidiske, Q under 1,6
..... se anløbende slørhat (*Cortinarius sordipes*), M55
Sporer smalt tenformede til ellipsoidiske, Q over 1,6 41
41. Sporer i gennemsnit kortere end 8 µm; fællessvøb creme til lyst okkerbrunt (|||||) 42
Sporer i gennemsnit længere end 8 µm; fællessvøb okker-, orange- til gulbrunt (|||||) 44
42. I løvskov på kalkrig muldbund; hat kanel- til hjortebrun (☐)
..... se *Cortinarius subtilis*, M94
I nåleskov; hat gul- til orangebrun (☐) 43
43. Hat skællet i randen; sporer 6,5-8 x 3-3,5 (-4) µm, Q over 1,8, moderat vortede; ofte i sandede fyrreskove, nogle gange med gran. Hat 20-50 mm bred, gul- til rustbrun; stok 3-5 mm tyk; fællessvøb hvidligt okkerfarvet, som ringzone; lugt svag, eventuelt som cedertræ; ofte på stier eller på bare pletter; meget sjælden eller overset *finskællet slørhat (Cortinarius pinisquamulosus)*
Hat glat i randen; sporer 6,5-7,5 x 4-4,5 µm, Q under 1,8, fint vortede; oftest med gran. Hat 15-55 mm bred, gulbrun, udtørrende gyldent, nogle gange med sorte pletter; stok 3-9 mm tyk; fællessvøb lyst gulligt, fnugget; lugt ofte tydeligt af cedertræ; på tør, næringsrig bund; ej DK eller overset *Cortinarius andreae*



44. Spore-Q over 2; med fyr, sjældnere andre partnere, på tør sandbund. Hat op til 40 mm bred, noget fnugget af gulligt fællessvøb, hygroman, mørkt rødbrun, udtørrende okkerbrunligt; stok 2-6 mm tyk; fællessvøb som en ringzone; lugt svagt af cedertræ; sporer 9-11 x 4-4,5 µm; ret sjælden, men lokalt almindelig *brunfnugget slørhat (Cortinarius fusisporus)*
Spore-Q op til 2; med løv- og nåletræer på muld eller morbund 45
45. Hat læder-, kanelbrun til gråoliven, udtørrende til okkerbrun, ofte med oliven tone. Hat 5-25 mm bred, glat til indvokset småskællet; stok 2-4 mm tyk; fællessvøb okker- til gulbrunt (|||||), som mere eller mindre tydelige bælter på stokken; lugt svag; sporer 7-10 x 4-5 µm; i løvskove med eg og bøg på let morbund; formodentlig ret almindelig *bronzetrævlet slørhat (Cortinarius castaneopallidus)*
Hat hjorte-, rød- til mørkt gråbrun, uden oliven tone. 46
46. Sporer i gennemsnit længere end 10 µm
..... se fin slørhat (*Cortinarius lamoureae*), M15
Sporer op til cirka 10 µm lange 47
47. Sporer tydeligt dextrinoide, op til 5 µm brede
..... se *Cortinarius corvinus*, M89
Sporer ikke dextrinoide, i gennemsnit bredere end 5 µm. Hat 4-20 mm bred, mørkt rød- til mørkt gråbrun (☐), udtørrende hjorte- til gulbrun, sortnende i pletter. Stok 1-4 mm tyk; fællessvøb okkerbrunligt, sparsomt udviklet som fnug i hatranden og som bælter på stokken; lugt svag; sporer 8-10,5 x 4,5-6 µm; med løv- og nåletræer, oftest på nøgen, næringsrig mineraljord; ret sjælden eller overset *Cortinarius galerinoides*



21. I originalbeskrivelsen angives sporer på 8-10 x 5-6,2 µm. Vores materiale har større sporer, men passer med sekvenser i GenBank. Der findes tilsvarende ingen sekvens fra typematerialet.



- Nøgle K – pelargonie-hundeslørhatte (*Cortinarius* p.p.)**
Pelargonielugtende, mest små, brune, skællede eller glatte slørhatte.
- 1. Hat tæt lysskællet på mørkere bagbund 2
Hat glat eller småskællet, men skæl i så fald ikke tydeligt lysere end baggrunden 5
 - 2. Hat udpræget tofarvet, gråbrun, udtørrende læder- til okkerbrun (☞ →), med mørkere pukkel; sporer op til 5 µm brede. Hat 10-40 mm bred, kegle- til klokkeformet, spidspuklet, som våd gråbrun, tydeligt udtørrende i striber fra midten; stok 3-8 mm tyk; fællessvøb moderat udviklet, hvidt, som fnug og utydelige bælte på stokken; sporer 7,5-8,5 x 4,5-5 µm, ret groft vortede; med løvtræer, bøg, eg m.fl., på leret eller kalkrig bund; sjælden eller overset **brunøjet slørhat (*Cortinarius violaceopapillatus*)**
Hat ikke udpræget tofarvet; sporer i gennemsnit bredere end 5 µm 3
 - 3. På forholdsvis rig bund med løvtræer, gerne eg, i skove og parker; hat først klokkeformet, men snart hvælvet til udbredt, med bred, lav pukkel. Hat 10-45 mm bred, hjorte- til mørkt gråbrun med varm tone, udtørrende honninggul, træ- til gulbrun; fællessvøb moderat til kraftigt udviklet, hvidt, ofte som en ringzone med fnug nedenunder; stok 3-10 mm tyk, med eller uden violette farver; sporer 7-11 x 4,5-6,5 µm, groft vortede; almindelig, i hvert fald øst for israndslinjen **geranium-slørhat (*Cortinarius geraniolens*)**
På morbund eller i sure moser med løv- og nåletræer, gerne birk eller gran; hat ± kegleformet/spids, senere udbredt med spids pukkel 4
 - 4. Hat, stoktop, lameller og myceliefilt gråviolet (■ ■ ■) hos unge eksemplarer. Hat 10-40 mm bred, mørk grålig eller violetbrun, udtørrende gulgråt; fællessvøb rigeligt, hvidt, ofte som en ringzone med fnug nedenunder; stok 3-7 mm tyk; sporer 8-9 x 5-6 µm, groft vortede; med løv- og nåletræer, oftest på fugtig, næringsfattig/sur bund; meget almindelig **pelargonie-slørhat (*Cortinarius flexipes*)**
Hat, stoktop, lameller og myceliefilt normalt uden tydeligt gråviolette nuancer. Hat 10-35 mm bred, hjorte- til rødbrun; fællessvøb rigeligt, hvidt, ofte som en ringzone med fnug nedenunder; stok 3-7 mm tyk; sporer 9-12 x 6-7 µm, ret fint vortede; på tørvebund med birk og nåletræer; meget sjælden eller snarere forvekslet med ovenstående ***Cortinarius subparvannulatus***
 - 5. Sporer i gennemsnit bredere end 6 µm. Hat rød- til purpurbrun, småskællet til fibret af [hvidt] fællessvøb; stok 10-40 x 1-3 mm; sporer (8-) 9-11 (-13) x 5,5-7 (-8) µm, moderat vortede; med pil på våd bund; sjælden eller overset **puslinge-slørhat (*Cortinarius comatus*)**
Sporer i gennemsnit smallere end 6 µm 6
 - 6. Sporer smalt tenformede, Q i gennemsnit over 1,7 7
Sporer ellipsoidiske til dråbeformede, Q i gennemsnit under 1,7 10
 - 7. Hat tæt **farve** småskællet; med fyr på sandede steder, ofte i knipper. Hat 7-25 mm bred, klokkeformet, oftest med en spids pukkel, rød- til mørkt gråbrun; fællessvøb hvidt til **xxx**, middelkraftigt, som fnug i hatranden og på stokken, eventuelt dannende en ringzone; sporer 9,5-11 (-12) x 4,5-5,5 µm; ej DK eller overset ***Cortinarius violilamellatus***
Hat ± glat til småskællet i randen; med løv- og nåletræer 8
 - 8. Hat som fugtig hjortebrun til brunorange (☞ ■ ■ ■), ved udtørring ofte med udpræget gulbrune farver. Hat 10-35 mm bred, butpuklet, glat, normalt uden tydelige rester af fællessvøb; stok cirka 3-5 mm tyk; sporer 8,5-10,5 x 5-6 µm; med løv og nåletræer på tør bund; meget sjælden eller overset ***Cortinarius umbrinolutescens***
Hat som fugtig orange-, rød-, mørkt grå- til purpurbrun (☞ ■ ■ ■ ■ ■), uden gulbrune farver ved udtørring 9



- 9. Stok rødbrunt (☞ → ■ ■ ■) anløbende ved berøring; hat glat også i randen, dog evt. med rester af fællessvøb se ***Cortinarius saliticola***, M33
Stok kanel- til orangebrunt (☞ → ■ ■ ■) anløbende mod basis og efter berøring; hat ofte småskællet i randen. Hat 7-30 mm bred, hvælvet til udbredt, eventuelt puklet; fællessvøb ret sparsomt som fnug i hatranden og på stokken, eventuelt dannende bælte; sporer 7-10 x 3,5-5,5 µm; i løv- og nåleskove, moser og klitter, på både tør og våd bund; formodentlig almindelig **skær slørhat (*Cortinarius impolitus*)**
- 10. Hat op til 60 mm bred, som fugtig kanel-, rød- til mørkt gråbrun (☞ ■ ■ ■ ■ ■), næppe randstribet. Hat klokkeformet til hvælvet; fællessvøb ret kraftigt udviklet, hvidt, ofte som en stokringzone med spredte hvide fnug under ringen og i hatranden; stok 1-3 mm tyk; sporer 7,5-8,5 x 5-6 µm; med løv og nåletræer på fattig bund; formodentlig almindelig **randskællet slørhat (*Cortinarius flabellus*)²²**
Hat op til 30 mm bred, som fugtig kanel- til hjortebrun (☞ ■ ■ ■), med eller uden randstrikning 11
- 11. Hat som fugtig ustribet eller stribet op til 1/3 mod midten; med løv- og nåletræer på tør til fugtig bund 12
Hat som fugtig randstribet omkring halvt ind til midten; med pil, birk og el, på fugtig til våd bund 13
- 12. Sporer fint vortede, markant dextrinoide; højst med lidt pålejret pigment i hathud og lamelkød. Hat 15-45 mm bred, orange- til hjortebrun, fællessvøb sparsomt, som bælte på stokken; stok 3-6 mm tyk; sporer 7-8,5 x 4,5-6 µm; med løvtræer; sjælden eller overset ***Cortinarius fagetorum***
Sporer moderat vortede, svagt dextrinoide; pigment tydeligt pålejret i det mindste i hathuden. Hat 10-25 mm bred, som våd kanel- til hjortebrun; fællessvøb ret sparsomt, hvidt, som fnug og fibre på stokken; stok 2-5 mm tyk; sporer 7-9 x 4,5-6 µm; med løv og nåletræer; almindelig **Pilåts slørhat (*Cortinarius pilatii*)**
- 13. Med pil; hat 4-20 mm bred, med markant afsat, spids pukkel se **papil-slørhat (*Cortinarius paululus*)**, M7
Med el og birk; hat 10-30 mm bred, med bred, men ret spids pukkel. Hat gul-, kanel- til hjortebrun med lysere rand; fællessvøb sparsomt til ret veludviklet, hvidt, som uregelmæssige totter og bælte på stokken; stok 3-5 mm tyk; sporer 7,5-9 x 4,5-6 µm; DK? ***Cortinarius fragrantissimus*²³**



22. Håkons slørhat (*Cortinarius lindstroemii*) ligner meget og kan næppe adskilles sikkert på morfologi. Den har tendens til at have mere oliven farver, et lidt kraftigere fællessvøb og lidt mindre dimensioner; med nåletræer; ret sjælden.

23. Lignende dansk materiale repræsenterer muligvis en ubeskrevet art og afviger en smule genetisk fra typen, som stammer fra Nordamerika.



Nøgle L – jod-hundeslørhatte²⁴
Små til mellemstore, ofte livligt brune hundeslørhatte, med ret sparsomt fællessvøb; stok lys, typisk tilspidset nedefter; lugt jodagtig i stokbasis, især på halvtørre eksemplarer.

1. Hat som fugtig ± hjorte-, grå- til purpurbrun (☞ ) , eventuelt med hvidligt overtræk i midten. Hat 25-70 mm bred, halvkugleformet, senere udbredt-puklet, gennemskinneligt stribet i randen; lugt i lameller tydelig som cedertræ eller daggammel cigaretrøg, i stokbasis eventuelt jodagtig; sporer 7-9,5 x 5-6,5 µm, moderat vortede; med løv- og nåletræer, på kalkholdig bund; meget sjælden eller overset **daddelbrun slørhat (Cortinarius fragrantior)**
Hat som fugtig okker-, orange-, hjorte- til rødbrun (☞ ) , eventuelt med hvidligt overtræk 2

2. Kraftige arter; stoktykkelse i gennemsnit over 6 mm; lugt i stokbasis markant jodagtig 3
Spinkle arter; stoktykkelse i gennemsnit under 6 mm; lugt i stokbasis ± tydeligt jodagtig 6

3. Sporer i gennemsnit op til 5 µm brede. Hat 10-50 mm bred, gul-, orange- til hjortebrun, udtørrende lædergult til okkerbrunt, som ung ofte med et sølvhvidt overtræk i midten; sporer 7,5-8,5 x 4,5-5,5 µm, moderat vortede; med eg; meget sjælden eller overset **Cortinarius vicinus**
Sporer i gennemsnit bredere end 5 µm 4

4. Stok tydelig kanel- til gulbrunt tonet (☞ ) . Hat 25-55 mm bred, varmt træbrun, orange- til hjortebrun, ofte med et lysere, rimagtigt overtræk som ung; sporer 7-10,5 x 5-6,5 µm, groft vortede; med løvtræer; meget sjælden eller overset **Cortinarius pruinus**
Stok vedblivende hvidlig (☞ ) 5

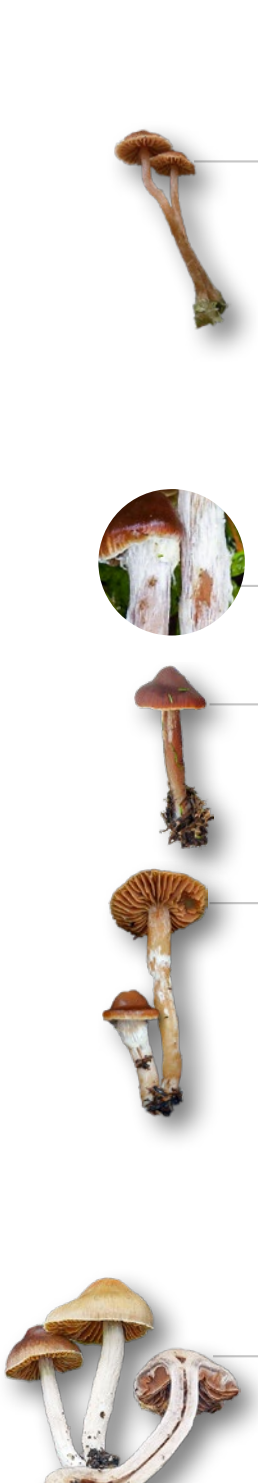
5. Hat orange-, hjorte- til rødbrun (☞ ) , udtørrende læder- til karrygult, som ung ofte med lysere svøbhyfer i midten. Hat 30-70 mm bred; sporer 7,5-10 x 5,5-6,5 µm, moderat vortede; med løv- og nåletræer, på ret rig bund; hist og her **jod-slørhat (Cortinarius colossipes)**
Hat rosa-, kanel-, gul- til orangebrun (☞ ) , udtørrende træbrun, som ung ofte med et kraftigt sølvhvidt overtræk, der kan dække hele hatten. Hat 20-75 mm bred; sporer 7-13 x 5-6 µm; med løvtræer; meget sjælden eller overset **Cortinarius masseei²⁵**

6. Frugtlegerer spinkle, næsten som en mos-hjelmhat; stok 1-3 mm tyk; hat kegleformet med ± spids pukkel, op til cirka 20 (-25) mm bred; stok kun lidt lysere end hatten 7
Frugtlegerer kraftigere; stok ofte over 3 mm tyk; hat kegleformet, klokkeformet til udbredt, med eller uden pukkel, eventuelt bredere; stok ofte hvidlig 10

7. Hat som ung højere end bred, med vedblivende stor spids pukkel; karrygul, gul- til lyst orangebrun (☞ ) . Hat 10-25 mm bred; fællessvøb ret veludviklet, efterladende en hvid bræmme i hatranden og som tråde på stokken; stok 2-4 mm tyk; lameller med tydelig lys æg, denne ofte med talrige ballonformede celler; lugt jodagtig, især i stokbasis; sporer 7-10 x 4,5-5,5 µm, svagt til moderat vortede; med løv- og nåletræer, gerne på ret rig men fugtig bund; almindelig **spids slørhat (Cortinarius acutus)**
Hat som ung cirka lige så bred som høj, med markant, men ret lille pukkel; typisk med mørkere eller mere dæmpede farver 8

24. En vanskelig gruppe, der dels er dårlig udredt, og hvor der er betydeligt morfologisk overlap mellem de kendte arter. Gruppen indeholder med sikkerhed flere arter end her medtaget.

25. Originalkilden angiver sporemålene 9-13 x 5,5-6 µm, mens Szabo et al. på sekvenseret materiale angiver målene som 7-7,8 x 4,9-5,3 µm!



8. En del sporer over 5 µm brede. Hat livligt orange- til rødbrun; lugt jodagtig; sporer 7,5-9 x 5-5,7 µm, ellipsoidiske til næsten mandelformede, fint vortede; med løv- og nåletræer, i danmark fundet med gran på fattig, mosrig bund; meget sjælden eller overset **Cortinarius nanus²⁶**
Sporer op til 5 µm brede 9

9. I tørvemoser, sandsynligvis tilknyttet birk; fællessvøb ret veludviklet, efterladende fine hvide skæl i hatranden og tråde på stokken. Hat kanel- til rødbrun; lugt jodagtig, især i stokbasis; sporer 7-9 x 3,5-5 µm, ellipsoidiske til let mandelformede, ret fint vortede; meget sjælden eller overset **tørvemose-slørhat (Cortinarius minutus)**
I nåleskove på fattig, sandet bund; fællessvøb ret sparsomt som tråde og fibre på stokken. Hat orange- til rødbrun; lugt jodagtig i stokbasis; sporer 7,5-9 x 4-5 µm, fint vortede, ellipsoidiske til noget mandelformede; meget sjælden eller overset **Cortinarius pseudoacutus**

10. Sporer 4,5-5,5 x 4-4,5 µm, næsten-kugleformede; hat 5-25 mm bred, halvkugleformet, senere hvælvet til afladet. Fællessvøb sparsomt; stok 1-3 mm tyk; lugt i stokbasis utydeligt jodagtig; med gran, hyppigst om sommeren; ej DK eller overset **Cortinarius trossingenensis**
Sporer over 5,5 µm lange, mandelformede eller ellipsoidiske; hat 10-50 mm bred, ofte puklet 11

11. Fællessvøb ret kraftigt udviklet, som tydelige hvide bæltter, der danner kontrast til den mørkere stokoverflade 12
Fællessvøb svagere udviklet, som tiltrykte hvide fibre, der ikke danner kontrast til den hvidlige stokoverflade 14

12. Hat op til 15 mm bred, hvælvet til udbredt, eventuelt med bred lav pukkel. Hat orange- til rødbrun, som ung eventuelt med sølvfarvet overtræk; lugt svagt jodagtig i stokbasis; sporer 7,5-8,5 x 4-5,5 µm, fint vortede; med fyr på fugtig, næringsfattig bund; meget sjælden eller overset **Cortinarius scoticus**
Hat op til 50 mm bred, kegle-, klokke- til halvkugleformet, med but til spids pukkel 13

13. Sporer relativt groft vortede; stok tyk i forhold til hatbredde; med kraftigt fællessvøb. Hat orange- til rødbrun, som ung eventuelt mørkt gråbrun, kegle- til klokkeformet, med but til spids pukkel; stok 4-8 mm tyk; lugt tydeligt jodagtig i stokbasis; sporer 7,5-8,5 x 5-5,5 µm; med gran på fattig bund; meget sjælden eller overset **hvidægget slørhat (Cortinarius albovariegatus)²⁷**
Sporer fint vortede; stok ret tynd i forhold til hatbredde; med tydeligt, men mindre kraftigt fællessvøb. Hat rødbrun, gerne med mørkt rødgrå til purpurbrun tone, kegleformet til udbredt med spids pukkel; stok 2-5,5 mm tyk; lugt ret utydeligt jodagtig i stokbasis; sporer 7-8,5 x 5-5,5 µm; med gran på fattig bund; sjælden eller overset **Cortinarius cucullifer**

14. Sporer ægformede til ellipsoidiske, i gennemsnit kortere end 8 µm, Q i gennemsnit under 1,6 15
Sporer ellipsoidiske til mandelformede, i gennemsnit længere end 8 µm, Q i gennemsnit over 1,6 17

15. Medløvtræerpåbedrebund; hatlæder-, kanel-tilhjortebrun (☞ ) . Hat 15-50 mm bred, kegleformet til udbredt, med lav bred pukkel; stok 4-8 mm bred; lugt tydeligt jodagtig i stokbasis; sporer 6-8 x 4-5 µm; med hassel, eg, avnbøg og bøg, hyppigst i efteråret, men også fremme i foråret

26. Cortinarius muscicola ligner meget og kan muligvis ikke adskilles morfologisk; ej DK.

27. Cortinarius rubrobadius ligmer meget, men har tendens til lidt bredere sporer (5,2-5,6 µm), og er muligvis knyttet til mere våd bund; ej DK.



- og langt hen på vinteren; sjælden eller overset ... *Cortinarius striatulus*
Med nåletræer, sjældent løvtræer, på fattig bund; hat orange- til rødbrun (☞ ■■■) 16
16. Stok 1-4 mm tyk; lugt svagt jodagtig i stokbasis. Hat 5-30 mm bred, kegleformet til udbredt, med but til spids pukkel; sporer 6,5-8 x 4,5-5 µm, moderat vortede; sjælden eller overset ... *Cortinarius aurae*
Stok 3-6 mm tyk; lugt kraftigt jodagtig i stokbasis. Hat 15-40 mm bred, klokkeformet til udbredt, med eller uden lav, ofte bred, pukkel; sporer 6,5-8 x 4-5,5 µm, moderat vortede; hist og her, men snarere overset ...
..... **randstribet slørhat (*Cortinarius obtusorum*)**
17. Med eg og bøg på rig, forholdsvis tør bund 18
Med løv- og nåletræer, typisk på sur eller fugtig bund 19
18. Hat ± gulbrun, udtørrende lædergul til okkerbrun (☞ ■ → ■■■); sporer i gennemsnit cirka 8 µm lange se *Cortinarius vicinus*, pkt. 3
Hat som ung livligt orangebrun (☞ ■■■), eventuelt mørk gråbrun i midten, udtørrende til livligt lædergul. Hat 10-40 mm bred, klokkeformet til udbredt, med lav bred pukkel; stok 3-4,5 mm tyk; lugt svagt jodagtig i stokbasis; sporer 8-9,5 x 5-6 µm; sjælden eller overset
..... *Cortinarius striatuloides*
19. Hat med ret dæmpede, lyse kanel- til gulbrune (☞ ■■■) farver, klokkeformet til udbredt, med tydelig ret bred pukkel. Hat 15-50 mm bred; stok 3-7 mm tyk; **lugt cedertræsagtig i lamellerne**, jodagtig i stokbasis; sporer 7,5-9 x 4,5-6 µm, ret fint vortede; med løv- og nåletræer på fattig bund; sjælden eller overset *Cortinarius mammillatus*
Hat med mørkere, gul-, orange-, rød- til mørkt gråbrune (☞ ■■■ ■■■ ■■■) farver, bredt kegleformet til udbredt, med eller uden lav pukkel 20
20. Sporer 4,5-5 µm brede. Hat op til 50 mm bred, kegle-, klokke- til halvkugleformet, typisk udpræget puklet, gul- til hjortebrun; stok 3-6 mm tyk; lugt i stokbasis markant jodagtig; sporer 8-9 x 4,5-5 µm; oftest med gran, men også med løvtræer; DK? *Cortinarius obtusus*²⁸
Nogle sporer bredere end 5 µm 21
21. Hat livligt orange- til mørkt hjortebrun (☞ ■■■ ■■■). Hat 10-40 mm bred, klokkeformet til udbredt, med eller uden lav pukkel; stok 3-6 mm tyk; lugt svagt jodagtig i stokbasis; sporer 8-9,5 x 4,5-5,5 µm, fint vortede; med løv- og nåletræer, gerne på fugtig, ret fattig bund; sjælden eller overset *Cortinarius pallidostriatoides*
Hat rød- til livligt gråbrun (☞ ■■■ ■■■). Hat 15-40 mm bred, klokkeformet til udbredt, med eller uden lav pukkel; stok 4-8 mm tyk; lugt svagt jodagtig i stokbasis; sporer 7,5-8,5 x 4-5,5 µm, fint vortede; med nåletræer; meget sjælden eller overset *Cortinarius sutherlandensis*



28. *Cortinarius obtusus* ss. er endnu ikke påvist i Danmark.



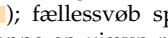
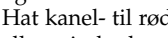
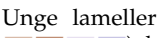
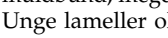
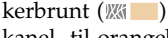
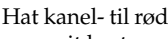
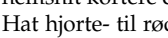
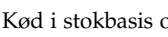
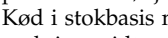
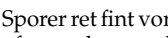
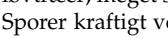
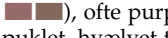
- Nøgle M – chihuahualørhatte (*Cortinarius p.p.*)**
Gennemsnitlig stoktykkelse under 6 mm, individuelle stokke 1-8 (-10) mm tykke; frugtlegerer generelt spinkle og elegante; hat og lameller ikke med intenst røde, orange eller gule farver.
1. Hat randstribet som fugtig; med forholdsvis lyse eller ret livligt brune (☞ ■■■ ■■■ ■■■ ■■■ ■■■ ■■■ ■■■ ■■■ ■■■ ■■■) farver 2
Hat ikke eller kun svagt randstribet som fugtig og/eller med andre farver 20
2. Med ± parfumeret, cedertræsagtig lugt 3
Lugt svag eller anderledes 5
3. Med nåletræer, særligt fyr, på sandet bund; hat 20-60 mm bred. Hat halvkugleformet til udbredt, typisk med pukkel, gul- til orangebrun; stok op til 4 mm tyk; fællessvøb hvidligt, på unge eksemplarer dannede et sokagtigt overtræk; sporer 7,5-9,5 x 4-5 µm, meget fint vortede; meget sjælden eller overset *Cortinarius sagacitas*
Med løvtræer; hat 5-30 mm bred 4
4. Stok med tydelige lilla (☞ ■■■ ■■■) farver (tjek top og basis). Hat 5-25 mm bred, kanel- til gulbrun; stok 1-3 mm tyk; fællessvøb hvidligt, veludviklet som ukomplette bæltter på stokken; lugt syrligt parfumeret; sporer 6,5-8 x 4-5 µm, moderat vortede; på rig bund; meget sjælden eller overset *Cortinarius pseudofallax*
Stok uden tydelige lilla farver. Hat op til 30 mm bred, klokkeformet til hvælvet, ± spidspuklet, livligt gul- til orangebrun, eventuelt med gråligt skær; lameller fjerne, gulbrune; stok op til 4 mm tyk, lyst orangebrun; lugt markant af cedertræ; sporer 7,5-9 x 4,5-5,5 µm; med løvtræer, sjældent nåletræer; hist og her
..... **krave-slørhat (*Cortinarius parvannulatus*)²⁹**
5. Sporer op til 8 µm lange, næsten glatte til meget fint vortede, evt. lidt kraftigere i toppen. Hat 8-20 mm bred, hjorte- til rødbrun, med lysere rand; stok 1-3 mm tyk; fællessvøb ret sparsomt, som en hvidlig bræmme i hatkanten og som svage bæltter og fnug på stokken; lugt svag; sporer 6-8 x 4-5 µm; på fugtig bund med hassel, bøg og eg; meget sjælden eller overset **priksporet slørhat (*Cortinarius sublevisporus*)**
Sporer længere og/eller moderat til kraftigt ornamenterede 6
6. Hat med livlige gul- til rød- eller purpurbrune (☞ ■■■ ■■■ ■■■ ■■■ ■■■ ■■■ ■■■ ■■■ ■■■ ■■■) farver; stok hvidlig, eventuelt okker- til orangebrunt anløbende fra basis 7
Hat med mere dæmpede orange- til gråbrune (☞ ■■■ ■■■ ■■■ ■■■ ■■■ ■■■ ■■■ ■■■ ■■■ ■■■) farver; stok gråbrunt anløbende fra basis 13
7. Frugtlegerer meget spinkle og højestokkede; stok op til 2,5 mm tyk; hat 4-20 mm bred, spidspuklet; på fugtig bund, gerne med pil. Hat hjorte- til orangebrun; fællessvøb sparsomt, hvidt, som fnug på hatrand og stok; lugt svag eller svagt pelargonieagtig; sporer 7-10 x 4,5-6 µm, moderat vortede; meget sjælden eller overset
..... **papil-slørhat (*Cortinarius paululus*)³⁰**
Frugtlegerer moderat spinkle til middelkraftige; stok over 2,5 mm tyk; hat 10-40 mm bred, but- til spidspuklet; økologi typisk anderledes 8



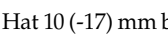
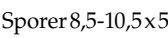
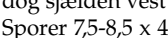
29. Artsgruppen omkring krave-slørhat (inkl. *C. pseudofallax*) er formodentlig under artsdannelse. Til gruppen hører også *C. neofallax* som muligvis kan kendes på lysere hatfarver, svagere fællessvøb og tendens til violette farver i stoktop og ved stokbasis på helt unge eksemplarer; meget sjælden eller overset. Vi har i Danmark desuden fundet indsamlinger som molekylært er tæt på *C. cistopulcripes*, beskrevet med soløje i Middelhavs-regionen. Materialet ligner mest *C. pseudofallax*, men har lidt bredere sporer og lidt kraftigere fællessvøb, som kan danne en ringagtig zone på stokken.

30. Muligvis ikke artsforskellig fra *C. paulus*. Også *C. pauperculus* er meget nært beslægtet; ej DK.



8. Hat læder- til lyst orangebrun, udtørrende træbrun til lædergul (☞  → ); fællessvøb sparsomt, hvidligt, som trådede fibre, som kan danne en ujævn ringzone på stokken. Hat 10-20 mm bred; stok 2-4 mm tyk; lugt svag; sporer 7,5-11 x 4,5-6 µm, groft vortede; på muldbund i løv- og nåleskov; formodentlig almindelig. **finstribet slørhat (*Cortinarius russulaespermus*)**
Hat kanel- til rødbrun (☞ ); fællessvøb ret veludviklet, som mere eller mindre komplette bælter på stokken. 9
9. Hat livligt rød- til purpurbrun (☞ ); se **kastaniefarvet slørhat (*Cortinarius castanochrous*)**, I26
Hat kanel- til orangebrun (☞ ). 10
10. Sporer i gennemsnit op til 5 µm brede. 11
Sporer i gennemsnit over 5 µm brede. 12
11. Unge lameller lyst læderbrune, eventuelt med lilla refleks (☞ ); kød i stokbasis kanel- til orangebrunt (☞ ). Hat 15-35 mm bred, kegleformet til udbredt, med spids til but pukkel, kanel- til rødbrun, med lysere rand; stok 2-4 (-6) mm tyk; lugt svag; sporer 7-9 x 4-5 µm, moderat vortede, mest i enden modsat apikulus; i løvskov på muldbund; meget sjælden eller overset. ***Cortinarius mucicola***
Unge lameller okkerbrune (☞ ), uden lilla refleks; stokkød okkerbrunt (☞ ) i basis. Hat 20-40 mm bred, kegleformet til udbredt, kanel- til orangebrun med en ret spids, mørkere rødbrun pukkel; stok 3-6 mm tyk; lugt svag; sporer 8-10 x 4,5-5 µm, ret svagt vortede, mest i enden modsat apiculus; med eg, på fugtig, leret bund; ej DK. ***Cortinarius pseudofistularis***
12. Hat kanel- til rødbrun (☞ ), med tydeligt lysere rand; sporer i gennemsnit kortere end 9 µm. se *Cortinarius minusculus*, pkt. 63
Hat hjorte- til rødbrun (☞ ), kun lidt lysere mod randen; sporer i gennemsnit 9 µm eller længere. Hat 8-40 mm bred, kegleformet til udbredt, med spids pukkel; stok 1,5-5 mm tyk; lugt svag; sporer 8-11 x 5-6,5 µm, moderat vortede; med pil eller gran; meget sjælden eller overset. ***Cortinarius paulus*³¹**
13. Spore-Q-gns. over 1,75. 14
Spore-Q-gns. under 1,75. 16
14. Kød i stokbasis okker- til kanelbrunt (☞ ); hat hjorte- til gråbrun, lidt mørkere i midten. Hat 15-45 mm bred, klokkeformet til udbredt, puklet; stok 3-7 mm tyk; lugt svag; sporer 10-13 x 5-7 µm; med løvtræer på leret bund; ej DK. ***Cortinarius vikingus***
Kød i stokbasis mørkt gråbrunt (☞ ); hat typisk mørkere brun, især omkring midten. 15
15. Sporer ret fint vortede, næppe dextrinoide; hat ± mættet rødbrun (☞ ), ofte mørkere omkring midten. Hat 10-40 mm bred, hvælvet til udbredt, puklet; stok 3-5 mm tyk, fællessvøb ret veludviklet, typisk som flere bælter på stokken; lugt svag eller af cedertræ; sporer 8-13 x 4,5-6,5 µm; med løvtræer; meget sjælden eller overset **fin slørhat (*Cortinarius lamoureae*)**
Sporer kraftigt vortede, tydeligt dextrinoide; hat hjorte- til gråbrun (☞ ), ofte purpurbrun (☞ ) omkring midten. Hat 10-35 mm bred, puklet, hvælvet til udbredt; stok 1,5-5 mm tyk, fællessvøb veludviklet, ofte dannende en tydelig ring og derunder flere bælter; lugt svag; sporer 9-13 x 5-6,5 µm; med løvtræer på fugtig bund; meget sjælden eller overset. ***Cortinarius rusticelloides***
16. Med pil i moser, gerne på sur bund med tørvemos. Hat 5-35 mm bred,



- kegleformet til udbredt, med vedblivende spids pukkel, orange- til rødbrun, mørkt gråbrun i midten; stok 2,5-4 mm tyk; sporer 9-12 x 6,5-7,5 µm, groft vortede; meget sjælden eller overset. ***Cortinarius subtilior***
I løvskov på rig bund. 17
17. Sporer under 9 µm lange. 18
Sporer over 9 µm lange. 19
18. Sporer noget dråbeformede. Hat 5-15 mm bred, spidst kegle- til klokkeformet med pukkel, okker- til rødbrun, udtørrende til lyst okkerbrun, tydelig randstribet som fugtig; stok 2-3 mm tyk; lugt svag; sporer 7,5-8,5 x 5-6 µm; på kalkholdig bund; ej DK. ***Cortinarius subpuellaris***
Sporer ellipsoidiske til ægformede. Hat 5-30 mm bred, spidst kegle- til klokkeformet, med spids pukkel, okker- til rødbrun, udtørrende til lyst okkerbrun; stok 2-4 mm tyk; lugt svag; sporer 8-9 (-9,5) x 5,5-6 µm; på kalkholdig bund; ej DK. ***Cortinarius puellaris***
19. Sporer i gennemsnit over 6 µm brede, groft vortede til nærmest piggede, især i enden. Hat 5-15 mm bred, kegle- til klokkeformet, siden udbredt-puklet, orange- til mørkt gråbrun, tydeligt randstribet som fugtig, udtørrende okkerbrunt; stok 1,5-2,5 mm tyk; lugt svag; sporer 9,5-10,5 x 6-6,5 µm; med hassel og lind på kalkholdig bund; ej DK. ***Cortinarius biriensis***
Sporer i gennemsnit op til 6 µm brede, groft vortede, i enden piggede eller tandede. Hat 5-20 mm bred, kegle- til klokkeformet, siden udbredt-puklet, orange- til mørkt gråbrun, tydeligt randstribet som fugtig, udtørrende lyst okkerbrunt; stok 1-2 (-3) mm tyk; fællessvøb sparsomt, som hvide fibre på stok og hatrand; lugt svag; sporer 9-10 x 5,5-6,5 µm; i løvskov på rig bund; ej DK. ***Cortinarius intempestivus***
20. Hat og/eller stok med tydelige lilla til blålige farver (☞  ). 21
Uden lilla til blå farver på hat og stok men eventuelt på de unge lameller, i stoktoppen eller på stokkens basalfilt. 25
21. Hat 10 (-17) mm bred; hatfarve ± violet til mørkviolet (☞ ); med el i moser. 22
Hat bredere og/eller anderledes farvet; økologi ofte anderledes. 23
22. Sporer 8,5-10,5 x 5-6,5 µm; hat vedblivende gråviolet eller violet (☞ ). Hat op til 15 mm bred; stok 1-2 (-3) mm tyk; lugt svag; ret almindelig, dog sjælden vest for israndslinjen. **smuk slørhat (*Cortinarius bibulus*)**
Sporer 7,5-8,5 x 4,5-5,5 µm; hat først mørkviolet (☞ ) i midten, senere lysere brunlig. Hat op til 17 mm bred; stok 1-4 mm tyk; lugt svag; hist og her, men tilsyneladende fraværende vest for israndslinjen. **natsort slørhat (*Cortinarius americanus*)**
23. Spore-Q under 1,4. se brun- og gulsvøbende hundeslørhatte, nøgle J
Spore-Q over 1,4. 24
24. Stok 30-40 x 3-4 mm; med løvtræer. Hat 20-30 mm bred, udbredt til bredt klokkeformet, gråviolet; lugt svag; sporer 8-9 x 5-6 µm, moderat vortede; med bøg på leret bund; ej DK. ***Cortinarius britannicus***
Stok tykkere; med løv- eller nåletræer. se blålige ulvehundeslørhatte, nøgle N
25. Hat op til 5 mm bred. Hat gul- til hjortebrun, mørkest i midten; stok cirka 1 mm tyk; fællessvøb ret sparsomt, som hvidlige tråde på hatten og fnug på stokken; lugt svag; sporer 6,5-8,5 x 4,5-6 µm, fint vortede; fundet med krybende pil i klitter; meget sjælden eller overset. **lilleput-slørhat (*Cortinarius lilliputianus* nom. prov.)**
Hat bredere. 26



31 *Cortinarius paulus* er muligvis ikke artsforskellig fra *C. paululus*



26. Spore-Q over 1,8 27
Spore-Q op til cirka 1,8 34

27. Sporer under 4 µm brede. Hat 10-35 mm bred, hvælvet til udbredt, typisk puklet; noget fibret til småskællet, mørkt rød- til mørkt gråbrun, ofte næsten sort i midten; stok 3-6 mm tyk; fællessvøb ret sparsomt, hvidligt til lyst gråbrunt, som en ringzone eller bælte på stokken; lugt svag; sporer 8-10,5 x 2,5-3,5 µm, næsten glatte; med fyr på sandbund, typisk i klitter; meget sjælden eller overset.

smalsporet slørhat (*Cortinarius heterosporus*)
Sporer over 4 µm brede 28

28. Lugt kraftig, jordet eller som rå rødbede. Hat op til 40 mm bred, klokkeformet til udbredt, oftest med lav pukkel, ofte rynket i randen, hygroman, mørkt rød- til mørkt gråbrun, udtørrende gråligt; lameller gulbrune; stok op til 7 mm tyk, hvidfibret, senere gråbrun, nogle gange rødme i basis; fællessvøb hvidligt; sporer 8,5-10 x 4,5-5,5 µm; oftest med birk, sjældnere bøg; almindelig **mørk slørhat (*Cortinarius umbrinolens*)**
Lugt svag eller anderledes 29

29. Spore-Q over 2 30
Spore-Q op til 2 31

30. Fællessvøb ± tydeligt brunligt, typisk dannende en ringzone midt på stokken; sporer 4-4,5 µm brede se *Cortinarius fusisporus*, J44
Fællessvøb hvidligt, som tråde og fnug i hatranden og svage bælte på stokken; sporer 4,5-5,3 µm brede. Hat 10-40 mm bred, hvælvet til klokkeformet, med ret utydelig pukkel; stok 2-4 (-6) mm tyk; lugt svag; sporer 9,5-11 x 4,5-5,3 µm; med fyr; meget sjælden eller overset ***Cortinarius hispanicus***

31. Hat ± småskællet, kanel- til orangebrun (☞); gerne fremme om foråret. Hat 10-25 mm bred, hvælvet til udbredt, med en ret utydelig pukkel; stok 1,5-2,5 (-3) mm tyk; fællessvøb veludviklet, ofte som et overtræk på unge hatte og som bælte på stokken; lugt svag; sporer 9-12 x 5-6,5 µm; sjælden eller overset **tidlig slørhat (*Cortinarius denigratoides*)**
Hat ± glat, typisk mørkere og mindre kulørt; fremme om efteråret 32

32. Med el; kød mørkt gråligt, eventuelt med purpur (☞) tone. Hat op til 40 mm bred, klokkeformet, hvælvet, puklet, ofte meget fibret til filtet, ofte med fællessvøbresten i randen, hygroman, mørkt gråbrun; lameller gråbrune; stok op til 5 mm tyk, hvidfibret, senere mørkt grå, med gråhvide svøbbælte; lugt svag eller som cedertræ; sporer 9-10,5 x 5-5,5 µm; både i sumpe og på tør bund; hist og her ***Cortinarius griseocarneus***
Med andre partnere; kød typisk lysere (☞) 33

33. Sporer moderat til groft vortede, op til 13 µm lange se fin slørhat (*Cortinarius lamoureae*), pkt. 15
Sporer fint vortede, op til 10 µm lange. Hat 10-50 mm bred, bredt kegleformet til udbredt, ofte med lav pukkel, meget mørkt rød- til mørkt gråbrun; stok 4-10 mm tyk; fællessvøb som hvide til lyst brunlige bælte, brunligt anløbende efter berøring; lugt **svampe-** eller pelargoneagtig; sporer 8,5-10 x 4,5-5,5 µm, ret fint, men tæt vortede; med pil, typisk på våd bund; i DK kun påvist fra jord-DNA ***Cortinarius salicticola***

34. Sporer bredt ellipsoidiske til næsten-kugleformede, Q 1,2-1,4 35
Sporer ellipsoidiske, næsten mandel- til tenformede, Q over 1,4 36

35. Hat glat, med lav bred pukkel. Hat 20-60 mm bred, rød- til mørkt gråbrun, klokkeformet til udbredt, stok 3-6 (-9) mm bred, ± kølleformet, 8-15 mm bred ved basis; lugt svag; sporer 7-8 x 5-6 µm, fint vortede; med gran på næringsrig bund; ej DK ***Cortinarius privignatus***





Hat spidspuklet, tæt besat med små, ± lyse, kontrasterende skæl, især mod randen se skjold-slørhat (*Cortinarius comptulus*), pkt. 53

36. Ung hat tæt besat med små ± lyse kontrasterende skæl 37
Hat uden talrige lyse skæl, men eventuelt med skæl i hattens farve 40

37. Med pil i moser, oftest nær søbredder og langs vandløb; hat lyst kanel- til orangebrun (☞). Hat op til 30 mm bred; stok 2-4 mm tyk; fællessvøb rigeligt, uldent, hvidt, som en ring og fibre på stokken; lugt svag; sporer 8,5-9,5 x 5-5,5 µm, fint vortede; ret sjælden eller overset, fortrinsvis fundet i Vestjylland **bomulds-slørhat (*Cortinarius expallens*)³²**
Med birk eller nåletræer, typisk på tør bund; hat mørkere eller mere rent grå 38

38. Med birk, ofte på ret tør, sandet bund; lameller påfaldende lyse, træ- til kanelbrune (☞). Hat 10-50 mm bred, klokkeformet til udbredt-puklet, grålig til sortbrun, udtørrende okkerbrunt; stok 2-6 mm tyk; fællessvøb hvidt, veludviklet, som en eller flere ringzoner og fnug; lugt svag; sporer 7-8,5 x 4-5 µm, moderat vortede; ofte talrig, knippevoksende eller i hekseringe; almindelig **hvidfnugget slørhat (*Cortinarius hemitrichus*)**
Med løv- og nåletræer; lameller med mere mattede brune farver 39

39. Hat kanel- til rødbrun, normalt uden sorte pletter se *Cortinarius alutarius*, pkt. 59
Hat læder- til blegt rødbrun (☞), udtørrende gråokker, ofte med sorte pletter. Hat 15-35 mm bred, klokkeformet, hvælvet til udbredt, ofte puklet, fint hvidskællet til fibret, hygroman; stok 2-5 mm tyk; fællessvøb rigeligt, hvidt, som en ring med fnug nedenunder; sporer 7-9 x 4,5-5,5 µm; meget sjælden eller overset ***Cortinarius subpaleaceus***

40. Hat som ung og fugtig med ret livlige eller lysegrå til brunlige farver (☞) 41
Hat som ung og fugtig med mere dystre eller mørkt brune farver (☞) 66

41. Sporer i gennemsnit længere end 10 µm se *Cortinarius vikingus*, pkt. 14
Sporer kortere 42

42. Stokkød hvidligt, træ- til lyst gråbrunt (☞) 43
Stokkød mod basis påfaldende gul-, orange-, rød- til kanelbrunt (☞) 52

43. Med nåletræer 44
Med løvtræer eller soløje 46

44. Sporer op til 8 µm lange se *Cortinarius annae-maritae*, pkt. 59
Sporer længere 45

45. Med fyr på sandet bund. Hat 10-25 mm bred, bredt kegleformet, gul- til orangebrun (☞) med mørkere midte; stok 2-3 (-5) mm tyk; fællessvøb ret veludviklet, som hvidlige fibre på stokken; sporer 9-10,5 x 5-6 µm; ej DK ***Cortinarius nigromamosus***
Med gran se *Cortinarius campester*, pkt. 50

46. Hat træbrun til ret livligt brunorange (☞). Hat 20-40 mm bred, hvælvet til afladet, ofte uden pukkel; stok 4-8 mm tyk, hvidlig til træbrun med rosaviolette til blålige farver, især mod top eller basis; fællessvøb ret veludviklet som bælte på stokken; lugt svag eller af cedertræ; sporer 8,5-9,5 x 5-6 µm, moderat vortede; med eg på leret bund, fx i råstofgrave; ej DK ***Cortinarius querciflocculosus***
Hat lyst grålig eller mere dæmpet brun (☞) 47



32. *Cortinarius boreotrichus*, i DK kun kendt fra jord-DNA, ligner meget, men har muligvis tendens til mørkere hatfarver.



47. Stok hurtigt brunlig i hele længden og da uden stor kontrast til hatten; spore-Q 1,4-1,7. Hat 10-40 mm bred, klokkeformet til udbredt, puklet, orange- til hjortebrun, glat, silkeskinnende, kun lidt lysere ved udtørring; stok 2-3 mm tyk; fællessvøb sparsomt, som et tyndt sølvhvidt overtræk nederst på stokken; lugt svag; sporer 7,5-9 x 5-5,7 µm, groft vortede; med løvtræer på rig bund; meget sjælden eller overset

nøddebrun slørhat (*Cortinarius nucicolor*)
Stok hvidlig, tydeligt lysere end hatten, eventuelt brunt anløbende fra basis; spore-Q over 1,6 48



48. Sporer op til 9 µm lange, ret fint vortede; lugt noget vammelt sødlig eller ræddikeagtig. Hat 15-55 mm bred, lyst okker- til lyst rødbrun, ofte med rosa tone, hvælvet til udbredt, eventuelt med lav pukkell; stok 3-8 mm tyk; fællessvøb hvidligt, meget sparsomt; sporer 7-9 x 4,5-5,5 µm; i løvskove med birk og bøg; meget sjælden eller overset

rosabrun slørhat (*Cortinarius leiocastaneus*)
En del sporer længere end 9 µm, moderat til groft vortede; lugt svag, eventuelt svagt cedertræsagtig 49

49. Sporer op til 6,5 µm brede, i gennemsnit under 6 µm brede 50
Nogle sporer op til 7 µm brede, i gennemsnit omkring 6-6,5 µm brede 51

50. Hat honninggul, kanel- til lyst rødbrun (☐ ■ ■ ■ ■), med lys rand; lugt svag. Hat 10-40 mm bred, kegle- til klokkeformet, siden udbredt-puklet; stok 3-5 mm tyk; fællessvøb ret sparsomt, som hvide fibre på stok og hatrand; sporer 8-11 x 5-6,5 µm, ± groft vortede; i løvskove, gerne med eg og hassel; ret sjælden eller overset

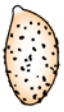
lyspuklet slørhat (*Cortinarius incisor*)
Hat orange- til hjortebrun (☐ ■ ■ ■ ■); lugt svagt cedertræsagtig. Hat 30-50 mm bred, hvælvet til klokkeformet, med ret bred, lav pukkell; stok 3-5 mm tyk; fællessvøb ret sparsomt, hvidligt til træbrunt, som spredte bælter nederst på stokken; sporer 8-10 x 5-6 µm, ellipsoidiske til mandelformede, groft vortede; i løvskove, sjældnere nåleskove, på rig bund; meget sjælden eller overset *Cortinarius campester*

51. Stok hvidlig til træbrun med en perleagtig overflade, næppe mørkere mod basis. Hat 10-40 mm bred, hvælvet til klokkeformet, med bred til smal pukkell, kanel-, lyst orange- til lyst rødbrun; stok 2-5 mm tyk; fællessvøb ret sparsomt, hvidligt til træbrunt, som spredte bælter på stokken; lugt svag; sporer 8-11 x 5-7 µm, ellipsoidiske, groft vortede; i løvskove på rig bund; meget sjælden eller overset *Cortinarius auroripes*
Stok først hvidligtil lædergul men hurtigt mørkere brun fra basis, længdefibret. Hat 30-45 mm bred, hvælvet til udbredt, med bred pukkell, silkefibret, læder-, hjorte- til rødbrun; stok 3-4 mm tyk; fællessvøb som fibre i hatranden og som spredte bælter på stokken, gerne dannende en ringzone; lugt svag; sporer 8-10,5 x 6-7 µm, groft vortede; med løvtræer; meget sjælden eller overset *Cortinarius punctatiformis*

52. Sporer næsten-kugleformede til bredt ellipsoidiske, Q 1,2-1,4 53
Sporer ellipsoidiske, Q over 1,4 54

53. Sporer 5-6 x 4-4,5 µm. Hat 15-40 mm bred, halvkugleformet, livligt læder- til orangebrun; fællessvøb sparsomt udviklet, hvidligt; lugt svag; sporer fint, men tæt vortede; med gran; i DK kun påvist i jord-DNA

Cortinarius perlaetissimus
Sporer 6,5-7,5 x 5-6 µm. Hat 15-50 mm bred, klokkeformet til hvælvet, med en spids pukkell, fint hvidskællet, i det mindste i randen, hygroman, hjorte- til rødbrun, udtørrende blegt gråbrunt; stok 3-6 mm tyk; fællessvøb rigeligt, som en fremtrædende eller flosset ringzone; lugt svag;



med løv og nåletræer; formodentlig almindelig

skjold-slørhat (*Cortinarius comptulus*)

54. Fællessvøb meget sparsomt, som svage tiltrykte bælter og fnug, som ikke danner kontrast til stok- eller hatfarven, ofte svært at se på udfoldede eksemplarer; hat op til 40 mm bred 55
Fællessvøb sparsomt til veludviklet, altid tydeligt som hvidlige, kontrasterende bælter på stokken eller i hatranden af unge eksemplarer; hat eventuelt bredere 57

55. Stok fra starten hvidlig til træbrun (☐ ☐ ☐ ☐ ☐), fint fnugget til filtet, med alderen anløbende gul- til mørkt gråbrunt. Hat 20-50 mm bred, klokkeformet til hvælvet, med lav bred pukkell, læder- til orangebrun, med alderen tydeligt mørkere rød- til purpurbrun; stok 4-7 mm tyk; fællessvøb sparsomt, hvidligt, gråoliven til gulbrunt, som løse skæl og tråde på stokken; lugt svagt grøntsagsagtig; sporer 7-9 x 5-6,5 µm, ret groft vortede; i skove og parkmiljøer på rig bund med eg; sjælden eller overset

anløbende slørhat (*Cortinarius sordipes*)
Stok fra starten læder-, gul- til kanelbrun (☐ ■ ■ ■ ■), gerne næsten silkeagtig glat 56

56. Hat læder-, kanel- til gråbrun (☐ ■ ■ ■ ■), gerne med olivenbrun (☐ ■ ■ ■ ■) tone se glat slørhat (*Cortinarius elaphinicolor*), pkt. 70
Hat livligt kanel- til hjortebrun (☐ ■ ■ ■ ■), uden oliven toner. Hat 20-50 mm bred, halvkugleformet til hvælvet, med lav bred pukkell; stok 3-6 mm tyk; lugt svag; sporer 6-8 x 5-5,5 µm, ret groft vortede; i skove på rig bund, gerne sammen med knoldslørhatte; meget sjælden eller overset

Cortinarius parhonestus

57. Hat karrygul til gulbrun (☐ ■ ■ ■ ■); stokbasis ofte med lilla (■ ■ ■ ■ ■) filt; på fugtig bund med eg se siennapuklet slørhat (*Cortinarius lacustris*), J28
Hat med mørkere brune farver; stokbasis uden violet filt; økologi anderledes 58

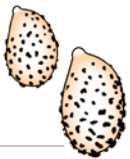
58. Sporer op til 8 µm lange 59
Mange sporer længere end 8 µm 60

59. Hat glat. Hat 15-35 mm bred, kegleformet til udbredt, typisk puklet, orangebrun, udtørrende okkerbrunt, ofte påfaldende tofarvet med lys rand; stok 4-6 mm tyk; fællessvøb ret veludviklet, hvidligt, som tråde på hatten og bælter på stokken, eventuelt dannende et mufteagtigt overtræk; lugt svag; sporer 6,5-8 x 5-6 µm; i løv- og nåleskove; meget sjælden, men antagelig overset *Cortinarius annae-maritae*
Hat småskællet, især mod randen. Hat 15-25 mm bred, klokkeformet til hvælvet, med en spids pukkell, kanel-, hjorte- til rødbrun, udtørrende blegt gråbrunt; stok 2-4 mm tyk; fællessvøb ret veludviklet, som fnug i hatranden og bælter på stokken; lugt svag; sporer 6,5-7,5 x 4,5-5,5 µm, ret fint vortede; med løv og nåletræer på sur bund; ej DK

Cortinarius alutarius

60. Med birk og gran mellem mosser og laver i næringsfattig skov. Hat op til 50 mm bred, mørkt gul- til orangebrun, eventuelt mørkt gråbrun omkring midten, udtørrende mættet okkerbrun; stok 4-7 (-9) mm tyk; fællessvøb ret veludviklet, typisk som et eller flere tydeligt kontrasterende, hvide bånd på stokken; lugt svag; sporer 8-9 x 5-6 µm, groft vortede; ret sjælden eller overset *Cortinarius nigroscapellatus*
Økologi anderledes 61

61. Lugt markant, jordagtig til sødlig krydret 62
Lugt svag 63



62. I skove med løv- og nåletræer; fællessvøb ret sparsomt til middelkraftigt, som spredte bæltter på stokken, af og til dannede en ringzone. Hat 15-35 mm bred, kegle- til klokkeformet eller udbredt med spids pukkel, **okker- til rødbrun, hygrofant udtørrende i striber, til træ- eller rosabrun**; lameller ret fjerne; stok 3-5 (-6) mm tyk, livligt gulbrun; lugt ubehageligt jordagtig; sporer 8-10 x 5-6 µm, groft vortede; meget sjælden eller overset
Cortinarius albolens
Med pil i åbent terræn, klitter mv.; fællessvøb rigeligt, som en sok nederst på stokken og eventuelt som hvide gryn i hatranden. Hat 8-40 mm bred, hvælvet, ofte tydeligt puklet, gul- til rødbrun, udtørrende okkerbrunt, eventuelt med mørke prikker; lameller fjerne til middeltætte; stok 4-7 mm tyk; lugt jordagtig; sporer 7,5-11 x 4,5-6,5 µm, groft vortede; i DK kun kendt fra jord-DNA
Cortinarius ferrugineifolius

63. Fællessvøb ret veludviklet, som mere eller mindre komplette bæltter på stokken. Hat 7-30 mm bred, kegleformet til udbredt, ofte med en spids pukkel, kanel- til rødbrun, med lysere rand; stok op til 3,5 mm tyk; sporer 7,5-10 x 4,5-6 µm, moderat vortede, mest i enden modsat apikulus; i løvskov på muldbund; meget sjælden eller overset
Cortinarius minusculus
Fællessvøb ret sparsomt, som tråde i hatranden og spredte fnug og fibre på stokken

64. Stok 2-3,5 mm tyk; sporer ikke-dextrinoide. Hat 10-30 mm bred, klokkeformet til hvælvet, med eller uden pukkel, læder- til rødbrun; sporer 7-9 x 4,5-6 µm, moderat vortede, mest i enden modsat apikulus; med løv- og nåletræer, typisk på forstyrret bund; meget sjælden eller overset
liden slørhat (Cortinarius scotoides)
Stok tykkere; sporer dextrinoide

65. Uden ægcystider; stok 6-12 mm tyk. Hat 30-60 mm bred, bredt klokkeformet til udbredt, puklet, orange- til rødbrun, ofte svagt randstribet; sporer 7-8,5 x 4,5-6 µm moderat vortede; med løvtræer, muligvis også nåletræer på rig bund; ej DK
Cortinarius subexitiosus
Med talrige kølleformede, 7-20 x 5-9 µm store, ægcystider; stok 3-8 mm tyk. Hat 15-40 mm bred, bredt klokkeformet til udbredt med pukkel, orange- til rødbrun, sjældnere mørkt gråbrun, ofte svagt randstribet; sporer 7,5-9,5 x 5-6 µm, moderat vortede; med løvtræer på bedre bund; meget sjælden eller overset
Cortinarius exitiosus

66. Stokkød mod basis påfaldende livligt gul-, orange-, rød- til kanelbrunt (), stokkød hvidligt, træ- til ± gråbrunt ()

67. Sporer aflangt mandel- til tenformede, Q over 1,7, fint vortede
se *Cortinarius salicticola*, pkt. 33
Sporer bredt ellipsoidiske, Q under 1,7, ret groft vortede

68. Mellem mosser og laver i næringsfattig skov med birk, el og gran
se *Cortinarius nigroscapitatus*, pkt. 60
På næringsrig bund med løvtræer

69. Sporer meget fint vortede. Hat 15-40 mm bred, mørkt gråbrun (), men ± sortbrun omkring midten; stok 3-5 mm tyk; fællessvøb hvidligt, som fnug og bæltter på stokken, af og til som en flygtig ringzone; lugt svag; sporer 6,5-10 x 4,5-6 µm; i løvskov på muldbund; sjælden eller overset
brunpuklet slørhat (Cortinarius fuscodiscus)
Sporer ret groft til groft vortede

70. Fællessvøb meget sparsomt, som svage tiltrykte bæltter og fnug, der ikke danner kontrast til hat- og stokfarven, ofte svært at se. Hat 20-40 mm bred, bredt hvælvet til udbredt, med lav pukkel; stok 3-6 mm tyk; lugt svag; sporer 6,5-8 x 4,5-5,5 µm, groft vortede; med bøg på lidt bedre bund; sjælden eller overset
glat slørhat (Cortinarius elaphinicolor)
Fællessvøb sparsomt, men tydeligt, som hvidlige, kontrasterende bæltter på stokken eller fnug i hatranden af unge eksemplarer

71. Hat mørkt læderbrun til mørkt gråoliven (), i tydelig kontrast til den stedvist gulbrune () stok. Hat 20-40 mm bred; stok 3-5 mm tyk; lugt svag; sporer 7-9 x 5-5,5 µm, ret groft vortede; med eg på kalkrig bund; meget sjælden eller overset
glente-slørhat (Cortinarius milvinicolor)
Hat læder-, mørkt grå- til purpurbrun () med lysere hjørtebrun rand, uden tydelig farvekontrast til den ± læderbrune () stok

72. Hat med ret spids pukkel. Hat 20-40 mm bred, ret mørkt gråbrun med lysere rand; stok 5-9 mm tyk; fællessvøb ret sparsomt, typisk dannede en utydelig ringzone midt på stokken; lugt svag; sporer 7-8 x 4,5-5,5 µm, ellipsoidiske, ret groft vortede; med løvtræer på muldbund; ej DK
Cortinarius subscotoides
Hat med ret bred pukkel. Hat 10-40 mm bred; stok 5-8 mm tyk; lugt svagt jordagtig til frugtagtig krydret; sporer 7-9 x 4,5-5,5 µm, groft vortede; med løvtræer, særligt eg på rig bund, gerne lysåbent; hist og her øst for israndslinjen
horngrå slørhat (Cortinarius alboadustus)

73. Lugt kraftig, jordagtig eller som rå rødbede
Lugt svag eller anderledes

74. Stok 3-4 mm tyk; med birk, mest på fattig bund
se mørk slørhat (*Cortinarius umbrinolens*), pkt. 28
Stok 1-3 mm tyk; med diverse løv- og nåletræer, i Danmark fundet med bøg og hassel, mest på fugtig muldbund
se mørk stokket slørhat (*Cortinarius fulvopaludosus*), pkt. 88

75. Lugt tydeligt sødlig, som hægblomster eller jasmin-te. Hat 10-30 mm bred, mørkt hjørte- til purpurbrun med lysere rand, klokkeformet til udbredt, med lav bred pukkel; stok 3-6 mm tyk; fællessvøb sparsomt, som et hvidligt trådet overtræk på stokken og i hatranden af unge eksemplarer; sporer 8,5-11 x 5-6 µm, moderat vortede; med løvtræer på rig bund; meget sjælden eller overset
Cortinarius sacchariosmus
Lugt svag eller anderledes

76. Sporer i gennemsnit under 4,3 µm brede
Sporer i gennemsnit over 4,3 µm brede

77. Med nåletræer eller birk på halvfugtig til våd bund, ofte i mos; sporer 7-8,5 x 3,5-4,5 µm, smalt ellipsoidiske. Hat 10-40 (-60) mm bred, mørkt rødbrun; stok 3-7 mm tyk, lys; fællessvøb hvidligt, som svage bæltter på stokken; ret sjælden
lysbladet slørhat (Cortinarius fuscoalbus)
Med fyr, typisk på tør, sandet bund, fx i vejkanter; sporer 5,7-7 x 3-4 µm, smalt ellipsoidiske. Hat 10-60 mm bred, mørkt rød- til gråbrun; stok 3-10 mm tyk, hvidfibret, senere af hattens farve; fællessvøb hvidligt, som svage bæltter på stokken; sjælden eller overset
Cortinarius heterodepressus

78. Lameller hos unge eksemplarer okker- til gulbrune (), i tydelig kontrast til det mørkere kød. Hat 10-50 mm bred, klokkeformet til udbredt, ± spidspuklet, fint fibret, hygrofant, mørkt rød- til purpurbrun, ofte sortbrun i midten; stok 3-8 mm tyk; fællessvøb hvidligt, som svage bæltter på stokken; lugt svag; sporer 6,5-8 x 4-5 µm, ret fint vortede; i DK fundet med gran på rig bund; ret sjælden
mørkkødet slørhat (Cortinarius adalbertii)
Lameller mørkere eller mere dæmpet farvede, uden tydelig kontrast til kødets farve

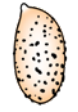
79. Stok stiv, vedblivende hvidlig, eller eventuelt jævnt brunlig tonet, gerne tilspidset mod basis; fællessvøb sparsomt
Stok anderledes og/eller med veludviklet fællessvøb som hvidlige stokbæltter og fnug i hatranden



80. Stok brunligt tonet; sporer længere end 9,5 µm se sodbrun slørhat (*Cortinarius fumosodistans*), O80
Stok hvidlig, sporer op til 9,5 µm lange 81
81. Lugt stærk, som cedertræ eller daggammel cigaretrøg; sporer æg- til næsten-kugleformede, Q under 1,5 se daddelbrun slørhat (*Cortinarius fragrantior*), L1
Lugt svag, ræddike- til cedertræsagtig; sporer ellipsoidiske til mandel- formede, Q over 1,5 82
82. Hat hvælvet til udbredt, eventuelt med lille pukkel, mættet brunrosa, hjorte- til rødbrun se *Cortinarius glaphurus*, N38
Hat kegleformet til udbredt med pukkel, ± grå- til hjortebrun (☞ ■■■), eventuelt med violetgråt skær, som fugtig gennemskinneligt stribet. Hat 30-50 mm bred; stok 5-8 mm tyk; lugt svag; sporer 7-9,5 x 4-5,5 µm; med løvtræer på leret eller kalkholdig bund; meget sjælden eller over- set *Cortinarius triangulus*
83. Med el; kød mørkt gråligt, eventuelt med purpur (■■■■■) tone se *Cortinarius griseocarneus*, pkt. 32
Med andre partnere; kød typisk lysere 84
84. Sporer i gennemsnit længere end 9,5 µm 85
Sporer i gennemsnit kortere end 9,5 µm 87
85. Med pil i moser. Hat 10-40 mm bred, kegleformet til udbredt, med spids pukkel, mørkt rød- til purpurbrun, lysere mod randen; fællessvøb hvid- ligt til blegt okker, ret sparsomt, som fnug eller bælter på stokken; lugt svag eller af cedertræ; sporer 8-12 x 5-6,5 µm, ellipsoidiske til mandel- formede; meget sjælden eller overset *Cortinarius lamoureae*
Med løv- og nåletræer i skove på fugtig til tør bund 86
86. Stok gerne violet tonet; fællessvøb hvidligt, næppe anløbende, som hvide bælter på stokken. Hat 20-40 mm bred, med lav ret bred pukkel, mørkt træ- til rødbrun; stok 2-4 mm tyk, evt. rødt anløbende i basis; lugt svag, eventuelt let ræddikeagtig; sporer 8-13 x 5-7 µm; med løvtræer, sjældnere nåletræer; sjælden eller overset *Cortinarius decipientoides*
Stok uden violette toner; fællessvøb tydelig rosabrunt anløbende ved berøring, først hvidligt. Hat 10-50 mm bred, med lav ret bred pukkel, hjorte- til purpurbrun; stok 2,5-6 mm tyk; lugt svag, eventuelt cedertræ- sagtig; sporer 9-12,5 x 5-7 µm, ret groft vortede; med løvtræer; formo- dentlig almindelig *Cortinarius hirtus*
87. Stok højst lidt lysere end hatten; fællessvøb sparsomt 88
Stok i starten tydeligt lysere end hatten, mørkere med alderen nedefra; fællessvøb sparsomt til veludviklet 90
88. Hat med smal spids pukkel; spore-Q over 1,65. Hat 15-30 mm bred, grå- til purpurbrun; stok 1,5-4 (-6) mm tyk; fællessvøb hvidligt, som fibre på stokken; lugt svag, sjældent stærkt jordagtig; sporer 8-10 x 4,5-5,5 µm, svagt til moderat vortede; i løv- og blandskov, på fugtig bund; ret sjæl- den eller overset **mørkstocket slørhat** (*Cortinarius fulvopaludosus*)
Hat typisk med bred, but pukkel; spore-Q under 1,65 89
89. Hat som ung med et sølvgråt overtræk af slørester især mod randen. Hat 15-50 mm bred, mørk rød- til mørkt gråbrun; stok 4-9 (-12) mm tyk; fællessvøb hvidligt til træbrunt; lugt svag; sporer 7,5-9 x 5,5-6 µm, groft



- vortede; med løvtræer på kalkholdig bund; ej DK *Cortinarius fuscocumbrinus*
Hat næppe med et sølvgråt overtræk. Hat 12-50 mm bred, mørkt rød- til mørkt gråbrun; stok 3-5 (-7) mm tyk; fællessvøb hvidligt til gulligt; lugt ræddikeagtig; sporer 7-9,5 x 5-6 µm, ret groft vortede; med pil i løvskove; i DK kun kendt fra jord-DNA *Cortinarius corvinus*
90. Hat spidspuklet; med nåletræer eller birk på fattig eller våd bund, ty- pisk i tørvemos 91
Hat hvælvet *og/eller* med løvtræer på rig bund 92
91. Fællessvøb typisk dannende en ret tydelig ringzone midt på stokken og mere utydelige bælter derunder se *Cortinarius nigroscapoidatus*, pkt. 60
Fællessvøb som fnug og brudte bælter på stokken, sjældent dannende en egentlig ringzone. Hat 10-40 mm bred, klokkeformet til udbredt, ± spidspuklet, orange- til rødbrun med gråbrun tone, forårsaget af et tæt overtræk af hvidlige fibre, ikke tydeligt mørkere i midten; stok 2-5 mm tyk; sporer 7,5-9,5 x 4,5-5,5 µm, moderat vortede; meget sjælden eller overset *Cortinarius sphagnoravus*
92. Sporer 4-5 µm brede 93
Sporer bredere 96
93. Stok ± kølleformet; hat ± ensartet mørkt rød-brun (☞ ■■■■), eventu- elt sortbrun i midten, hygrofant afblegende i striber. Hat 25-50 mm bred, klokkeformet til udbredt, typisk med bred pukkel; stok 4-8 (ved basis til 15) mm tyk; fællessvøb sparsomt som fnug og tråde mod stokbasis; lugt svag; sporer 8-9 x 4,5-5 µm, fint vortede; med løv- og nåletræer på rig bund; ej DK *Cortinarius fuscescens*
Stok cylindrisk; hat grå-, hjorte- til purpurbrun (☞ ■■■■), even- tuelt blåsort i midten 94
94. Hat hjorte- til ± gråbrun (☞ ■■■). Hat 10-40 mm bred, kegle- til klok- keformet, med tiden udbredt, med eller uden pukkel; stok 2-5 mm tyk; fællessvøb hvidligt til svagt okkertonet, som fibre og svage bælter på stokken; lugt svag; sporer 6,5-8,5 x 4-5 µm, fint og tæt vortede; i løvskov på kalkrig muldbund; meget sjælden eller overset *Cortinarius subtilis*
Hat mørkere brun (☞ ■■■), typisk purpurbrun til sortagtig i midten 95
95. Fællessvøb meget sparsomt, som et tyndt trådet overtræk på stokken. Hat (12-) 20-50 mm bred, mørkt grå- til purpurbrun, klokkeformet til udbredt, med markant spids pukkel; stok 3-7 mm tyk; lugt svagt ceder- træagtig; sporer 7-8,5 x 4,5-5 µm; med løv- og nåletræer på let forstyrret bund mellem mosser; meget sjælden eller overset *Cortinarius psammicola*
Fællessvøb ret sparsomt til veludviklet, mest som et eller flere bælter på stokken og flager i hatkanten se blåsort slørhat (*Cortinarius decipiens*), pkt. 99
96. Lameller påfaldende mørkt brune (☞ ■■■). Hat 10-30 mm bred, mørkt grå- til purpurbrun; stok 2-6 mm tyk; fællessvøb ret sparsomt, eventuelt dannende et hvid bælte på stokken; sporer 8,5-10,5 x 5,5-7 µm, moderat til ret stærkt vortede; i løvskove, formodentlig med pil; i DK kun kendt fra jord-DNA *Cortinarius fuscoflexipes*
Lameller ± okker- til kanelbrune (☞ ■■■) 97
97. Fællessvøb meget sparsomt, som tråde på den skinnende, hvidlige

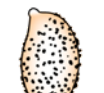




- stok; lameller påfaldende lyse. Hat 10-40 mm bred, rød- til purpurbrun, silkeskinnende; stok 4,5-6 mm tyk; lugt svag; sporer 8-9,5 x 5,5-6,5 µm, vortede; med løv- og nåletræer på bedre bund; meget sjælden eller overset. *Cortinarius subobtusobrunneus*
Fællessvøb mere veludviklet, som bælder på stokken eller flager i hatranden; lameller ikke påfaldende lyse. 98
98. Hat som ung med et sølvagtigt trådet overtræk, ± glimmeragtigt skinnende, derudover eventuelt med hvidlige flager af fællessvøb i randen. 99
Hat som ung glat, eventuelt let trådet af slørrester i kanten. 100
99. Med løvtræer på varm kalkrig bund, typisk i selskab med knoldslørhatte. Hat 12-60 mm bred, mørkt grå- til purpurbrun; stok 3-6 (-10) mm tyk; fællessvøb ret sparsomt, som tråde på hatranden og ned ad stokken, eventuelt dannende en flygtig ringzone; lugt svag, frugt- til cedertræsagtig; sporer 8-10,5 x 5-7 µm, groft vortede; meget sjælden eller overset. *Cortinarius gallurae*
Med løvtræer, på fattig til rig, ofte ret fugtig bund; næppe i selskab med knoldslørhatte. Hat 10-35 mm bred, grå-, purpur- til sortbrun; stok 2-6 mm tyk; fællessvøb ret sparsomt, som tråde på hatranden og ned ad stokken, eventuelt dannende en flygtig ringzone; lugt svag, eventuelt cedertræsagtig; sporer 7-10 x 4-6 µm; især med pil, både på tør og fugtig bund; almindelig. *blåsort slørhat (Cortinarius decipiens)*
100. Sporer op til cirka 8,5 µm lange. se *Cortinarius exitiosus*, pkt. 65
Sporer længere. 101
101. Sporer bredere end 6 µm. Hat 15-40 mm bred, hjorte- til purpurbrun, med lysere rand; stok 4-8 mm tyk; fællessvøb ret sparsomt, som bælder eller en tynd sok nederst på stokken; lameller ret fjerne og brede, ofte tværrådede; lugt svag; sporer 8,5-11 x 6-7 µm, fint vortede; med løvtræer på god bund, både i skove og vejkanter; meget sjælden eller overset. *kakaobrun slørhat (Cortinarius subflexibilifolius)*
Sporer op til 6 µm brede. 102
102. Frugtleger typisk spinkle og langstokkede; hat mørkt rød- til purpurbrun (☞ ■■■■), ofte tofarvet udtørrende gul- til okkerbrunt (☞ ■■■■) i radiære streger, med lysere rand. Hat 10-35 mm bred; stok 3-5 mm tyk; fællessvøb relativt veludviklet, hvidligt, som tråde på hatten og bælder på stokken, af og til dannende en ringzone; lugt svag; sporer 8-11 x 5-6 µm, moderat vortede; med løvtræer på rig bund, særligt hassel; ret sjælden eller overset. *chokoladebrun slørhat (Cortinarius flexibilifolius)*
Frugtleger typisk ret robuste og kortstokkede; hat hjorte- til mørkt gråbrun, udtørrende læderbrunt med lysere rand. Hat 10-40 mm bred, kegle- til klokkeformet til udbredt, tydelig puklet; stok 4-8 mm tyk; fællessvøb ret sparsomt, som et silkefibret overtræk i hatranden og bælder på stokken, især nær basis; lugt svag; sporer 8,5-10,5 x 5-6 µm, meget fint vortede; med eg på rig bund; ret sjælden eller overset. *lavbæltet slørhat (Cortinarius megacystidiosus)*



- Nøgle N – blålige ulvehundeslørhatter (*Cortinarius p.p.*)**
Gennemsnitlig stoktykkelse over 6 mm, individuelle stokke 5-20 (-25) mm tykke; frugtleger store og kødfulde og med blå til violette farver.
1. Alle dele dybt mørkviolette (■ ■ ■ ■) 2
Stedvist med andre eller lysere violette farver. 3
2. Med løvtræer, især poppel og bøg; sporer 11,5-13,5 x 7,5-8,5 µm. Hat op til 120 mm bred, filtet til fint skælle; stok op til 20 mm tyk; lugt af cedertræ; i ældre løvskov på morbund; hist og her i jyske egekrat, ellers sjælden. *mørkviolet slørhat (Cortinarius violaceus)*
Med gran; sporer 11-13,5 x 7,5-9 µm. Hat op til 120 mm bred, filtet til fint skælle; stok op til 20 mm bred; lugt af cedertræ; i kalkpåvirket gran-skov; ej DK. *Cortinarius harcynicus*
3. Frugtleger knoldslørhatte-agtige; stok med ± randet knold. 4
Frugtleger ikke knoldslørhatte-agtige; stok uden randet knold. 5
4. Lugt hos udvoksede eksemplarer kraftig frugtagtig, som overmodne pærer. se *Cortinarius scaurotraganoides*, O2
Lugt svag eller anderledes. se *Cortinarius compressus*, O3
5. Lugt stærkt ubehagelig, som brændt horn. Hat blålig til creme, 35-100 mm bred; stok 9-20 mm tyk; kød violet; sporer 9-10,5 x 5,5-6,5 µm; med gran, sjældnere ædelgran, på ret næringsfattig bund; sjælden, primært kendt fra Midt- og Vestjylland. *stinkende slørhat (Cortinarius camphoratus)*
Lugt svag eller anderledes. 6
6. Kød i stokbasis stedvist vinrødt (■ ■ ■ ■) – efter ca. 1 minut) ved sårning. se mørkeblå slørhat (*Phlegmacium cyanites*), C30
Kød ikke vinrødt anløbende i stokbasis. 7
7. Kød orange til brunorange (■ ■ ■ ■), i det mindste i stokbasis; hat hvidlig til blegt violet; lugt ± frugtagtig. 8
Ikke med denne kombination af karakterer. 10
8. Kød orange til brunorange i både hat og stok; med nåletræer; hat med tydeligt violette farver som ung (☞ ■ ■ ■ ■). Hat 50-110 mm bred; stok 9-20 mm tyk; lugt tydeligt frugtagtig; sporer 8-9,5 x 5-6 µm; med gran, sjældnere andre nåletræer, på næringsfattig bund; sjælden, primært kendt fra Midtjylland. *safrankødet slørhat (Cortinarius traganus)*
Kød kun udpræget orange til brunorange i stokbasis; med løvtræer; hat gråhvid til lyst brunlig (☞ ■ ■ ■ ■), evt. blåtonet i randen. 9
9. Med bøg på leret eller kalkrig bund; lugt svagt frugtagtig. se orangezonet slørhat (*Cortinarius testaceomicaceus*), O102
Med birk, gerne på kalkholdig bund; lugt tydeligt frugtagtig. Hat 30-70 mm bred, gråhvid til lys brunlig, ofte mørkere hygrofant stribet, især mod centrum; stok 9-15 mm tyk; stökkød marmorert-ferskenfarvet i stokbasis; sporer 9-11 x 5-6,5 µm; meget sjælden eller overset. *Cortinarius niveotraganus*
10. Hat og stok ret ensartet lysviolet (☞ ■ ■ ■ ■) 11
Med mere brune eller mørkere farver. 13
11. Sporer længere end 8,5 µm. Hat 35-85 mm bred; stok 5-10 mm tyk; fællessvøb sparsomt, som bælder på stokken; lugt svag; sporer 8,5-10 x 5,5-6,5 µm, noget tykvæggede; typisk på ret fattig bund med birk og bøg; ret almindelig. *lysviolet slørhat (Cortinarius alboviolaceus)*
Sporer op til 8,5 µm lange. 12
12. Sporer mest under 5 µm brede. Hat 20-60 mm bred; stok (6-) 8,5-13 mm tyk; fællessvøb ret svagt udviklet, dannende et utydeligt overtræk på stokken, som hos unge eksemplarer ender i en ringzone; lugt svag; sporer 6,5-8,5 x 4-5,5 µm; med løvtræer, særligt birk og avnbøg, på fattig bund; meget sjælden eller overset. *blakket slørhat (Cortinarius acutispissipes)*



Sporer over 5 µm brede. Hat 20-50 mm bred; stok 8-10 (-15) mm tyk; fællessvøb sparsomt, som bælder på stokken; lugt svag; sporer 7,5-8,5 x 5-6 µm; med løv- og nåletræer; ej DK. *Cortinarius paralbocyaneus*

13. Fællessvøb dannende en tydelig, hudagtig ring øverst på stokken; med tydelig frugtagtig lugt 14
Fællessvøb anderledes og/eller uden frugtagtig lugt 15

14. Stok hvidlig til læderbrun (▮ ▮ ▮ ▮ ▮), eventuelt violet i toppen; med løvtræer se champignonagtig slørhat (*Cortinarius torvus*), O25
Stok violet (▮ ▮ ▮); med birk og gran på fattig bund. Hat 30-70 mm bred, okkerbrun; stok 5-12 mm tyk; lugt frugtagtig; sporer 9-10,5 x 5,5-6,5 µm; meget sjælden **violetstokket slørhat** (*Cortinarius venustus*)

15. Sporer næsten-kugleformede til bredt ellipsoidiske (Q 1,2-1,4); hat ikke hygroman, let glimmeragtigt skinnende 16
Sporer mere aflange (Q over 1,4); hat hygroman eller ej 17

16. Med løvtræer, sjældent nåletræer på ret næringsfattig bund; stok med kraftig violet basalfilt (▮ ▮ ▮); sporer 6,5-8 x 5-6 µm, bredt ellipsoidiske (Q 1,3-1,4). Hat 40-70 mm bred, gråbrun, ofte med violet skær; stok 8-12 (-23) mm tyk; fællessvøb sparsomt, hvidligt til brunligt, som fibre eller svage bælder på stokken; lugt svag, ± ræddikeagtig; med birk og bøg (uden for DK mest kendt med gran eller fyr); sjælden **violetfiltet slørhat** (*Cortinarius simulatus*)
Med nåletræer på sandet bund; stok uden kraftig basalfilt; sporer 7-8,5 x 5,5-7 µm, næsten-kugleformede til bredt ellipsoidiske (Q 1,2-1,3). Hat 50-120 mm bred, rødgrå til grålig, med alderen rødbrun, ofte med violet skær; stok 10-24 (-27) mm tyk; fællessvøb sparsomt, blåviolet, hvidligt til rustbrunt som bælder på stokken; lugt svag; ej DK *Cortinarius brunneotinctus*

17. Med nåletræer 18
Med løvtræer 29

18. Stok ± kølleformet, næppe hul eller rodslående 19
Stok cylindrisk, lang og slank, gerne hul eller rodslående 24

19. Sporer i gennemsnit kortere end 8,2 µm 20
Sporer i gennemsnit længere end 8,2 µm 22

20. Hat brungrå, træ- til lyst læderbrun (▮ ▮ ▮ ▮ ▮). Hat 40-90 mm bred, som fugtig med tydelige hygroman radiale streger; stok 8-15 mm tyk; lugt svag; sporer 7,5-8,5 x 5-5,5 µm; med fyr på sandbund; sjælden og lokalt udbredt **kvarts-slørhat** (*Cortinarius quarciticus*)
Hat mørkere (▮ ▮ ▮ ▮ ▮) 21

21. Frugtlegermer væsentligt mere høje end brede; stok slank kølleformet, op til 15 mm tyk ved basis; hat læder-, gul- til orangebrun (▮ ▮ ▮ ▮ ▮), ofte med et gråviolet (▮ ▮) skær som ung. Hat 35-65 mm bred; lugt svag; sporer 7-8,5 x 4,5-5,5 µm; på fugtig, næringsrig bund; ret almindelig **plantage-slørhat** (*Cortinarius kauffmanianus*)
Frugtlegermer typisk kun lidt højere end brede; stok kølleformet, op til 25 mm tyk ved basis; hat orange- til rødbrun (▮ ▮ ▮), ofte med et gråviolet (▮ ▮) skær se *Cortinarius biveloides*, O50

22. Hat med tiden småskælet; sporer 9-11 x 5,5-7 µm. Hat 40-90 mm bred; stok 8-15 mm tyk; lugt svag; med gran på bedre bund; ret sjælden **glimmer-slørhat** (*Cortinarius malachius*)
Hat ikke småskælet; sporer op til 10,5 x 6 µm 23

23. Hat kegleformet til udbredt, typisk med smal pukkel; fællessvøb ret veludviklet, som en tydelig bræmme i hatranden og tattede flager på stokken. Hat 20-55 mm bred, kanel-, orange-, rødbrun til mørkt violet-grå; stok 5-10 mm tyk; lugt svag; sporer 8-10,5 x 5-6 µm; med gran og ædelgran; meget sjælden eller overset *Cortinarius pseudobiformis*
Hat hvælvet til udbredt, eventuelt med bred pukkel; fællessvøb ret

sparsomt, som en tynd bræmme i hatranden og en svag ringzone på stokken se narre-slørhat (*Cortinarius dolabratus*), O50

24. Stokkød violet (▮ ▮ ▮) i hele længden eller mest mod basis 25
Stokkød mest violet mod toppen 26

25. Stok ofte ± violet (▮ ▮ ▮) i hele længden, beklædt med bælder af hvidt fællessvøb; hat orangebrun til mørkt rødgrå (▮ ▮ ▮), men ofte stedvist med en mørkt gråviolet (▮ ▮ ▮) nuance. Hat 30-90 mm bred; stok 5-15 mm tyk; lugt svag; sporer 9-12 x 5,5-7 µm; med gran på fugtig, ofte næringsfattig bund; sjælden eller overset **violetkødet slørhat** (*Cortinarius evernius*)
Stok typisk kun violet i basis, med sparsomme bælder af fællessvøb; hat ± brun (▮ ▮ ▮), uden gråviolette nuancer. Hat 40-80 mm bred; stok 6-14 mm tyk; sporer 8,5-11,5 x 5,5-6,5 µm; med gran på fugtig, ofte næringsfattig bund; meget sjælden eller overset *Cortinarius plumulosus*

26. Lugt tydeligt ræddikeagtig; sporer i gennemsnit længere end 9,5 µm. Hat 30-80 mm bred, hvælvet til udbredt, med bred lav pukkel, hjorte- til rødbrun; stok 5-10 mm tyk; sporer 8,5-11 x 5-6 µm; i nåleskove; ej DK *Cortinarius cinnamoviolaceus*
Lugt svag, cedertræsagtig eller sjældent svag ræddikeagtig; sporer eventuelt kortere 27

27. Unge lameller gråbrune (▮ ▮ ▮); hat brunrosa, hjorte- til lyst rødbrun (▮ ▮ ▮) se *Cortinarius glaphurus*, pkt. 38
Unge lameller hjorte-, orange-, rød- til brunrøde (▮ ▮ ▮ ▮ ▮); hat orange-, rød- til purpurbrun (▮ ▮ ▮ ▮ ▮) 28

28. Unge lameller mættet brunrøde til orangebrune (▮ ▮ ▮ ▮ ▮); stok og stokkød tydeligt violet. Hat 25-70 mm bred; stok 5-10 mm tyk; sporer 8-10,5 x 5-6 µm; med gran på fugtig, ofte næringsfattig bund, gerne i tørvemos; meget sjælden eller overset **bugtet slørhat** (*Cortinarius tortuosus*)
Unge lameller ± hjortebrune (▮ ▮ ▮); stok og stokkød med eller uden violet tone. Hat 20-60 mm bred, glat og skinnende; stok 4-10 mm tyk; sporer 8-10 x 4,5-5,5 µm, moderat vortede; med gran på bedre bund; meget sjælden eller overset *Cortinarius hircinosmus*

29. Hat gråbrun med en olivengrøn tone (▮ ▮ ▮ ▮ ▮) se oliventonet slørhat (*Cortinarius valgius*), nøgle J11
Hat med mere livligt brune eller blålige farver (▮ ▮ ▮ ▮ ▮) 30
aldrig med oliven tone 30

30. Stok hvidlig til violet (▮ ▮ ▮ ▮ ▮), cylindrisk, tilspidset mod basis 31
Stok hvidlig til lyst brun (▮ ▮ ▮ ▮ ▮), eventuelt anløbende nedefra, cylindrisk til kølleformet, ikke tilspidset mod basis 33

31. Stok tydelig violet (▮ ▮ ▮), især mod basis. Hat 15-60 mm bred, hjorte- til rødbrun, afblegende til creme, stærkt hygroman; stok 5-9 mm tyk; lugt ret stærk ræddikeagtig; sporer 8-10,5 x 5-6 µm, ellipsoidiske; med bøg på leret eller kalkrig bund; ret sjælden, mest mod sydøst **hulstokket slørhat** (*Cortinarius cagei*)
Stok hvidlig (▮ ▮ ▮), eventuelt violet tonet, især mod toppen 32

32. Hat hjorte- til rosabrun (▮ ▮ ▮) se *Cortinarius triangulus*, M82
Hat kanel- til orangebrun (▮ ▮ ▮) se *Cortinarius diabolicorigens*, O69

33. Stok ± brunt (▮ ▮ ▮ → ▮ ▮ ▮) anløbende nedefra 34
Stok vedblivende lys, eventuelt til gråbrunt tonet 35

34. Stok bredt kølle- til tøndeformet; hat hjorte- til mørkt gråbrun se sværtende slørhat (*Cortinarius sordescens*), O74
Stok smalt kølleformet; hat orange-, hjorte- til purpurbrun se *Cortinarius ainsworthii*, O99



35. Sporer i gennemsnit over 5,8 µm brede 36
Sporer i gennemsnit under 5,8 µm brede 37
36. Fællessvøb veludviklet, som bælder på stokken og flager i hatranden; lameller middeltætte; især med poppel og bævreasp, ofte i store grupper og hekseringe. Hat 50-110 mm bred, kanelbrun til violetgrå, noget afblegende med alderen; stok 8-18 mm tyk; lugt grøntsagsagtig; sporer 8-11 x 5,5-6,5 µm; på muldbund; hist og her **aspe-slørhat (*Cortinarius lucorum*)**
Fællessvøb sparsomt; lameller ret fjerne; med bøg, hassel, lind og eg, ofte i mindre grupper. Hat 35-65 mm bred; stok 5-11 mm tyk; lameller savtakkede; lugt svag; sporer 10-11,5 x 6-7 µm; på kalkrig eller leret bund; meget sjælden eller overset, ikke vest for israndslinjen **savbladet slørhat (*Cortinarius serratissimus*)**³³
37. Fællessvøb ret sparsomt; lugt ræddike-, cedertræsagtig eller ubetydelig 38
Fællessvøb veludviklet og ofte til stede i hatranden; lugt sødligt grøntsags-, frugtagtig eller ubetydelig
..... [brunviolet slørhat (*Cortinarius saturninus*) s.l.]³⁴ 39
38. Sporer i gennemsnit cirka 8,3 µm lange. Hat 20-60 mm bred, hvælvet til udbredt, kanel- til rødbrun; unge lameller ± okkerbrune til violetgrå; lugt ræddikeagtig; stok 10-15 mm tyk; sporer 7-10 x 4,5-5,5 µm, gns. 8,3 x 4,8 µm, Q-gns. 1,73; i DK fundet med soløje, poppel og bøg på kalkholdig bund; meget sjælden eller overset **flammet slørhat (*Cortinarius confirmatus*)**
Sporer i gennemsnit cirka 9,3 µm lange. Hat 15-55 mm bred, mættet brunrosa, hjorte- til rødbrun; unge lameller lyst gråbrune til violetgrå; stok 4-10 (-12) mm tyk; lugt nogle gange som cedertræ eller ræddike; sporer 8-10,5 x 5-6 µm, gns. 9,3 x 5,2 µm, Q-gns. 1,78 µm; på tør morbund med løv- og nåletræer; sjælden eller overset ***Cortinarius glaphurus***
39. Frugtlegerer tæt knippevoksende; med pil. Hat 35-80 mm bred, hvælvet til udbredt, gråviolet, rosa- eller orangebrun; unge lameller violetgrå; stok 6-13 mm tyk; ofte med trådede rester af fællessvøb i hatranden; lugt svag; sporer 7-9,5 x 4,5-5,5 µm, gns. 8,4 x 4,8 µm, Q-gns. 1,76; ret almindelig **brunviolet slørhat (*Cortinarius saturninus*)**
Frugtlegerer højst løst knippevoksende; med løvtræer, især birk og poppel 40
40. Kød uforanderligt med AgNO₃ (sølvnitrat); spore-Q-gns. 1,88. Hat 40-70 mm bred, orange- til purpurbrun; unge lameller violetgrå; stok 6-15 (-23) mm tyk; fællessvøb typisk som bælder på stokken; lugt sødligt grøntsagsagtig; sporer 7,5-10 x 4-5,5 µm, gns. 8,7 x 4,6 µm; mest med birk, sjældnere andre løvtræer; sjælden eller overset ***Cortinarius imbutus***³⁵
Kød mørkt med AgNO₃; spore-Q-gns. 1,76. Hat 30-70 mm bred, hvælvet til udbredt, eventuelt med svag pukkel, gul-, hjorte- til rødbrun; ofte med flager af fællessvøb i hatranden; stok 5-10 mm tyk; lugt blommeagtig; sporer 7-10 x 4-5,5 µm, gns. 8,4 x 4,8 µm; med poppel, sjældnere andre løvtræer, gerne på kalkholdig bund; meget sjælden eller overset ***Cortinarius cyprinus***



33. Den nærtstående *C. subserratissimus* beskrevet fra Gotland ligner meget og findes potentielt i DK. Den kan muligvis adskilles på mørkere hatfarver og på at mangle udspræget violette farver på unge lameller.

34. Arterne i denne gruppe er nært beslægtede og vanskelige til umulige at kende fra hinanden baseret på økologiske og morfologiske karakterer. Det er med andre ord usikkert om nøglen reelt kan anvendes til sikkert at adskille arterne i gruppen.

35. Navnet *C. imbutus* tolkes her anderledes end i Funga Nordica.



- Nøgle O – brunlige ulvehundeslørhatte (*Cortinarius* p.p.)**
Gennemsnitlig stoktykkelse over 6 mm, individuelle stokke 5-20 (-25) mm tykke; frugtlegerer store og kødfulde og med brune og grå farver.
1. Stok med ± randet knold ved basis (knoldslørhat-agtig) 2
Stok ikke med randet knold ved basis 4
2. Lugt hos udvoksede eksemplarer kraftig frugtagtig, som overmodne pærer. Hat 50-90 mm bred, creme til lyst brunlig, eventuelt med en blålig refleks i randen; stok 13-18 (-35) mm tyk; sporer 8-10 x 4,5-5,5 µm; med eg, typisk på fattig, morpræget bund; ej DK, sydlig ***Cortinarius scaurotraganoides***
Lugt svag eller anderledes 3
3. Sporer ret groft, men spredt vortede, vorter næppe tættere i toppen. Hat 30-90 mm bred, hvælvet til udbredt, med vedblivende, lav pukkel, sølvgrå til træbrun; stok 10-14 mm tyk (-25 mm med knold), fællessvøb hvidligt, ret sparsomt, som et overtræk på knolden; lugt svag; sporer 7-8,5 x 4-5 µm; med løvtræer, særligt eg, på næringsfattig bund; meget sjælden ***Cortinarius compressus***
Sporer groft og tæt vortede, især mod toppen. Hat 30-120 mm bred, hvælvet til udbredt, ofte med lav bred pukkel, brungrå til hjortebrun, mørkere med alderen, ofte udpræget hygrofant radiærstribet; stok 7-15 mm tyk (-30 mm ved basis); fællessvøb hvidligt, ret sparsomt, som et overtræk på knolden; lugt svag, ræddikeagtig; sporer 7-9 x 5-6 µm; med løvtræer, på kalkrig bund; ej DK ***Cortinarius pseudobulliardoides***³⁶
4. Hat som ung meget lys (creme, lyst grålig til lyst blågrå – ☐) 5
Hat som ung med livligere eller mørkere brune eller grå (☐) farver 13
5. I løvskov 6
I nåleskov 9
6. Sporer under 8,5 µm lange
..... se platin-slørhat (*Cortinarius murinascens*), pkt. 94
Sporer i gennemsnit over 8,5 µm lange 7
7. Sporer under 5,5 µm brede. Hat 35-80 mm bred, klokkeformet til udbredt, med lav bred pukkel; hvidlig til creme, snart grålig til rosabrunt anløbende; stok 6-13 mm tyk; fællessvøb ofte ret kraftigt, sokagtigt; lugt svag; sporer 8-10 x 5-5,5 µm, groft vortede; på rig bund, især med bøg; ret sjælden eller overset, østlig **sølv-slørhat (*Cortinarius urbicus*)**
Sporer over 5,5 µm brede 8
8. Lugt svag; stok kølleformet, typisk noget rodslående; med ret sparsomt fællessvøb, som et overtræk på stokken. Hat 40-100 mm bred, klokkeformet til hvælvet, med lav bred pukkel, hvidlig, brungrå til creme eller honningul, eventuelt med blågrå toner som ung; stok 10-20 mm tyk; sporer 8,5-10,5 x 5,5-6,5 µm; med bøg; hist og her, østlig **silke-slørhat (*Cortinarius turgidus*)**
Lugt aromatisk, ræddike- til blommeagtig; stok kølleformet, typisk med en knold ved basis, næppe rodslående; med kraftigt fællessvøb, som typisk danner en ringzone på stokken. Hat 50-70 mm bred, hvælvet til udbredt, med lav pukkel, først hvidlig til creme, efterhånden lyst brun; stok 8-12 (-35) mm tyk; sporer 9-11 x 6-7 µm; med løvtræer; ej DK ***Cortinarius cinereobrunneolus***
9. Hat med tiden småskællet
..... se glimmer-slørhat (*Cortinarius malachius*), N22
Hat vedblivende silkeagtigt glat og skinnende 10

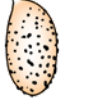
36. *Cortinarius chevassutii* ligner meget, men har lidt mere aflange sporer (Q cirka 1,65 mod Q cirka 1,55), mens *C. variegatus* har lidt mindre udpræget randet knold og sporer som generelt er længere end 8 µm og bredere end 6 µm. Begge er mere sydlige.



27. Stok med brunlige rester af fællessvøb . . . se pukkelslørhatte, nogle H
Stok med hvidlige svøbresten 28
28. Med gran; lameller livligt brunorange (◀ ); sporer 10-12 x 6-7 µm. Hat lyst kanel- til lyst rødbrun, 40-90 mm bred; stok 8-16 mm tyk; lugt svagt ræddikeagtig; på relativt næringsrig jord; sjældent, mest vestlig og nordlig **teglbladet slørhat (*Cortinarius laniger*)**
Med birk; lameller livligt gulbrune (◀ ); sporer 7-8 x 4-4,5 µm. Hat lyst abrikosorange, som ung mere creme, 50-150 mm bred; stok 9-16 mm tyk; lugt svagt ræddikeagtig; på næringsfattig jord; meget sjældent, tilsyneladende ikke vest for israndslinjen **flosset slørhat (*Cortinarius alborufescens*)**
29. Sporer i gennemsnit under 4,5 µm brede; med ± tydeligt rosa mycelium ved basis 30
Sporer i gennemsnit over 4,5 µm brede og/eller uden rosa mycelium ved basis 31
30. Stok 8-15 mm tyk; sporer 6-8 x 3,5-4,5 µm. Hat 35-60 mm bred, hvælvet til udbredt, spidspuklet; fællessvøb hvidligt, ret veludviklet, som løse bæltet under en ret tydelig ringzone øverst på stokken; stok 6-15 mm tyk; lugt svag; med nåletræer; meget sjældent eller overset ***Cortinarius roseomyceliosus***
Stok op til 8 mm tyk; sporer 7-8,5 x 3,5-5 µm se *Cortinarius inconspicuus*, I32
31. Med nåletræer 32
Med løvtræer 52
32. Sporer næsten citronformede; hat ± kanel- til gulbrun (◀ ). se *Cystinarius crassus*, C19
Sporer anderledes og/eller hat med mere dæmpede farver (◀ ). 33
33. Sporer 5,5-7 µm lange, bredt ellipsoidiske, Q 1,2-1,3; hat småskælet. Hat 20-70 mm bred, orange- til mørkt rødbrun; stok 6-11 mm tyk; lugt svag; sporer 5,5-7 x 4,5-5,5 µm; med gran, typisk på ret rig bund; meget sjældent eller overset **brunfiltet slørhat (*Cortinarius ectypus*)**
Sporer længere og ± ellipsoidiske, Q over 1,3; hat glat til radiært fibret 34
34. Hat med mørke eller dæmpede grå-, rødbrune, violetgrå til purpurbrune farver (◀ ). 35
Hat lyst brungrå, lædergul, læderbrun, kanelbrun, gulbrun, orangebrun til lyst rødbrun (◀ ). 42
35. Både hat og stok med mørkt grå- til rødbrune (◀ ). 36
farver; sporer over 6 µm brede 37
Stok ofte tydeligt lysere end hatten; sporer i gennemsnit under 6 µm brede 37
36. Stok 8-15 mm tyk; fællessvøb ofte efterladende et hvidt bælte på stokken. Hat 25-80 mm bred; lugt svag, eventuelt lidt ræddikeagtig; sporer 8-9,5 x 6-7 µm; med gran på fattig bund; ret sjældent **sortbrun slørhat (*Cortinarius brunneus*)**
Stok 4-11 mm tyk; fællessvøb sparsomt, sjældent efterladende et hvidt bælte på stokken. Hat 25-70 mm bred; lugt svag, eventuelt lidt ræddikeagtig; sporer 8,5-10 x 6-6,5 µm; med gran og fyr på fattig bund; sjældent, mest fundet i Midtjylland ***Cortinarius glandicolor*³⁷**

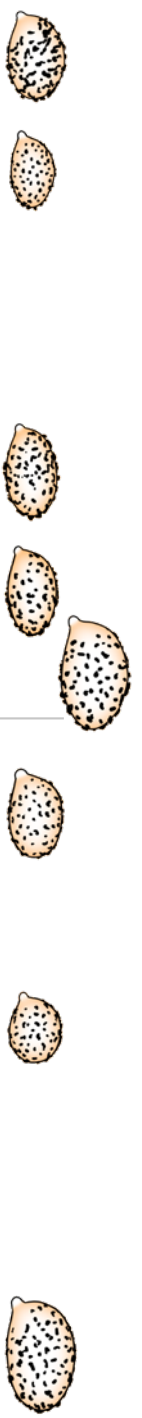


37. Lameller ± gråbrune (◀ ), påfaldende mørke i forhold til stokken; hyfer i hathuden med påfaldende, farveløse, lysbrydende gryn. Hat 30-60 mm bred, gråbrun, efterhånden mørkprikket; stok 6-12 mm tyk; fællessvøb sparsomt, hvidt; lugt svag, eventuelt lidt ræddikeagtig; sporer 8-9,5 x 5,5-6,5 µm, fint til moderat vortede; med gran i mosrige skove; i DK kun kendt fra jord-DNA ***Cortinarius brunneifolius***
Lameller lysere eller mere livligt farvede 38
38. Hat ± læder- til hjortebrun (◀ ); sporer ellipsoidiske. Hat 50-110 mm bred, dæmpet hjorte-, grå- til rødbrun, eventuelt lyst purpurbrun mod midten, tydeligt hygrofant radiært stribet og ofte med mørkt øje; stok 6-10 mm tyk; lugt ræddikeagtig; sporer 7,5-10 x 5-6,5 µm, svagt vortede; med gran og fyr, på fattig bund; sjældent eller overset **brungrå slørhat (*Cortinarius aptecohaerens*)**
Hat mørkere (◀ ); sporer ellipsoidiske til mandelformede 39
39. Hat ret uforanderlig 40
Hat med tiden sortanløbende i store radiære pletter 41
40. Hat mørkt hjortebrun til purpurbrun (◀ ); sporer ret groft vortede se *Cortinarius hircinosmus*, N28
Hat mørkt rød- til mørkt gråbrun (◀ ); sporer fint vortede se *Cortinarius fuscescens*, M93
41. Sporer ± mandelformede, moderat vortede, kraftigst i enden modsat apikulus. Hat 40-100 mm bred, i midten mørkt hjorte- til mørkt gråbrun; stok 7-15 mm tyk; lugt svag; sporer 7,5-9 x 5-5,5 µm, moderat vortede; med nåletræer, særligt gran, på bedre bund; ej DK eller overset ***Cortinarius sordidemaculatus***
Sporer ellipsoidiske, fint og jævnt vortede. Hat 30-70 mm bred, i midten mørkt rød- til lyst purpurbrun; stok 5-12 mm tyk; lugt svag eller lidt ræddikeagtig; sporer 7,5-9 x 5-6 µm; med gran og fyr på fattig bund; meget sjældent eller overset ***Cortinarius neofurvolaeus***
42. Hat med livlige gul-, orangebrune til brunorange (◀ ). 43
Hat med mere dæmpede cremegrå, brungrå, okkerbrune, okkerbrune, kanelbrune, hjortebrune til lyst rødbrune (◀ ). 46
43. Sporer mere end 9 µm lange; stok ± rodsående, stort set uden rester af fællessvøb. Hat 30-60 mm bred, orangebrun, hygrofant afblegende til abrikosorange til kanelbrun; stok 5-10 mm tyk; lugt lidt ræddikeagtig; sporer 9-10,5 x 5,5-6 µm; med nåletræer på kalkholdig bund; ej DK ***Cortinarius duracinus***
Sporer kortere; stok ofte med tydelige rester af fællessvøb 44
44. Sporer op til 5 µm brede 45
Sporer bredere 46
45. Hat kanelbrun til lyst rødbrun, ofte meget lysere i randen. Hat 35-65 mm bred, gul-tilorangebrun; stok 6-15 mm tyk; lugtsødlig; sporer 6,5-8 x 4-5 µm; med gran og fyr, gerne på mosrig bund; meget sjældent eller overset **slank slørhat (*Cortinarius abiegnus*)**
Hat mættet rødbrun, kun lidt lysere i randen se *Cortinarius badiolaevus*, pkt. 89
46. På fattig sandbund. Hat 35-85 mm bred, gul- til orangebrun; stok 7-15 mm tyk; lugt svag; sporer 8-9 x 5-5,5 µm; med gran og fyr; meget sjældent **abrikos-slørhat (*Cortinarius armeniacus*)**
På rig, kalkholdig bund. Hat 40-70 mm bred, gul- til orangebrun; stok 13-16 (-22) mm tyk; sporer 7-8,5 x 5-6 µm; med gran og fyr; meget sjældent ***Cortinarius brunneoaffinis***



37. *Cortinarius subglandicolor* er påvist i jord-DNA i Danmark. Det er usikkert, om den kan adskilles på morfologiske karakterer.

47. Kød i stokken hjortebrunt til gråbrunt (■ ■ ■ ■ ■) 48
Kød i stokken hvidligt til kanelbrunt (■ ■ ■ ■ ■) 49
48. Sporer 7-8,5 x 4,5-5,5 µm, i gennemsnit over 7,2 µm lange se *Cortinarius suberi*, pkt. 12
Sporer 6-7,5 x 4-5 µm, i gennemsnit under 7,2 µm lange. Hat 45-80 mm bred, hjortebrun til lyst rødbrun; stok 8-20 mm tyk, med markant hvidt svøbbælte; lugt lidt persilleagtig; med gran på kalkholdig bund; meget sjælden eller overset *Cortinarius adustorimosus*
49. Hat som fugtig kanel-, hjorte-, dæmpet orange- til dæmpet rødbrun (■ ■ ■ ■ ■), evt. med gråviolet tone 50
Hat som fugtig cremegrå, brungrå, okkerbrun til lyst hjortebrun (■ ■ ■ ■ ■) 51
50. Sporer i gennemsnit længere end 8,2 µm. Hat 30-80 mm bred, kanel- til orangebrun, uden violetgrå toner, hvælvet til udbredt, eventuelt med bred pukkel; stok 5-13 mm tyk; fællessvøb hvidligt, som bælder på stokken, eventuelt dannende en utydelig ringzone; lugt svag, eventuelt af cedertræ; sporer 7,5-10 x 4,5-5,5 µm; med nåletræer på bedre bund, også i unge plantager; næppe sjælden **narre-slørhat (*Cortinarius dolabratus*)**
Sporer i gennemsnit kortere end 8,2 µm. Hat 20-50 mm bred, orange- til rødbrun, ofte med et gråviolet skær; stok 6-17 mm tyk; sporer 7-8,5 x 4,5-5,5 µm; med gran på næringsrig bund; sjælden eller overset *Cortinarius biveloides*
51. Sporer i gennemsnit længere end 8 µm; hat brungrå til lyst hjortebrun (■ ■ ■ ■ ■), udtørrende hvidligt til bleggult se tåge-slørhat (*Cortinarius uxorum*), pkt. 10
Sporer i gennemsnit op til 8 µm lange; hat creme, okker-, kanel- til gulbrun (■ ■ ■ ■ ■). Hat 30-70 mm bred; stok 6-10 mm tyk, med markante, hvide svøbbælter; lugt svag; sporer 7-9 x 4,5-6 µm; med nåletræer, inkl. ædelgran, på bedre bund; sjælden eller overset *Cortinarius turgidoides*
52. Sporer næsten-kugleformede, under 7 µm lange 53
Sporer ellipsoidiske til mandelformede, mere end 8 µm lange 54
53. Med bøg og birk på fattig bund; fællessvøb sparsomt. Hat 30-75 mm bred, livligt okker- til orangebrun, med radiære hygrofane striber; stok 5-12 mm tyk; fællessvøb som svage bælder og tråde på stokken; lugt lidt ræddikeagtig; sporer 5,5-7 x 4,5-5,5 µm; meget sjælden eller overset *Cortinarius balaustinus*
Med eg i varme løvskove; fællessvøb rigeligt se *Cortinarius microglobisporus*, J13
54. Med birk, pil eller poppel, gerne på næringsfattig eller våd bund 55
Med bøg, eg, hassel, lind eller avnbøg i gammel skov på leret eller kalkholdig bund 63
55. Stok kølleformet med op til 20 mm bred basis; stokkød i basis ofte marmoreret ferskenfarvet se *Cortinarius niveotraganus*, N9
Stok ± cylindrisk til tilspidset; stokkød næppe ferskenfarvet i basis 56
56. Sporer 9-12 x 5,5-7,5 µm. Hat 40-100 mm bred, kanel- til orangebrun; stok 8-15 mm tyk; fællessvøb sparsomt, som tråde på stokken; lugt svag; med birk, sjældnere andre løvtræer, gerne på sandet eller gruset forstyrret bund; meget sjælden eller overset *Cortinarius disjungendus*
Sporer under 10 µm lange 57
57. Med pil se brunviolet slørhat (*Cortinarius saturninus*), N39
Med birk eller poppel 58



58. Med poppel 59
Med birk 60
59. Lugt blommeagtig; kød mørkt med AgNO₃ (sølvnitrat) se *Cortinarius cyprinus*, N40
Lugt ræddike-, cedertræsagtig eller ubetydelig; kød uforanderligt med AgNO₃ se flammert slørhat (*Cortinarius confirmatus*), N38
60. Fællessvøb ret sparsomt, som bælder og fnug på stokken 61
Fællessvøb veludviklet, typisk som flager i hatranden 62
61. Spore-Q i gennemsnit cirka 1,5; hathudshyfer med tydeligt pålejret pigment. Hat 30-60 mm bred, hvælvet til udbredt, kanel- til rødbrun; stok 5-12 mm tyk; lugt svag; sporer 6-8,5 x 4,5-5,5 µm; med birk; ej DK *Cortinarius centrifusus*
Spore-Q i gennemsnit 1,6-1,7; hathudshyfer ikke med pålejret pigment. Hat 30-80 mm bred, hvælvet til udbredt, kanel- til orangebrun; stok 6-13 mm tyk; lugt svag, eventuelt lidt frugtagtig; sporer 7-9 x 4,5-5,5 µm; med birk, ofte på forstyrret jordbund; hist og her **birke-slørhat (*Cortinarius glabrellus*)**³⁸
62. Lugt lidt ræddikeagtig; sporer 5,5-6 mm brede. Hat 30-80 mm bred, kanelbrun, brunorange til orangebrun; stok 9-18 mm tyk; fællessvøb ret rigeligt, mest som et eller få, uldne stokbælter; sporer 8,5-9,5 x 5,5-6 µm; med birk på næringsfattig bund; hist og her, ikke vest for israndslinjen **orangebrun slørhat (*Cortinarius bivelus*)**³⁹
Lugt sødligt grønsagsagtig; sporer 4-5,5 µm brede se *Cortinarius imbutus*, N40
63. Stok hvidlig, cylindrisk til tenformet, tilspidset ved basis, ofte tydeligt rodslående 64
Stok brunlig og/eller kølleformet 70
64. Med jodagtig lugt i stokbasis, især på lidt tørre eksemplarer se jod-slørhatte, nøgle L
Lugt anderledes eller manglende 65
65. Sporer mere end 9,5 µm lange. Hat 35-45 mm bred, klokkeformet til hvælvet, med ret utydelig bred pukkel, stærkt hygroman, grå- til rødbrun; stok 6,5-9 mm tyk; fællessvøb sparsomt, hvidligt, som fnug og svage bælder på stokken; lugt svag; sporer 9,5-11 x 5,5-6,5 µm; med løvtræer på leret eller kalkholdig bund; ej DK *Cortinarius pseudodolabratus*
Sporer kortere 66
66. Voksende i tætte knipper; hat honninggul, kanel- til gulbrun (■ ■ ■ ■ ■). Hat (30-) 40-70 mm bred; stok 5-10 (-12) mm tyk; sporer 7-9 x 4-6 µm; lugt svag eller en anelse ræddikeagtig; med løvtræer på leret eller kalkholdig bund; DK? **knippe-slørhat (*Cortinarius obtusobrunneus*)**
Enkeltvist voksende eller i småknipper; hat okker-, læder-, grå-, kanel- til orangebrun (■ ■ ■ ■ ■) 67
67. Stok ret kraftig, ± tydeligt tenformet, over basis op til 25 mm tyk 68
Stok slank, næppe tenformet, op til cirka 10 mm tyk 69



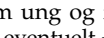
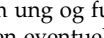
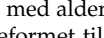
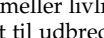
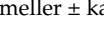
38. Tidligere kendt under navnet *C. subbalaustinus*, som formodentlig dækker over en nærtstående art knyttet til nåletræer.

39. *Cortinarius bivelosimilis*, nært beslægtet med *C. bivelus*, er i Danmark kun kendt fra jord-DNA. Det er usikkert, om den kan adskilles morfologisk.



68. Hat okker-, kanel- til orangebrun (☺ ); stok ret kort, ofte markant tenformet. Hat 25-60 mm bred, hvælvet til udbredt, ofte med lav bred pukkel; stok 8-25 mm tyk; fællessvøb meget sparsomt; lugt svag, nøddeagtig; sporer 8-9 x 4,5-5,5 µm; med bøg på leret eller kalkholdig bund, ofte i småknipper; ret sjælden eller overset
..... **tenstokket slørhat (*Cortinarius spissii*)**
Hat læder- til gråbrun (☺ ); stok slankt tenformet. Hat 20-55 mm bred, hvælvet til udbredt; stok 6-20 mm tyk; lugt svag ræddikeagtig; sporer 7,5-9,5 x 4,5-5,5 µm, moderat vortede; med løvtræer – i DK fundet med bøg på bedre bund; ret sjælden eller overset
..... ***Cortinarius iners***
69. Hat mættet brunrosa til rødbrun; sporer dextrinoide, spore-Q-gns. over 1,7 se *Cortinarius glaphurus*, N38
Hat kanel- til orangebrun; sporer ikke dextrinoide, spore-Q-gns. under 1,7. Hat 30-60 mm bred, lugt svag; sporer 8-9,5 x 5-6 µm, moderat vortede; med løvtræer på kalkrig bund, gerne i grupper; ej DK
..... ***Cortinarius diabolicorigens***
70. Stok kort og kraftig, tønde- til bredt tenformet; frugtlegerer ret knoldslørhat-agtige 71
Stok slankere, cylindrisk, kølleformet til smalt tenformet; frugtlegerer mere høje og slanke 77
71. Sporer op til 5,5 µm brede se *Cortinarius furiosus*, pkt. 89
Sporer bredere 72
72. Sporer i gennemsnit over 6,3 µm brede. Hat 40-90 mm bred; stok 6-12 (-20) mm tyk; sporer 9,5-12,5 x 6-7,5 µm; med løvtræer på kalkrig eller leret bund; ret sjælden, østlig **social slørhat (*Cortinarius pachypus*)**
Sporer i gennemsnit smallere end 6,3 µm 73
73. Spore i gennemsnit mindre end 9 x 6 µm 74
Spore i gennemsnit større end 9 x 6 µm 75
74. Hat hurtigt med velafgrænsede, uregelmæssige, mørke pletter; stok og fællessvøb vedblivende hvidligt; sporer ret svagt ornamenterede. Hat 40-70 mm bred, lyst lædergul, træ- til okkerbrun; stok op til 20 mm tyk; sporer 7,5-10 x 5-6 µm; lugt svag; med løvtræer på kalkrig eller leret bund; meget sjælden eller overset
..... **tykmavet slørhat (*Cortinarius turgidulus*)⁴⁰**
Hat uden velafgrænsede mørke pletter; stok og fællessvøb gråbrunt anløbende; sporer kraftigt ornamenterede. Hat 50-100 mm bred, kanelbrun til hjortebrun; stok 10-18 (-38) mm tyk; fællessvøb kraftigt udviklet, som flager i hatranden og bælter på stokken; lugt svag, grønsagsagtig; sporer 7,5-10 x 5-6,5 µm; med løvtræer på kalkrig eller leret bund; ret sjælden.
..... **sværtende slørhat (*Cortinarius sordescens*)**
75. Hat med rigelige, hvide, flageagtige svøbrestes; sporer med et ret groft ornament. Hat 50-100 mm bred; stok 10-20 (-40) mm tyk; kød i stokbasis påfaldende mørkt gråbrunt; lugt svag, blomster- eller persilleagtig; sporer 8-10,5 x 5,5-7 µm; med løvtræer på kalkholdig bund; meget sjælden eller overset
..... ***Cortinarius aprinus***
Hat med mere fibrede svøbrestes; sporer ret fint ornamenterede 76
76. Hat brungrå med en mørkere gråbrun (☺  midte
..... se *Cortinarius hillieri*, pkt. 107
Hat læderbrun til kanelbrun (☺ ). Hat 50-110 mm bred; stok 8-25 mm tyk; fællessvøb sparsomt til ret kraftigt udviklet, dannende en sok nederst på stokken; sporer 8,5-11 x 5-7 µm; med løvtræer på kalkrig eller leret bund; ret sjælden
..... **vildsvine-slørhat (*Cortinarius urbis-veteris*)**



77. Hat som ung og fugtig mørkt rød- til mørkt gråbrun (☺ ), eventuelt ± olivengrå ved udtørring 78
Hat som ung og fugtig med lysere brune farver (☺ ), men eventuelt mørkere med alderen, næppe ± olivengrå ved udtørring 90
78. Sporer i gennemsnit bredere end 6 µm; stok fra starten med brune farver; lameller ret fjerne til fjerne 79
Sporer smallere; stok eventuelt lysere; lameller tætte til fjerne 81
79. Stok kølleformet, grå- til rødbrun, med alderen sortagtig (☹ ). Hat 40-70 mm bred, bredt klokkeformet til udbredt med lav pukkel, mørkt gråbrun, udtørrende gul- til orangebrunt; stok 6-20 mm tyk; fællessvøb meget sparsomt; lugt ukendt; sporer 9-10 x 6-6,5 µm, meget groft vortede til piggede, tydeligst i enden modsat apikulus; i varme løvskove på rig bund; ej DK ***Cortinarius nodosiporus***
Stok cylindrisk til tenformet, ofte markant rodsående, lysere brun 80
80. Stok udpræget længestribet; lugt ofte ubehagelig som brændt horn. Hat 18-50 mm bred, mørkt rød- til mørkt gråbrun, i midten næsten sortagtig, glat, silkeskinnende; stok 8-9 mm tyk; fællessvøb næppe erkendbart; sporer 9,5-11 x 6-7 µm, ret fint vortede; med løvtræer på leret bund; ej DK ***Cortinarius sosia***
Stok næppe længestribet; lugt svag, behagelig. Hat 25-50 mm bred, mørkt orange- til mørkt gråbrun, glat, silkeskinnende; stok 4-10 mm tyk; fællessvøb sparsomt, som svage bælter på stokken; sporer 9,5-10,5 x 6-7 µm; med eg på fed fugtig muldbund; meget sjælden eller overset
..... **sodbrun slørhat (*Cortinarius fumosodistans*)**
81. Unge lameller livligt okkergule (☺ ). Hat 15-50 mm bred, bredt kegleformet til udbredt med en bred lav pukkel; stok 4-12 mm tyk; fællessvøb sparsomt som tråde på stokken; lugt svag; sporer 7,5-9 x 5,5-6 µm, groft vortede, især i enden modsat apikulus; i løvskove på rig bund; ej DK ***Cortinarius fuscoumbrius***
Unge lameller ± kanel- til gråbrune (☺  82
82. Spore-Q-gns. over 1,7 83
Spore-Q-gns. under 1,7 86
83. Typisk forekommende i forårs- og sommermånederne; hat mørkt gråbrun, evt. med purpur tone; med gul UV-fluorescens i den nedre del af stokken. Hat 30-70 mm bred, bredt kegleformet til udbredt; stok 5-12 mm tyk; fællessvøb meget sparsomt; lugt svag agurkeagtig eller som hindbærressens; sporer 7,5-10,5 x 4,5-5,5 µm, groft vortede; i løvskove på rig bund; meget sjælden eller overset ***Cortinarius nolaneiformis***
Typisk forekommende i efterårsmånederne; hat mættet rødbrun, eventuelt med vinrød tone; uden UV-flouescens i den nedre del af stokken 84
84. Sporer op til 5 µm brede, fint vortede se *Cortinarius fuscescens*, M93
Sporer mere end 5 µm brede, moderat til groft vortede 85
85. Hat ikke udpræget radiærfibret; stok fint længdefibret
..... se *Cortinarius ainsworthii*, 101
Hat som ung, og især i randen, udpræget sølvgråt radiærfibret; stok groft længdefibret. Hat 20-70 mm bred, klokkeformet til udbredt, typisk med bred pukkel, mættet rødbrun, afblegende til hjortebrun, ofte noget silkefibret af hvidligt fællessvøb mod randen; stok 10-14 (-20) mm tyk; lugt svag, lidt frugtagtig; sporer 8,5-10,5 x 5-5,5 µm, groft vortede; med løvtræer på kalkbund; meget sjælden eller overset
..... ***Cortinarius subsulcatipes***



40. Originalbeskrivelsen angiver væsentligt mindre sporemaal på 7-8,5 x 4,5-5 µm. Dansk materiale matcher molekylært typen.



86. Sporer i gennemsnit over 8,5 x 5,3 µm 87
Sporer i gennemsnit under 8,5 x 5,3 µm 88

87. Hat hjorte- til mørkt gråbrun (☞ ■■■■), gerne med gråviolette til rødgrå nuancer, snart med purpurbrune til sorte pletter (☞ ■■■■). Hat 30-70 mm bred, klokkeformet til udbredt, ofte med bred pukkel; stok op til 10 mm tyk, stærkt brunende nedefra; lugt svagt frugt- til persilleagtig, efter gennemskæring jordagtig; fællessvøb sparsomt, som tråde i hatranden og på stokken; sporer 8,5-10 x 5,5-6 µm, groft vortede; med løvtræer på leret bund; meget sjælden eller overset **dyster skørhat** (*Cortinarius nefastus*)
Hat lysere orange- til olivenbrun (☞ ■■■■). Hat 20-70 mm bred, bredt kegleformet til udbredt med lav pukkel stok 5-8 (-30) mm tyk, stærkt brunende nedefra; lugt grønsagsagtig til sødlig; sporer 8-10 x 5-6,5 µm, groft vortede, især i enden modsat apikulus; i løvskove på rig bund; ej DK **Cortinarius rigidipes**

88. Kød i stokbasis mørkt gråbrunt til sortagtigt (■■■■). Hat 20-60 mm bred, kegleformet til udbredt, ofte med lav pukkel, mørk rød- til mørkt gråbrun; stok 5-15 mm tyk; fællessvøb sparsomt; lugt svagt ræddikeagtig; sporer 7,5-9,5 x 4,5-5,5 µm, groft vortede; med løvtræer på kalkrig bund; ej DK **Cortinarius uraceonemoralis**
Kød i stokbasis gråbrunt (■■■■) 89

89. Hat hjorte- til mørkt gråbrun (☞ ■■■■). Hat 40-95 mm bred; stok 5-10 (-15) mm tyk; fællessvøb sparsomt, som tråde og svage bælter på stokken; lugt svag; sporer 6,5-8,5 x 4-5,5 µm, tæt og groft vortede; med løvtræer på kalkrig eller leret bund; ej DK **Cortinarius furiosus**
Hat mættet rødbrun (☞ ■■■■). Hat 40-80 mm bred, mættet rødbrun, afblegende til orangebrun, i midten mørkere og her evt. purpurbrun; stok 6-12 mm tyk, som ung med svage bælter og flager af hvidligt fællessvøb; lugt svag; sporer 6,5-8 x 4,5-5 µm, moderat vortede; med løv- og nåletræer på kalkholdig bund; ej DK **Cortinarius badiolaevus**

90. Unge lameller okkerbrune (☞ ■■■■); hat ofte med oliven toner. Hat 20-40 mm bred, klokkeformet til udbredt, typisk med tydelig pukkel, læderbrun, gråoliven til hjortebrun, udtørrende creme til træbrun; stok 6-11 mm tyk; fællessvøb ret veludviklet, som et eller flere bælter på stokken og fnug i hatranden; lugt svag; sporer 8-10,5 x 5-6,5 µm, ret fint vortede; med eg i varme løvskove; ej DK eller overset **Cortinarius ochrolamellatus**
Unge lameller ± rosa-, kanel- til gråbrune (☞ ■■■■); hat uden oliven toner 91

91. Sporer i gennemsnit under 5,8 µm brede 92
Sporer i gennemsnit over 5,8 µm brede 100

92. Hat træbrun, rosabrun, lyst hjortebrun til brungrå (☞ ■■■■), eventuelt mørkere med alderen eller i midten af hatten 93
Hat med mørkere eller varmere brune farver (☞ ■■■■) 95

93. Lugt tydelig, som persille eller muskatnød. Hat 40-75 mm bred, læder-, rosa-, hjorte- til mørkt gråbrun med lysere rand, eventuelt med hvidligt marmorerede overtræk i midten; stok op til 15 (-25) mm tyk; sporer 7,5-9 x 4,5-5,5 µm; med løvtræer på kalkrig eller leret bund; hist og her, østlig **persille-slørhat** (*Cortinarius phaeosmus*)
Lugt svag eller anderledes 94



94. Sporer op til 8,5 µm lange. Hat 35-80 mm bred, lyst brungrå til lyst hjortebrun, halvkugleformet til hvælvet med lav bred pukkel; stok 7-14 mm tyk; fællessvøb svagt til veludviklet, hvidligt, som en sok nederst på den kølleformede stok og eventuelt med en ringzone øverst; lugt ræddikeagtig, efter gennemskæring, honningagtig til spermatiske; sporer 7,5-8,5 x 4,5-5,5 µm, moderat vortede; med løvtræer, ofte på ret fattig bund; sjælden eller overset **platin-slørhat** (*Cortinarius murinascens*)

Sporer mere end 8,5 µm lange. Hat 25-60 mm bred, halvkugleformet til udbredt; stok 8-14 mm tyk; fællessvøb sparsomt, mest som et sølvgråt overtræk i hatranden; lugt svag, behagelig; sporer 8,5-10,5 x 5-6 µm, medium groft, men tæt, vortede; i DK fundet med bøg i selskab med korkpigsvampe - beskrevet fra kalkrig fyrreskov; meget sjælden eller overset **Cortinarius exsularis**

95. Hatrand ofte uregelmæssigt bugtet; ofte i tætte knipper; sporer smalt ellipsoidiske, Q over 1,7 96
Hatrand regelmæssig; enkeltvis eller i små grupper; sporer bredt ellipsoidiske til mandelformede, Q under 1,7 97

96. Lameller fra starten rosa- til gråbrune se flammet slørhat (*Cortinarius confirmatus*), N38
Lameller fra starten kanel- til orangebrune. Hat 30-65 mm bred, orange- til rødbrun, som ung eventuelt med et svagt hvidligt overtræk af fællessvøb, klokkeformet til udbredt, eventuelt med utydelig bred pukkel; stok 6-12 mm tyk; lugt svag; sporer 7,5-9,5 x 4,5-5,5 µm, ret groft vortede; med eg på leret bund; ej DK **Cortinarius dryobalaustinus**

97. Fællessvøb ret veludviklet, efterladende bælter på stokken og et filtet overtræk i hatranden på unge eksemplarer 98
Fællessvøb meget sparsomt, utydeligt på udvoksede eksemplarer 99

98. Sporer moderat vortede; lugt ofte tydelig grøntsagsagtig med komponenter af cedertræ eller geranium. Hat 30-65 mm bred, kanel-, orange- til hjortebrun, radiært trådet til nistret, udtørrende okkerbrunt; stok op til 10 (-15) mm tyk; fællessvøb efterladende et filtet overtræk på hatten og ± uregelmæssige bælter på stokken; sporer 8-10,5 x 5-6 µm; med løvtræer på kalkrig eller leret bund; meget sjælden eller overset **Cortinarius torvoides**

Sporer fint vortede; lugt svag. Hat 30-50 mm bred, hvælvet til udbredt, ikke puklet, kanel- til rødbrun, udtørrende okkerbrunt, snart med rødbrune pletter; stok 7-10 (-14) mm tyk; sporer 8-10,5 x 5-6 µm; med løvtræer på kalkholdig bund; meget sjælden eller overset **Cortinarius subbulliardoides**

99. Stok hurtigt rødbrunt anløbende nedefra. Hat 15-65 mm bred, orange- til rødbrun, eventuelt med vinrød tone, halvkugleformet til udbredt; stok 6-13 mm tyk; lugt svagt grøntsagsagtig i lamellerne; sporer 8,5-10,5 x 5-6 µm, medium groft, men tæt, vortede; med løvtræer på kalkrig bund, også fundet i åbent land med soløje; sjælden eller overset **Cortinarius ainsworthii**

Stok kun svagt brunligt anløbende. Hat 25-60 mm bred, træ-, grå-, rød- til purpurbrun, eventuelt hvidligt nistret omkring midten; stok 10-20 (-25) mm tyk; lugt ræddikeagtig; sporer 8-9,5 x 5-5,8 µm, moderat til groft vortede; med løvtræer på kalkrig eller leret bund; meget sjælden eller overset **serrano-slørhat** (*Cortinarius suboxytoneus*)





100. Stok ± cylindrisk, 5-10 mm tyk 101
Stok kølle- til tenformet, tykkere, i det mindste ved basis 102



101. Fugtig hat med ret livlige læder- til rødbrune farver; sporer groft vortede se *Cortinarius punctatiformis*, M51
Fugtig hat med mat hjorte- til purpurbrune farver; sporer fint vortede se kakaobrun slørhat (*Cortinarius subflexibilifolius*), M101



102. Kød orangebrunt (■ ■ ■ ■ ■) i stokbasis og ofte i en zone under hathuden; hat gerne filtet med alderen. Hat 40-75 mm bred, grå- til hjortebrun, med lysere rand og eventuelt hvidligt marmoreret midte; stok 10-17 (-31) mm tyk; lugt svagt frugtagtig, eventuelt med ræddikekomponenter; sporer 9,5-11,5 x 6,5-7 µm, ret groft vortede; med løvtræer på kalkrig eller leret bund; ret sjælden eller overset
orangezonet slørhat (*Cortinarius testaceomicaceus*)
Kød ikke tydeligt orangebrunt i stokbasis og i en zone under hathuden; hat næppe filtet 103



103. Hat efterhånden med tydelige, ± punktformede, mørkt grå- til purpurbrune pletter 104
Hat uden punktformede pletter, men eventuelt marmoreret eller med mere udflydende mørke felter inderst på hatten 105



104. Hat kanel- til gråbrun (■ ■ ■ ■ ■), snart med mørkere pletter; lugt svag, som sur karklud. Hat 30-60 mm bred, hvælvet til udbredt med lav bred pukkel; stok 10-15 mm tyk; fællessvøb sparsomt, som en utydelig sok nederst på stokken; sporer 8,5-10 x 5,5-6,5 µm, moderat vortede, især mod enderne; med løvtræer på god bund; sjælden eller overset
Cortinarius aleuriodor
Hat grå- til rødbrun (■ ■ ■ ■ ■), snart med mørkt gråbrune til sorte pletter og streger, udtørrende træ- til okkerbrun; lugt svagt frugtagtig. Hat 30-60 mm bred; stok 7-15 mm tyk; fællessvøb meget sparsomt, som spredte tråde på stokken; sporer 9-11 x 5,5-6,5 µm, tydeligt vortede; med løvtræer på kalkrig eller leret bund; meget sjælden eller overset
mørkprikket slørhat (*Cortinarius heatherae*)



105. Sporer i gennemsnit længere end 10 µm 106
Sporer i gennemsnit op til 10 µm lange 107



106. Hat hygroman, koncentrisk udtørrende, men ikke marmoreret, ofte med rester af fællessvøb i kanten. Hat 20-80 mm bred, hvælvet til udbredt, hjorte- til dæmpet rødbrun, eventuelt med svag violet tone; stok 5-15 mm tyk; lugt svagt frugtagtig; sporer 9-12 x 5-7 µm, tæt og groft vortede; med løvtræer på bedre bund; sjælden eller overset
Cortinarius geniculatus
Hat hygroman, radiært stribet til marmoreret; uden svøbrester i hatranden. Hat 30-100 mm bred, hvælvet til udbredt, læder- til orangebrunt marmoreret på en lysere bund; stok 12-23 mm tyk; lugt svag; sporer 10-11 x 6-6,5 µm, moderat til groft vortede; i varme egeskove; ej DK
Cortinarius habros



107. Hat brungrå med en mørkere gråbrun (■ ■ ■ ■ ■) midte, radiært trådet til nistret. Hat 30-65 mm bred; stok 10-14 (-30) mm tyk; fællessvøb efterladende et eller flere bælter på stokken; lugt svagt frugtagtig; sporer 8,5-10 x 6,5-7 µm, groft vortede; med løvtræer på kalkrig eller leret bund; meget sjælden eller overset
Cortinarius hillieri
Hat med lysere eller mere livligt brune (■ ■ ■ ■ ■) farver 108



108. Hat okker-, hjorte- til orangebrun (■ ■ ■ ■ ■), udtørrende okkerbrun; lugt aromatisk i lamellerne. Hat 45-85 mm bred, hvælvet til udbredt, gerne med lav bred pukkel; stok 9-20 mm tyk; fællessvøb ret veludviklet, efterladende en sok eller ± uregelmæssige bælter på stokken; sporer 9,5-10,5 x 6-6,5 µm, moderat vortede; med løvtræer; ej DK
Cortinarius olididisjungendus
Hat kanel- til lyst rødbrun (■ ■ ■ ■ ■), udtørrende orangebrunt; lugt svagt syrlig i lamellerne. Hat 35-100 mm bred, hvælvet til udbredt, ikke puklet; stok 6-8 (-13) mm tyk; fællessvøb ret sparsomt, som svage bælter på stokken; sporer 9,5-10,5 x 6-6,5 µm, moderat vortede; med løvtræer og soløje; meget sjælden eller overset
Cortinarius claroplanusculus

